

SKATTEBETALEREN

2 | 2018

www.skatt.no

SPAR PENGER MED RÅDENE VÅRE

Den komplette guiden til skattemeldingen

Vi har rådene som hjelper deg med skatten

POST FOR POST

Skattemeldingen gjort enkelt

BARN

Skattegrep for den yngste generasjonen

HYTTE

Tjen penger på hytta i påsken

KOMMENTAR

Stortingets pengesløsning er (dessverre) bare toppen av isfjellet.

VERV EN VENN

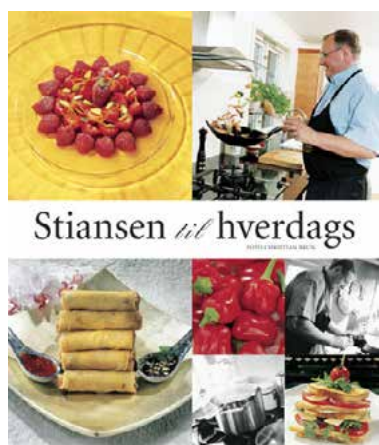
Verv en venn, og du kan velge mellom følgende vervepremier:

- «Kjøtt og vin» av Trond Moi og Toralf Bølgén
- «Stiansen til hverdags» av Bent Stiansen
- Voluspa duftlys, Crisp Champagne
- Gavekort på G-sport verdt kr. 200,-
- 30 minutters gratis juridisk bistand
- 10% på 1 praktisk skatte- og regnskapskurs

Verv fem venner, og du kan velge mellom:

- Gratis Praktisk skatte- og regnskapskurs
- Gratis valgfritt nettkurs

Spør et familiemedlem, en venn, en kollega, eller kanskje din virksomhet ønsker bedriftsmedlemskap. Gå til skatt.no/verve og fyll inn navn/bedriftsnavn på den du ønsker å verve, og velg blant våre fine vervepremier som sendes fortløpende når medlemskapet er aktivert.

skatt.no/verve

Kongens gate 14
Postboks 213 Sentrum,
0103 Oslo
Telefon 22 97 97 00
post@skatt.no

Redaktør:

Stig Flesland
stig.flesland@skatt.no

Abonnement:

Skattebetaleren inngår
i medlemskapet i
Skattebetalerforeningen.
Årsabonnement for
ikke-medlemmer koster
370 kroner.

Annonser:

Stig Flesland
stig.flesland@skatt.no

Grafisk Produksjon:

Medier og Ledelse AS
Telefon: 22 310 210

Trykk:

Kroonpress, Estland

Utgiver:

Skattebetalerforeningen

ISSN 0333-3868

Neste utgave:

14. juni

Spørsmål?

For skatte spørsmål,
ring 22 97 97 10
[hverdager kl. 12-15]

**Bruk
oss!**

Se oppdatert liste
over medlemsfordeler
på skatt.no

Innhold 2 2018

FASTE SIDER

4 Leder

6 Siden sist

8 Faglige nyheter

10 Vi svarer deg

48 Oss skattebetalere imellom

49 Aktuelle satser

50 Kommentar

SKATTE- MELDINGEN

30

12 Årets viktigste sjekk

Tiden du bruker på
skattemeldingen kan være
den best betalte jobben
du har i 2018.

16 Skattemeldingen - post for post

Skatteetatens
rettledning er borte. Vår
eksisterer fortsatt.

30 Skattebetalerforeningens sjekklister

Til de ulike fasene i livet trenger
man forskjellige råd.

12

33 Fradrag fra A til Y

Fradragsjakten er i gang. Her får du
gjennomgangen av mulige fradrag.

38 Skattegrep for den yngste generasjonen

Alt fra barnepensjon via behandling av
formue til gode tips for studenter.

42 Skattelegging av avdøde

Slik håndterer du skattemeldingen for
noen som har gått bort i løpet av 2017.

45 Tjen penger på hytta i påsken!

46 Skattebetalerforeningens årsrapport 2017

38

Stig Flesland

Men **papiret** var ikke dødt...

Det er fortsatt greit å bruke et blad eller en bok som informasjonskilde. Det er i hvert fall vår mening, skriver Stig Flesland.

De siste årene har Skatteetaten gjort store grep for å informere alle skattytere på internett. Mye av informasjonen har blitt veldig bra, men som ved enhver prioritering har dette en nedside. Man har rett og slett sluttet å gi ut rettledning til skattemelding på papir.

Da er det faktisk ganske godt å kunne operere motstrøms og tilby en rettledning på papir til alle som måtte ønske det!

Vi har i denne utgaven av Skattebetaleren satt av hele 14 sider for å veilede dere om hvordan dere skal gå frem for å unngå å betale for mye skatt. Vi må ta høyde for at det er unøysaktigheter i vår presentasjon, men så langt vi kjenner til er dette korrekt. Årsaken til forbeholdet er at Skatteetaten i skrivende stund visstnok ikke selv har oversikt over hvordan skattemeldingen ser ut.

Alle våre medlemmer har også mulighet til å få Skattehåndboken gratis – mot porto og ekspedisjon – og her tar vi for oss skattespørsmål på bred front. Vi vet at mange setter stor pris på

denne, men det er åpenbart svært mange medlemmer som fortsatt ikke er klar over denne medlemsfordelen. Vi legger boken gratis ut på «Min Side» på skatt.no til alle medlemmer nå i mars – dermed får du muligheten til å kikke på hva vi kan tilby deg. Og kanskje finner du et fradrag du ikke var klar over at du hadde krav på?

Apropos fradrag du har krav på. Vi har lenge anbefalt skattytere å kreve fradrag de er usikre på og la være å føre opp inntekter de er usikre på – men samtidig gi informasjon om dette i post 5.0, slik at Skatteetaten får ta avgjørelsen på om du faktisk har krav på fradraget eller om inntekten er skattepliktig.

Nå har åpenbart Skatteetaten gått lei av å lese all informasjonen som stod i denne posten i skattemeldingen. Fra og med i år er nemlig hele muligheten til enkelt å legge inn informasjon i skattemeldingen fjernet! Vi mistenker at dette skyldes at det ble for mye jobb for Skatteetaten.

Konsekvensen er at det nå blir mer jobb for meg og deg hvis vi skal oppfylle vår informasjonsplikt i skattemeldingen. Det kan fort ende opp med en av to ting:

1) Skatteetaten gir flere tilleggsskatt på grunn av manglende opplysninger.

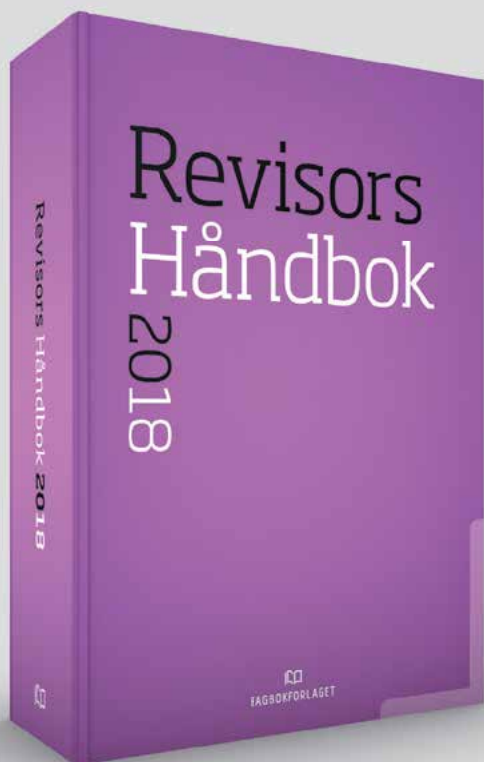
2) Flere dropper å føre opp usikre poster fordi det er vanskeligere å legge ved vedlegg.

Ingen av de to alternativene kan sies å være veldig gunstige for noen andre enn Skatteetaten. Det er ikke urimelig å forenkle arbeidet med skattemeldingen, men det er på grensen til urimelig å droppe vanlig arbeid med skattemeldingen fordi det er arbeidskrevende.

Vi håper du finner tips du har nytte av i bladet, eller at du får den hjelpen du trenger når du kontakter oss før skattemeldingen skal leveres. Bruk oss nå – det kan du få mye igjen for! **SB**

 Vi mistenker at dette skyldes at det ble for mye jobb for Skatteetaten.

NYHETER FRA FAGBOKFORLAGET

REVISORS HÅNDBOK 2018

I *Revisors håndbok* samles det viktigste av lover, forskrifter, regler m.m.. *Revisors Håndbok 2018* er ajourført pr. årsskiftet 2017/2018.

VIKTIG INFORMASJON TIL OPPDRAKSANSVARLIGE REVISORER:

Husk at hvis du er oppdragsansvarlig revisor, må du selv bestille årets utgave av *Revisors håndbok*. Den blir ikke lenger automatisk tilsendt.

Kr 1239,-

I salg

NYE UTGAVER:

SKATTE-ABC 2017/18

En praktisk skattekåndbok som besvarer de fleste skattespsrsmål for selskaper og personlige skattytere.

Lsningene som er angitt i *Skatte-ABC* vil normalt bli lagt til grunn av skattemyndighetene.

Kr 589,-

I salg

NORGES LOVER 1687-2017 HOVEDUTGAVE

Norges Lover omfatter samtlige norske lover som har alminnelig praktisk betydning. Utfyllende registre og krysshenvvisninger bidrar til å gjre boken brukervennlig. Ajourført per januar 2018.

Kr 969,- INKL. MVA

I salg fra 16. mars

- Svekker Skatteklagenemnda

Regjeringen har foreslått å flytte oppgaver fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet i et håp om at det vil redusere saksbehandlingstiden på klagesaker. Forslaget var på høring i januar/februar, og møtte protester fra flere bransjeorganisasjoner - deriblant Skattebetalerforeningen.

- Vi er enige i departementets virkelighetsforståelse - det har utvilsomt bygget seg opp betydelige restanser av ubehandlede klager. Og det er selvfølgelig uholdbart for skattyter å måtte vente urimelig lenge - ofte mer enn ett år - på å få sin klage behandlet. Det er derfor helt nødvendig å sette inn tiltak, skriver foreningen i sitt høringssvar.

Skattebetalerforeningen er imidlertid ikke enige i at den riktige løsningen er å svekke Skatteklagenemndas sekretariat, og påpeker i likhet med andre dette i sitt høringssvar.

- I stedet for å overføre sakene til Skattedirektoratet bør Sekretariatet for Skatteklagenemnda styrkes. Det er vårt inntrykk at det ikke er Skatteklagenemnda som er flaskehalsen, men sekretariatet. Og det er lett å forstå når sekretariatet bare er bemannet med omtrent 30 saksbehandlere, selv om Skatteetaten i tidligere år har brukt det mangedobbelte antall årsverk på å forberede sakene for Skatteklagenemnda. Midlene på omtrent 7 millioner kroner som foreslås brukt i Skattedirektoratet bør i stedet benyttes til å styrke sekretariatet. I tillegg bør etter vårt syn ytterligere stillingshjemler fra etaten overføres til sekretariatet, skrives det videre.

Finansdepartementet skal nå behandle innspillene. **SB**

Frivillig retting: Ikke bare rikinger flagger formuer hjem

I løpet av 10 år med ordningen med frivillig retting sørget for at formuer verdt 64,5 milliarder kroner er flagget hjem og at 2,4 milliarder kroner i lignet inntekt er beskattet.

Og selv om fokuset har ligget på de rikeste, altså de som har skjult de største formuene, viser tall fra Skatteetaten at det er veldig mange vanlige folk som benytter seg av muligheten til frivillig retting.

Det er kanskje normalt å anta at for å skjule formue eller inntekt, så må man ha en del å skjule. Men tallene fra Skatteetaten viser at det likevel ikke er de aller rikeste som bruker denne ordningen.

I stedet for å bruke gjennomsnittstall, som preges veldig av sakene med aller høyest beløp, har man fokusert på mediantallet. Altså det tallet som er i midten. Det viser følgende:

Alminnelig inntekt: 500.000 kroner.

Alle inntekter: 700.000 kroner.

Nettoformue: 3,9 millioner kroner.

Bolig: 690.000 kroner.

- Den vanlige frivillige retter er kanskje

vanligere enn man skulle tro, skriver Skatteetaten i sitt magasin «Analysenytt», men påpeker samtidig at det fortsatt er snakk om en ressurssterk gruppe rent økonomisk.

- De frivillige retterne er bosatt i hele landet, men med en konsentrasjon rundt de store byene. Rundt 64 prosent av de som søker om frivillig retting er menn, og gjennomsnittsalderen er 65 år. I all hovedsak består frivillig retting-sakene av bankinnskudd, andre verdipapirer og aksjer, skriver Skatteetaten.

Analyseavdelingen i Skatteetaten har gjennomgått tallene for frivillig retting og funnet frem til en god del interessante særtrekk.

Svært mange av de som benytter ordningen rapporterer riktig i årene etter de har brukt frivillig retting.

Likevel viser tallene at andelen ikke er like høy som hos dem som for totalbefolkningen.

Kontroller viser at 10 prosent av de som har brukt ordningen mistenkes for å snyte skatt årene etter at ordningen er brukt. **SB**

Feil i Skattebetaleren

I forrige utgave av Skattebetaleren kom det en del feil med i en artikkel på side 26-27, «Slik kan arbeidsgiver og arbeidstaker tjene på å gjøre grep».

Vi har gjengitt artikkelen uten feil på våre hjemmesider, www.skatt.no, og beklager feilen. **SB**

Utnytt boligprisfall

- **D**et handler om å planlegge litt, sier Rolf Lothe i Skattebetalerforeningen og viser til et konkret eksempel:

Kjøpte du en leilighet i Oslo til fem millioner kroner for 11 måneder siden, som har falt 10 prosent i verdi og som du nå skal selge, bør du etter dagens skatteregler flytte ut av den før det er gått 12 måneder fra du flyttet inn.

- Da kan du få fradrag for tapet, som i dette tilfellet ville vært 500.000 kroner. Dessuten kommer det meglerkostnader, kanskje på 100.000 kroner, noe som gir et tap på 600.000 kroner. Etter skattereglene vil skatten da bli redusert med 138.000 kroner. Alternativet er at du må bære hele tapet selv hvis du selger boligen etter 13 måneder. **SB**

Tall som teller

1 226

Antall konkurser i 4. kvartal 2017

86,7 %

Kvinner andel av menns lønn (2017)

4,1 %

Arbeidsledige personer i prosent av arbeidsstyrken [sesongjustert] i desember 2017

«**Fordi nettoskatten har gått ned kombinert med økning av bruttoskatten, har alle fradrag i alminnelig inntekt blitt mindre verd.**

Rolf Lothe, Advokat fullmektig

Historisk tilbakeblikk på Skattebetalerforeningen

Bruttoskattens ulemper

1988 - Slagordmessig sagt etablerer bruttoskatten et inverst forhold mellom svette og skattesats, sa Gjems-Onstad under et seminar om bruttobeskatning i Norsk Skattebetalerforenings regi. *Aftenposten*, 21. april 1988

Skatteflådd

1998 Til tross for fullt medhold i retten må en av fem skattytere betale egne saksomkostninger i skattesaker. [...] Med andre ord: Skattyter taper selv når han vinner. *Erik Stenbeck*, VG 6. april 1998

Innsikt

2008 - Skatteetaten vet nesten alt om deg som kan øke din skatt. Informasjonen om det som kan gi deg lavere skatt er det ikke samme fokuset på. *Redaksjonssjef i Dine penger, Carsten Pihl* til VG, 25. april 2008.

Merkostnader til kost og losji - endring i pendlerregelverket

Det er vedtatt endringer i reglene om fradrag for merkostnader til kost og losji for skattyter som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet. Dette gjelder fra inntektsåret 2018.

Endringene går ut på:

- Kostfradraget er betinget av at skattyteren ikke har kokemulighet i pendlerboligen.
- De øvrige fradrags- og godtgjorelsessatsene er redusert.
- Fradragsretten er begrenset til 24 måneder.

Det gis ikke fradrag for utgifter til kost når det er mulighet for å tilberede måltid i pendlerboligen.

Det er pendlerboligens egnethet Merkostnader til kost og losji - endring i pendlerregelverket for matlaging, og ikke skattyters egen vilje, som er avgjørende for om forutsetningene for å kunne kreve fradrag for kost er til stede.

Begrensningen gjelder for både kost og losji. For de som allerede er pendlere, starter beregningen av tidsbegrensningen 1. januar 2018. Ved sammenhengende

arbeidsopphold avskjæres fradragsretten for kost- og losjiekostnader når skattyter har krevd fradrag i 24 måneder. Fristen løper selv om arbeidstaker har kortvarige brudd i pendlingen (ferie, sykemelding, permittering eller jobber fast hjemmefra ett eller flere døgn per uke).

Når det er kokemulighet i pendlerboligen, kan den ansatte heller ikke motta skattefri

utgiftsgodtgjørelse for kostnader til kost. Dette gjelder også tilsvarende for kostnadsdekning gjennom refusjon eller naturalytelse. Når arbeidsgiver dekker kostnadene til kost og/eller losji for arbeidstakere i pendlerbolig uten kokemuligheter, gjelder ikke tidsbegrensning på 24 måneder. Dette gjelder uavhengig av om godtgjørelsen gis etter satser, refusjon eller naturalytelse.

Det vil si at det i den 25. måneden vil kunne oppstå en situasjon der skattyter ikke lenger har rett til å kreve fradrag, men likevel vil kunne motta kostnadsdekning fra arbeidsgiver skattefritt og trekkfritt.

Terskelverdiene for revisjonsplikt justeres

Nærings- og fiskeridepartementet fastsatte 3. januar 2018 med hjemmel i aksjeloven § 7-6 første ledd nr. 1 og 2 og annet ledd annet punktum forskrift om terskelverdier for beslutning om å unnlate revisjon etter aksjeloven § 7-6. Forskriften trer i kraft fra 10. januar 2018.

Stortinget vedtok i lov 16. juni 2017 en rekke endringer i aksjeloven. Blant endringene er at terskelverdiene for driftsinntekter, balansesum og aksjeinntekter skal tas ut av aksjeloven § 7-6

og i stedet fastsettes i forskrift. Terskelverdien for antall ansatte skal fortsatt stå i loven.

Terskelverdiene for revisjonsplikt er forskriften hevet 5 til 6 millioner kroner i driftsinntekter og fra 20 til 23 millioner kroner i balansesum.

Hensikten er å justere terskelverdiene i tråd med inflasjonen slik at det opprinnelige nivået da muligheten for fravalg av revisjon ble innført i 2011 opprettholdes og hindre at det ikke blir en innstramming av revisjonsplikten.

Feil i skattemeldingen for 2016?

Etter 1. februar 2018 kan ikke skattemelding for 2016 for personlige skattepliktige endres eller sendes inn via Altinn eller årsoppgjørprogram. Hvis du oppdager feil, skal du sende inn endringsmelding RF-1366.

Alle personlige skattepliktige som skal endre egenfastsettningen av skattemeldingen for 2016, må levere skjemaet RF-1366 Endringsmelding for formues- og inntektsskatt 2016 for personlige skattepliktige. Som tidligere er det fortsatt mulig å levere skattemelding for selskap for 2016, både direkte i Altinn og fra årsoppgjørprogram.

Endrer du poster i skattemeldingen som krever spesifikasjon i pliktige skjema, må skjemaene

fylles ut og legges ved. Næringsrapport skatt kan ikke legges ved endringsskjemaet. Hvis endringen påvirker skatten din, vil du motta nytt skatteoppgjør innen tre måneder.

Har du mottatt varsel og/eller vedtak som gjelder posten du nå ønsker å endre, kan du ikke benytte endringsmeldingen. Da må du svare på mottatt varsel eller sende inn RF-1364 Klage på vedtak. Frist for levering av endringsmelding for inntektsåret 2016 for personlig næringsdrivende er 31. mai 2020. Frist for lønsmottakere og pensjonister er 30. april 2020.

Forslag: Nå må arbeidsgiver skaffe seg oversikt over tips

Skattedirektoratet sendte i begynnelsen av februar ut et forslag på høring til en rekke instanser, der man foreslår «nye og klarere regler vedrørende tips». I praksis innebærer dette en ganske stor endring for både arbeidstakere og arbeidsgivere i serveringsbransjen.

Tips er i dag skattepliktig for mottaker, på lik linje med lønn. Imidlertid har det i en periode vært uklart hva som kreves av arbeidsgiver i så måte. Skattedirektoratet uttalte i 2016 at, basert på en tolkning av gjeldende rett og praksis, det ikke anses å foreligge rapporteringsplikt, trekkplikt eller arbeidsgiveravgiftsplikt på tips. Unntaket er en særregel for prosentlønn serveringspersonale.

Skattedirektoratet foreslår nå at arbeidsgiveren må behandle tips på linje med lønn med hensyn

til arbeidsgiverforpliktelsene. Det betyr at arbeidsgiveren skal rapportere, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift. Forslaget går ut på at reglene skal være like for alle typer ansatte i alle bransjer, og reglene skal gjelde uavhengig av hvilken betalingsform som benyttes fra kundens side. Direktoratet anser det heller ikke som aktuelt å ha egne regler for prosentlønn serveringspersonale fremover. Dette betyr at arbeidsgiverne må skaffe seg oversikt over tips som kommer inn.

Skattedirektoratet foreslår at de nye reglene skal tre i kraft fra og med 2019, dvs. samtidig som det trer i kraft endringer i bokføringsforskriften som pålegger de bokføringspliktige å holde oversikt over tips og ta dette med i dagsoppgjøret.

Høringsfristen er satt til 2. mai.

Vi svarer deg

Rådgiverne i Skattebetalerforeningen gir deg svar på spørsmål om skatt, arv og avgift.

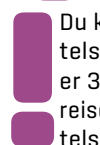

Jan H. Bangen
Advokat

Skattemelding og utenlandsreise

Jeg reiser til utlandet i mars, og er ikke tilbake før i begynnelsen av mai. Hva gjør jeg med selvangivelsen?

Du kan søke om maks 1 måneds utsettelse. Frist for å søke om utsettelse er 30. april. Her forklarer du at du skal reise, og ber samtidig om å få fristutsettelse. Husk å sende brevet i så god tid at du rekker å få svar før du reiser.

Fristutsettelsen medfører sannsynligvis at du får skatteoppgjøret til høsten.

Trukket for mye skatt - hva skjer?

Jeg er en 17 år gammel gutt, som har noen spørsmål om skatt. Jeg har jobbet som ekstrahjelp i en dagligvarebutikk, og har tjent ca. 60.000 kroner i 2016. Jeg har ikke

hatt frikort, og har betalt ca. 12.500 kroner i skatt. Får jeg igjen de 12.500 kronene jeg har betalt i skatt, eller bare en del av det? Hva anbefaler dere meg å gjøre?

Litt forenklet sagt så skal du ikke betale skatt for inntekt innenfor fribeløpet på 50.000 kroner (55.000 kroner i 2017).

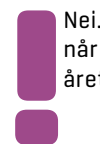
Når du har passert frikortsgrensen må du betale trygdeavgift av hele din inntekt. Satsen er på 8,2 %. Imidlertid er det en begrensning; trygdeavgiften kan ikke bli mer enn 25% av den delen av inntekten som overstiger 49.650 kroner (54.650 kroner i 2017). Du tjente ca. 60.000 kroner, da vil trygdeavgiften utgjøre 4.920 kroner, men på grunn av 25% begrensningen så reduseres den til 2.588 kroner. Selv om du tjener 60.000 kroner, som er over frikortsgrensen blir det ikke skatt på alminnelig inntekt på grunn av minstefradrag på 31.800 kroner og personfradrag 51.750 kroner.

Resultatet er at du sitter igjen med ca. 9.912 kroner (12.500 - 2.588) som du skal få igjen på skatten. Beløpet får du tilbake (med renter), og fremgår av skatteoppgjøret. I siste halvdel av juni starter utsendelse av skatteoppgjøret. Det gis ikke en konkret dato for når du får oppgjøret ditt, men skatteetaten varsler deg på e-post/sms når det er klart. Første mulig dato for utbetaling av til gode er 21. juni 2017, og neste mulighet er 2. august, og deretter blir det løpende oppgjør frem til 25. oktober 2017.

Konkurs og skattemelding

Som aksjonær og nestleder i styret i et AS som gikk konkurs i fjor får man ikke dekket utestående lønn og feriepenger fra lønnsgarantifondet. Kan man da kreve fradrag for opptjente feriepenger i skattemeldingen? Pengene er jo beskattet.

Nei. Feriepenger blir først skattepliktige når de blir utbetalt, ikke i opptjeningsåret!

Hilde Alvsåker
Avgiftsrådgiver

Rolf Lothe
Advokatfullmektig

Trond Olsen
Advokat

Kjell Magne Ryland
Skatterådgiver

Bård Erlend Hansen
Advokat

Joachim K. Johannessen
Advokatfullmektig

Sigbjørn Sørensen
Advokatfullmektig

Spare trinnskatt?

? Jeg er gift og min mann betaler trinnskatt. Lånet står i mitt navn og følgelig havner gjeld og renter på meg og jeg tjener en del mindre enn min mann. Vil vi tjene på å overføre all gjeld og renter over på min mann? Vil dette føre til at hans trinnskatt forsvinner?

! Renteutgifter har ingen effekt på trinnskatten, og det har derfor normalt ingen betydning hvem av ektefellene som fører utgiftene i skattemeldingen. Dersom nettoinntekten blir lavere enn personfradraget (2017: kr 53.150), vil det likevel ofte være lønnsomt å overføre renteutgiftene til den andre ektefellen.

Minstefradrag og gjeld

? Skal jeg føre opp privat gjeld i skattemeldingen? Jeg har lånt private penger til et firma. Og evt. i hvilken post skal dette føres? Og hvorfor varierer minstefradraget?

! Har du lånt penger til et firma skal du ta med dette i skattemeldingen post 4.1.6 som en fordring. Eventuelle renter er skattepliktige og skal medtas i skattemeldingen post 3.1.1. Dersom du har lånt penger til et aksjeselskap, skal det beregnes en ekstraskatt. Mottatte renteinntekter, minus 25 % skatt og minus et skjermingsfradrag er skattepliktig og skal tas med i skattemeldingen post 3.1.3. Skjermingsfradraget utgjør lånesaldo i begynnelsen av hver måned, multiplisert med en skjermingsrente. Denne renten finner du på skatteetaten.no. Dette kan virke komplisert og det kan derfor være fornuftig å søke eksperthjelp.

Minstefradraget for lønnsinntakere fastsettes til 43 % i 2016 av lønnen, men maksimalt til 91.450 kroner. Det finnes også en nedre grense for dem med lave inntekter. Slikt minimums minstefradrag utgjør kr 31.800, men begrenset oppad til faktisk lønn. Når det gjelder pensjon fastsettes minstefradraget til 29 % i 2016, men maksimum 73.600 kroner.

Finnmarkskatt?

? Jeg er for tiden bosatt i Bergen, men blir likevel skattlagt som bosatt i Finnmark. Hvilken fordel gir dette meg skattemessig?

! Dersom man den 1. november i året før inntektsåret, er registrert bosatt i Finnmark, skal man skattlegges som bosatt i Finnmark hele inntektsåret.

Fordelen med å bli bosatt i Finnmark er for 2017 at skattesatsen på alminnelig inntekt reduseres med 3,5 % til 20,5 %, og at satsen for trinnskatt på trinn 3 er redusert med 2 % til 9,52 % for personinntekt mellom 580.650 kr - 934 050 kr. I tillegg får du et ekstra fradrag i alminnelig inntekt på kr 15.000.

Teknisk skjer dette ved at skatten først beregnes som om man ikke var skattepliktig til Finnmark. Deretter beregner man redusert skatt basert på «fordelene» nevnt i forrige avsnitt. Dette beløpet gis deretter som et fradrag i beregnet skatt.

**Bruk tid på å sjekke
skattemeldingen - spar penger:**

Årets viktigste sjekk

Privatøkonomien din blir oppsummert og gjennomgått i dokumentet du får i begynnelsen av april. For mange kan det være svært gunstig å bruke litt ekstra tid og stille noen ekstra spørsmål i løpet av denne måneden.

Skattemeldingen for inntektsåret 2017 er tilgjengelig på Altinn (www.altinn.no) fra 4. april, og sendes ut i papirformat fra samme dato.

Selv om skattemeldingen er forhåndsutfylt, er det likevel viktig å gjøre noen enkle kontrolløvelser. Den forhåndsutfylte skattemeldingen er nemlig ikke ferdigutfylt fra skattekontoret, men er kun et forslag. Det er du som sitter med det hele og fulle ansvar for at tallene blir korrekte.

Opplysninger som vanligvis er forhåndsutfylt er særlig rapporterte opplysninger fra arbeidsgiver, pensjonsutbetalinger, bank, forsikringsselskap, boligselskap, barnehage, skolefritidsordning, fagforening og gaver til frivillige organisasjoner.

Andre opplysninger som Skatteetaten selv sitter på, er for eksempel opplysninger om fast eiendom, aksjer og motorkjøretøy. Dersom disse opplysningene ikke er korrekte, må du korrigere dem i skattemeldingen.

Sjekk at all lønn og alle godtgørelser er kommet med. De fleste forhåndsutfylte opplysningene i skattemeldingen er hentet fra årsoppgaver fra arbeidsgiver, banker, NAV, barnehage mv.

Stemmer beløpene i skattemeldingen med opplysninger i lønnsoppgaver og årsoppgaver? Finner du feil, kontakt den som har sendt inn

opplysningene, og rett i skattemeldingen. Innsettssiden kan bli feil ved at arbeidsgiver har innrapportert feil i A-ordningen og dermed kan eksempelvis diett ha blitt skattepliktig. Er det slike feil, eller innrapportert inntekter du er i tvil om skal beskattes, trekk ut beløpet og spesifiser årsakene i eget vedlegg.

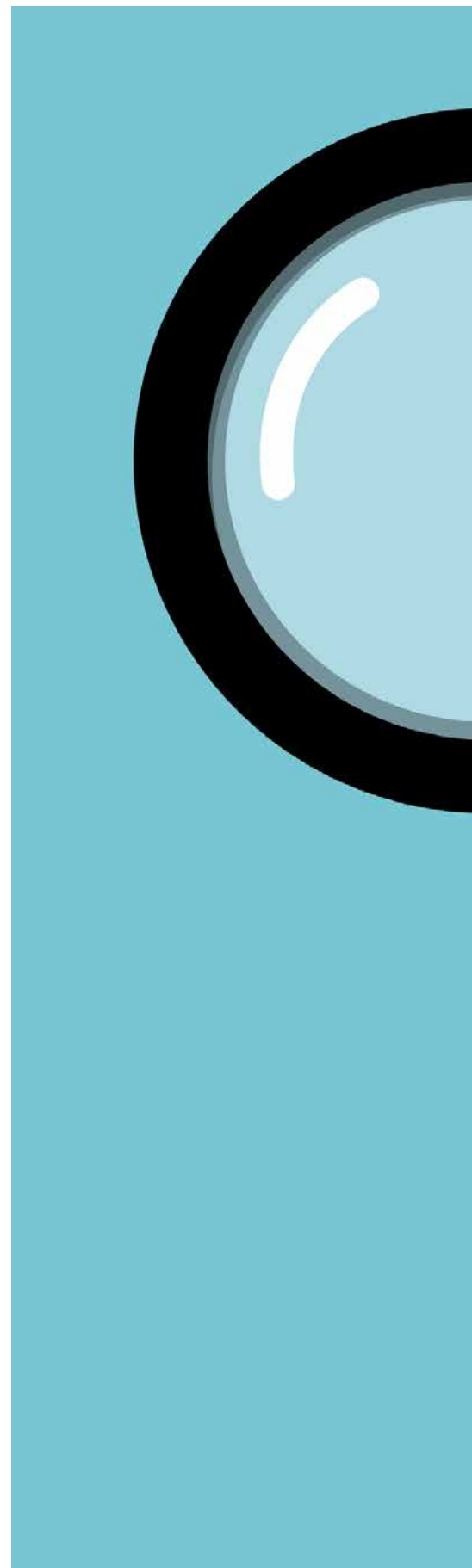
Hvis det ikke er en egen post i skattemeldingen å føre ikke-forhåndsutfylte beløp i, oppgir du nummeret på posten og beløpet i feltet «Beløp som ikke er forhåndsutfylt, føres her».

Det er en rekke opplysninger som verken blir rapportert av andre eller som Skatteetaten selv sitter på, og som du derfor selv må føye til i skattemeldingen. Husk at Skatteetaten ikke mottar opplysninger om alle fradrag du kan ha krav på, eller inntekter du har hatt. Pass derfor på å føre opp fradrag og inntekter som ikke er forhåndsutfylt i skattemeldingen.

Viktige fradrag og inntekter kan være utelatt. For eksempel gjelder det:

- private lån eller fordringer
- skattepliktige utleieinntekter
- formue eller inntekt i utlandet
- endring av skatteklasser
- privat dagmamma
- sykdomsfradrag
- kjøp eller salg av bolig

Frdrag for renter på lån fra arbeidsgiver må også påføres. Har du byttet jobb, flyttet eller arbeidsgiver har byttet adresse, kan det

Skattebetalerforeningens skattevettregler

1. Skattemeldingen er for mange bare delvis utfyllt.

Du har en unik mulighet til å redusere skatten din ved å føye til fradrag, og du har et ansvar for å supplere den hvis inntekter mangler.

2. Lever elektronisk.

Hvorfor: Alle endringer du gjør arkiveres, du får bekreftelse på at du har levert, det er mer sannsynlig at endringer registreres og du har et arkiv for senere år.

3. Ikke send inn kvitteringer.

Men ta vare på dem, og ha dem klar hvis skattekontoret spør. Og gi uttrykkelig beskjed hvis du har rotet bort kvitteringer eller andre bilag.

4. Gi tilstrekkelige opplysninger.

For inntektsåret 2017 er feltet for tilleggsopplysninger (post 5.0) fjernet. Det anbefales derfor at du gir eventuelle tilleggsopplysninger i eget vedlegg til skattemeldingen. Tilstrekkelige opplysninger er nødvendig for at skattekontoret skal forstå hva som har skjedd. Mangelfulle og/eller uriktige

opplysninger kan gi tilleggsskatt og gir skattemyndighetene anledning til å endre inntil 5 år (10 år ved skjerpet tilleggsskatt) tilbake i tid.

5. Ikke sjekk alle tallene på en gang.

Del dem opp. Da er det større sjanse for at du oppdager eventuelle feil.

6. Finner du feil i forhåndsutfylte opplysninger, gjør to ting:

Rett feilen i skattemeldingen, og forklar hvorfor.

Kontakt den som har sendt inn opplysningene, for eksempel arbeidsgiver, forsikrings-selskap, bank eller organisasjon.

7. Finn frem kalenderen. Har det skjedd noe i løpet av fjoråret som kan påvirke skatten?

8. Hvis du har endret skattemeldingen - følg opp med å sjekke skatteoppgjøret. Hvis endringen ikke er tatt med - klag innen 6 uker.

9. Betal varslet tilleggsforskudd innen 31. mai hvis du ligger an til restskatt, da slipper du ekstra renter.

10. I tvil? Spør oss om hjelp! Bruk skatt.no.

eksempelvis være grunnlag for å se nærmere på reisekostnader og fradrag. Er du usikker på et fradrag? Før det opp og gi en begrunnelse i eget vedlegg. Har du kjøpt eller solgt bolig/bil/aksjer osv., kan dette ha påvirket både formues- og gjeldssiden. Du må kanskje også gi opplysninger om gevinst eller tap. Har du solgt aksjer eller verdipapirer, er det viktig å sjekke at riktig inngangsverdi eller kjøpesum er benyttet. Er du nygift, må du sjekke at du har blitt lignet i riktig skattekasse.

Er du i tvil om et beløp er fradragsberettiget? Før det opp i skattemeldingen og forklar i eget vedlegg hvorfor du krever fradraget.

Leveringsfritak for lønnstakere og pensjonister

Hvis de forhåndsutfylte opplysningene i skattemeldingen er korrekte og fullstendige slipper lønnstakere og pensjonister å levere skattemeldingen. Skattemeldingen blir da betraktet som levert med de opplysningene som er forhåndsutfylt.

Hovedregelen er nå at kommunikasjon mellom Skatteetaten og deg som skattyter er elektronisk, men du kan fortsatt velge å reservere deg mot dette – og motta skattemeldingen, skatteoppgjøret og andre meldinger fra Skatteetaten på papir. Du reserverer deg på nettsiden norge.no.

Delvis forhåndsutfylt skattemelding for næringsdrivende

Personlige næringsdrivende får tilsendt en delvis forhåndsutfylt skattemelding med tilsvarende opplysninger som lønnstakere og pensjonister mottar. Vanligvis må de supplere skattemeldingen med næringsoppgave, personinntektsskjema og eventuelt andre aktuelle næringsgjennomførte, for eksempel avskrivningsskjema. Vær oppmerksom på at næringsdrivende ikke kan benytte seg av ordningen med leveringsfritak. For næringsdrivende er det obligatorisk å levere skattemeldingen elektronisk.

Næringsdrivende med samlet brutto næringsinntekt på inntil 50.000 kroner kan slippe å levere næringsoppgave. Nødvendige opplysninger om næringsinntekten og fradragene skal i stedet føres opp i skattemeldingen. Næringsdrivende som omfattes av fritaket trenger heller ikke levere personinntektsskjema (RF-1224), hvis vedkommende ønsker at beregnet personinntekt skal være lik netto næringsinntekt. Dersom skattyter ønsker en annen beregnet personinntekt må skjema (RF-1224) leveres.

Næringsrapport skatt er en elektronisk leveringsform for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold. Næringsrapport skatt erstatter de ni mest brukte skjemaene for næringsdrivende. Sjekk om du kan benytte næringsrapport på skatteetaten.no.

Vedlegg til skattemeldingen

Vedlegg kan brukes til å gi opplysninger om beløp ført i skattemeldingen, og om inntekter som ikke er medtatt i skattemeldingen. Har du for eksempel ført opp skattepliktig gevinst ved salg av bolig i skattemeldingspost 2.8.4, bør du i et vedlegg vise hvordan gevinsten er beregnet. Leverer du elektronisk kan du skanne inn et dokument. Det er vanligvis ikke nødvendig å legge med kvitteringer og bilag, men opplys om at det kan fremlegges etter forespørsel fra skattekontoret.

Har du vedlegg, må du føre opp antall vedlegg til skattemeldingen. Alle vedlegg til skattemeldingen bør være nummerert og merket med ditt navn og personnummer. Vedleggene kan skannes.

Skjemaer

I visse tilfeller må du fylle ut/korrigere egne skjema som skal vedlegges skattemeldingen. Dette gjelder for eksempel når du:

- har solgt aksjer eller egenkapitalbevis som ikke er kommet med i RF-1088 «Aksjer og egenkapitalbevis». Benytt da skjema RF-1059 «Aksjer og fondsandeler»
- har leid ut bolig/fritidsbolig som skal regnskapsbehandles (skjema RF-1189 «Utleie av fast eiendom»)
- har konto i utenlandsk bank (skjema RF-1231)
- har arbeidet i utlandet og krever skattenedsettelse eller fradrag for utenlandsk inntektskatt (RF-1150/RF-1147)

Underskrift

Husk underskrift og dato, hvis du leverer skattemeldingen på papir.

Glemt fradrag tidligere år?

Reglene om summarisk endring er opphevet fra og med 1. januar 2017. Dette var regler som gikk ut på at endringer som gjaldt de siste to inntektsårene kunne tas med ved årets ligning. Ordningen gjaldt bare for netto inntekstillegg eller fradrag som ikke oversteg 30.000 kroner, eventuelt 50.000 kroner i formue.

I og med at reglene er opphevet fra 1. januar 2017, kan man ikke ta med uteglemte fradrag for tidligere år i årets skattemelding. En må da i stedet be om endring for tidligere år.

Frist for levering av skattemeldingen

Fristen for å levere skattemeldingen er 30. april for lønnstakere og pensjonister. For næringsdrivende er fristen 31. mai (obligatorisk med elektronisk levering av skattemelding via www.altinn.no).

Er du deltaker i ansvarlig selskap, kommandittselskap mv. og selskapet leverer selskapsoppgave elektronisk med frist 31. mai har du samme leveringsfrist som selskapet (dvs. 31. mai). Leverer du skattemelding for lønnstakere og pensjonister må du opplyse i skattemeldingen at du har utsatt frist som deltaker i slikt

selskap.

Skatteoppgjøret

Arbeidet stopper ikke 30. april. Det er også viktig å sjekke skatteoppgjøret når dette kommer. Det første skatteoppgjøret (inntektsåret 2017) for lønnstakere og pensjonister er klart i juni 2018. Deretter blir det løpende oppgjør frem til oktober 2018. Leverer du skattemeldingen på papir har det vært slik at du får skatteoppgjøret ditt tidligst i august.

Skattemeldingens viktigste post fjernes

Fra og med i år har Skatteetaten bestemt seg for å ta bort det vi i Skattebetalerforeningen har kalt den viktigste posten i skattemeldingen; post 5.0. Det var her du kunne legge inn tilleggsinformasjon om ulike poster og forhold med skattemeldingen/selvangivelsen din tidligere – men denne muligheten er nå fjernet.

Skatteetaten bekrefter overfor Skattebetalerforeningen at posten tas bort fra skattemeldingen, og mener at det ikke er behov for denne posten.

I skattemeldingen for inntektsåret 2017 vil det ikke være et eget merknadsfelt (tidligere post 5.0) der du kan skrive inn fritekst. I den grad du har behov for å gi Skatteetaten utfyllende opplysninger utover å føre korrekt beløp i postene i skattemeldingen, har du mulighet til å sende et vedlegg til skattemeldingen, skriver Lene Marie Ringså, seksjonssjef for personskatt i Skattedirektoratets rettsavdeling, i en epost.

Hun mener denne posten har vært brukt på

feil måte tidligere – og at det dermed ikke er grunn til å ha muligheten til å skrive inn tilleggsopplysninger.

- Vår erfaring med merknadsfeltet (post 5.0) har vært at det brukes til å oppgi opplysninger om inntekter, fradrag, formue eller gjeld som enten allerede var eller skulle ha vært ført i en egen post i skattemeldingen, skriver Ringså, og fortsetter:

- Med ny skatteforvaltningslov skal den enkelte skattyter selv kunne fastsette grunnlaget for sin skatteberegning (egenfastsetting). I den sammenheng er det viktig at skattyter fører inn inntekter, fradrag, formue og gjeld i de riktige postene i skattemeldingen. Vi har de siste årene laget flere nye poster på skattemeldingen for at skattyter skal være i stand til å egenfastsette skattegrunnlaget.

Problemet med å fjerne denne posten er imidlertid at det kan bli vanskeligere for skattytere å gi tilstrekkelig informasjon. Alle som leverer skattemelding har en opplysningsplikt overfor Skatteetaten, og når dette feltet fjernes blir det vanskeligere å gi informasjon.

- Hvis du er usikker på en post i skattemeldingen må du nå lage et vedlegg og sende dette ved skattemeldingen for å forklare. Mye taler dermed for at færre kommer til å utdype innholdet i poster de er usikre på, og i verste fall tar de kanskje ikke sjansen på å føre opp noe de er usikre på og går dermed glipp av skattepenger, sier Rolf Lothe, fagsjef i Skattebetalerforeningen. **SB**

Benytt din medlemsfordel og få en god strømavtale

Fjordkraft tilbyr gode strømavtaler til alle medlemmer i Skattebetalerforeningen, enten du er bedrift- eller privatmedlem.

Les mer og bestill på fjordkraft.no/skatt

 Fjordkraft
Mer for pengene

Rettledning på papir

Skatte- meldingen post for post

Trenger du en komplett oversikt over skattemeldingen? Vi gir deg rettledning for hver enkelt post.

Her finner du en oversikt og gjennomgang av postene i skattemeldingen, og dermed hvor i skattemeldingen inntekt/fradrag og formue/gjeld skal føres. Du har selv ansvar for å oppgi all skattepliktig inntekt og formue og føre opp fradrag. Dette gjelder også forhold som ikke er forhåndsutfylt i skattemeldingen. Du må også sørge for å endre forhåndsutfylte beløp som er feil

Post 1.3 Samboere

Samboere med felles barn setter kryss i post 1.3.1. Samboere med felles formue og/eller gjeld setter kryss i post 1.3.2.

Post 1.5.1 Boligsparing for ungdom (BSU)

BSU-skattefradrag gis på grunnlag av innberetning fra banken, og kommer automatisk til fradrag i selve skatteoppgjøret. Sjekk derfor om

sparebeløpet fremkommer av den foreløpige skatteberegningen, hvis sparingen ikke fremkommer der må du ta kontakt med banken for ny innberetning. Sparebeløpet oppgis i denne posten.

Post 1.5.2 Lotteri- og tippegevinster mv.

Fikk du i 2017 skattefrie spillegevinster til en verdi av til sammen minst 100.000 kroner, så må beløp/verdi oppgis i denne posten. I tillegg må bekreftelse fra den som har utbetalt gevinsten legges ved skattemeldingen.

Lotteri- og tippegevinster er i utgangspunktet skattepliktige når de overstiger 10.000 kroner. Gevinster fra følgende spill og trekninger er likevel skattefrie:

spill arrangert av Norsk Tipping AS, f.eks. Lotto, Viking Lotto, Tipping og Oddsen totalisatorspill omfattet av totalisatorloven (Rikstoto) utlodning etter lotteriloven, bl.a. Quicklotteri og bingospill pengespill og lotterier i en annen

EØS-stat som tilsvarende spill eller lotterier som lovlig tilbys i Norge offentlig tilgjengelige tiltak arrangert av massemedier

Post 1.5.3 Arv og gaver

Har du mottatt arv eller gave i 2017 er slik formuessøkning ikke skattepliktig inntekt. Det skal likevel gis opplysninger i denne posten, hvis samlet verdi er 100.000 kroner eller høyere. Verdi av arv eller gave skal oppgis for å bidra til å forklare endringer i din formue.

Gave i tilknytning til arbeidsforhold er vanligvis ikke gaver i skatterettslig forstand, men regnes som lønn. Vær oppmerksom på at dette også gjelder overføringer fra andre enn arbeidsgiver, så lenge gaven har tilstrekkelig tilknytning til arbeidsforholdet.

Post 1.5.6 Inntekt, formue og/eller gjeld i utlandet

Hadde du inntekt, formue (herunder fast eiendom) og/eller gjeld i utlandet i 2017, så kryss av for «ja» i denne posten og gi nærmere opplysninger. Krever du kreditfradrag og/eller nedsettelse av skatt på lønn tjent under arbeidsforhold i utlandet for å unngå dobbeltbeskatning, så kryss av for ja i denne posten.

Post 2.1.1 Lønn mv.

Her fremkommer lønn, honorar og andre ytelser fra arbeidsgiver. Det gjelder også skattepliktige naturalytelser, det vil si ytelser som består av annet enn penger. Naturalytelser som skal føres i denne posten er for eksempel:

Fri telefon og andre EKOM-tjenester (for eksempel bredbånd) Fri bil Fri avis Fritt arbeidsstøt Flybonus

Sjekk at alle lønnsinntekter fremgår av skattemeldingen. Hvis lønnsinntekt ikke er med i skattemeldingen, må du oppgi inntekten i post 2.1.1. Skal du levere på papir og det ikke er en egen post i skattemeldingen for beløp som skal oppgis, fører du beløpet i feltet «Beløp som ikke er forhåndsutfyllt, føres her», og oppgir post 2.1.1. Dette gjelder selv om du ikke har mottatt lønns- og trekkoppgave. Hvis du er usikker på om en inntekt er skattepliktig som lønn, så kan du gi nærmere opplysninger i eget vedlegg til skattemeldingen, slik at skattekontoret kan ta stilling til skatteplikten.

Feriepenger

Husk at feriepenger regnes som lønn, og det gjelder selv om det ikke er foretatt forskuddstrekk.

Opsjoner i arbeidsforhold

Gevinst ved innløsning eller salg av opsjon du har fått i arbeidsforhold skal også skattlegges som lønn, og føres i post 2.1.1.

Aksjer/egenkapitalbevis til underkurs

Fordel som du oppnår ved kjøp av aksjer og egenkapitalbevis i arbeidsgiverselskap til underkurs føres i post 2.1.1.

Rimelige lån

Rentefordelen ved rimelige lån i arbeidsforhold skattlegges som lønn. Rentefordelen er normalt forhåndsutfyllt i skattemeldingen. Rentefordelen og de renter du har betalt fradragsføres i post 3.3.1.

Diverse godtgjørelser

Sykepenger, foreldrepenger og arbeidsavklaringspenger, kvalifiseringsstønad etter sosialtjenesteloven og dagpenger under arbeidsledighet til lønnstakere er også skattepliktig som lønn. Det samme gjelder godtgjørelse du har fått som medlem av styre, representantskap, utvalg, råd mv. Andre aktuelle godtgjørelser som regnes som lønn er skattepliktig del av sluttvederlag, drikkepenger og dekning av private kostnader.

Forsikringspremie

Arbeidsgivers dekning av premie til ulykkesforsikring og yrkesskadeforsikring utover arbeidsgivers erstatningsansvar, er skattepliktig. Det kan gis fradrag for virkelige kostnader med inntil 700 kroner (av den skattlagte delen), men fradraget inngår i minstefradraget.

Dersom arbeidsgiver betaler premie for individuell- eller gruppelivsforsikring er dette skattepliktig som lønn. Det er ikke fradragsrett for denne premien.

Gaver i arbeidsforhold

Arbeidsgiver skal innrapportere skattepliktig verdi av gaver gitt i arbeidsforhold. Enkelte gaver er skattefrie.

Skattefri lønn

Lønn fra én enkelt arbeids- eller oppdragsgiver på inntil 1.000 kroner er skattefri. For arbeid i oppdragsgivers hjem/fritidsbolig, er grensen 6.000 kroner. Er arbeids- eller oppdragsgiveren en skattefri organisasjon, er utbetalingen skattefri hvis den ikke er over 10.000 kroner. Vær oppmerksom på at det ikke gjelder skattefri beløpsgrense for næringsinntekt.

Post 2.1.2 Inntekt som gir rett til særskilt fradrag for sjøfolk

Her føres inntekt som gir rett til særskilt fradrag for sjøfolk. Vanligvis vil den være forhåndsutfyllt i skattemeldingen. Inntekt av arbeid om bord på skip i fart gir rett til særskilt fradrag for sjøfolk når arbeidet om bord er arbeidstakers hovedbeskjeftigelse, og arbeidet har vart i minst 130 dager i inntektsåret.

Sykepenger, hyre og leilighetstilbud ytelser ved sykdom eller skade som trer i stedet for inntekter om bord gir også rett til særskilt fradrag.

Post 2.1.3 Inntekt av barnepass i barnepasserens hjem

Godtgjørelse du mottar for å passe andres barn i eget hjem er næringsinntekt, men skal behandles som lønn når barna er

11 år eller yngre ved inntektsårets utgang (født i 2006 eller senere), eller 12 år eller eldre og har særlig behov for omsorg og pleie

Bruttovederlaget skal foreldrene normalt splitte i en utgiftsgodtgjørelse og et arbeidsvederlag (lønn). Er utgiftsgodtgjørelsen ikke satt høyere enn 50 prosent av samlet brutto godtgjørelse for hvert barn i året og heller ikke høyere enn 1.204 kroner per måned per barn, anses den ikke å gi overskudd. Bare arbeidsvederlaget skal da føres i skattemeldingen.

Post 2.1.4 Overskudd på utgiftsgodtgjørelser

Utgiftsgodtgjørelse er en kontant ytelse som skal dekke kostnader i forbindelse med arbeid, oppdrag eller verv, for eksempel kost-, reise- og bilkostnader. Er godtgjørelsen høyere enn kostnadene, er overskuddet skattepliktig og skal føres i post 2.1.4. Det vil normalt fremgå av lønns- og trekkoppgaven hva slags godtgjørelse det dreier seg om.

Godtgjørelse som dekker private kostnader er vanligvis fullt ut skattepliktig, for eksempel godtgjørelse for kostnader til reiser mellom hjem og fast arbeidssted.

Post 2.1.5 Annen arbeidsinntekt

Her føres annen arbeidsinntekt utenfor næringsvirksomhet, for eksempel salgsinntekt og arbeidsvederlag fra håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet. Salgsinntekten føres opp etter at kostnader til materialer er trukket fra. Bruttoinntekt ved salg av hage- og naturprodukter utenfor næringsvirksomhet, for eksempel bær, sopp og fisk, skattlegges bare for beløp over 4.000 kroner i inntektsåret. Det er bare overskytende beløp som føres i skattemeldingen.

Post 2.1.7 Dagpenger for næringsdrivende og fiskere

Her føres dagpenger under arbeidsledighet utbetalt til næringsdrivende og fiskere.

Post 2.1.8 Uføretrygd fra folketrygden

Denne posten viser hva du har fått i uføretrygd fra folketrygden. Summen er normalt fylt ut med det som har blitt rapportert inn.

Post 2.1.9 Uføretrygd fra andre enn folketrygden

Denne posten viser hva du har fått i uføreytelser fra andre ordninger enn folketrygden, herunder uføreytelser fra SPK, uføreytelser fra andre pensjonsordninger (herunder uføreytelser fra IPA/IPS) og uføreytelser fra utlandet.

Denne posten viser hva du har fått i ektefelletillegg fra folketrygden som etter en overgangsordning utbetales til uførepensjonister som forsørger ektefelle.

Fikk du i 2017 etterbetalt pensjon fra folketrygden eller fra andre, skal hele etterbetalingen skattlegges i utbetalingsåret. Beløpet skal være forhåndsutfyllt. Skattekontoret skal sørge for at skatten ikke blir høyere enn om pensjonen var blitt skattlagt i det eller de årene etterbetalingen gjelder for. Sjekk derfor skatteoppgjøret om det er gjort.

I denne posten skal pensjon fra folketrygden være forhåndsutfylt, og du finner dem i oppgaven fra NAV (pensjonsoppgaven). Det gjelder alderspensjon, etterlattepensjon, overgangsstønad og barnpensjon til barn som er 17 år eller eldre (født i 2000 eller tidligere).

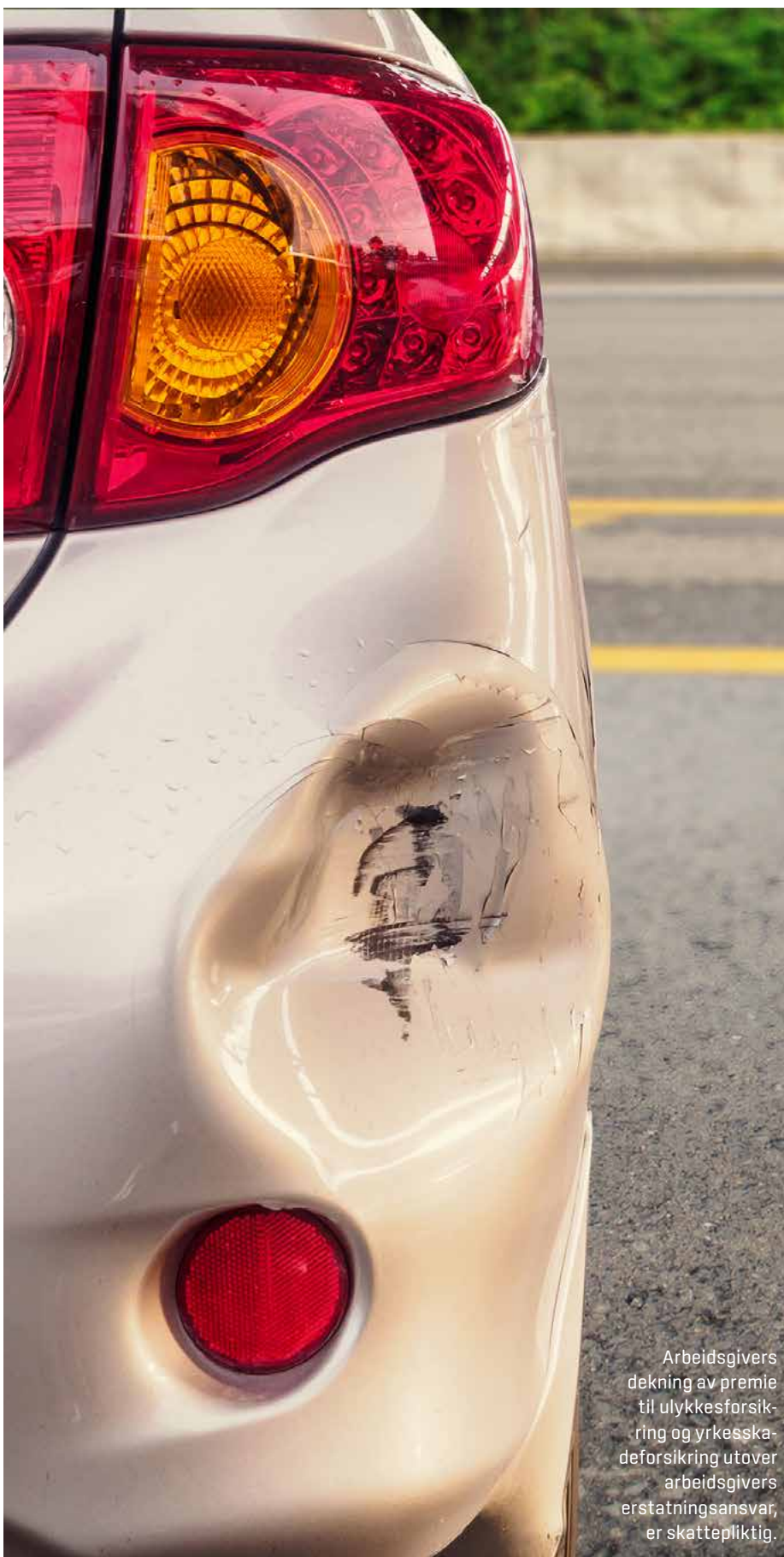
Forhåndsutfyllt i denne posten er andre norske pensjoner mv. enn pensjon fra folketrygden.

Tjenestepensjon Avtalefestet pensjon (AFP)
Andre pensjoner i arbeidsforhold

Avløsning av rett til slike ytelser med engangsbeløp føres også her. Også utbetalinger fra individuell pensjonsavtale / individuell pensjonsordning (IPA og IPS) føres i post 2.2.2.

Det samme gjelder skattepliktige utbetalinger fra livrenter i arbeidsforhold (kollektive livrenter) opprettet før 1. januar 2007. Skattepliktige utbetalinger fra livrenter i arbeidsforhold (kollektive livrenter) opprettet fra og med 1. januar 2007 skal føres i post 2.6.2.

Her føres pensjon fra annet EØS-land som tilsvarende alderspensjon fra folketrygden og avtalefestet pensjon (AFP), dersom pensjonen er skattepliktig i Norge. Det skal også oppgis tidsrom, pensjonsgrad, type pensjon og hvilket land den utbetales fra. Pensjoner i denne posten gir rett til skattefradrag for alderspensjon.

Skattebetaleren 2 / 2018 **19**

Post 2.2.4 Ektefelletillegg

Har du fått skattepliktig ektefelletillegg fra enten folketrygden eller private pensjonsordninger, må du sjekke at beløpet er forhåndsutfyllt.

Ektefelletillegg fra folketrygden som utbetales til mottakere av alderspensjon og avtalefestet pensjon (AFP) er skattefritt når virkningstidspunktet for ektefelletillegget er før 1. januar 2011.

Post 2.2.5 Skattefri pensjon fra utlandet

Her føres pensjon fra utenlandske pensjonsordninger som ikke skal beskattes i Norge. Du må oppgi type pensjon, beløp og hvilket land den utbetales fra. I utgangspunktet er alle pensjoner skattepliktige dersom mottaker er bosatt i Norge. Skatteavtale mellom Norge og utbetalingsstaten kan imidlertid bestemme at det bare er utbetalingsstaten som kan skattelegge pensjonen, slik at pensjonen blir skattefri i Norge.

Post 2.4 Barns lønnsinntekt

Post 2.4.1 Barn som er 12 år eller yngre

Lønn på inntil 10.000 kroner for barn som er født i 2005 eller senere er skattefri. Overstykende beløp er skattepliktig, og føres i foreldrenes skattemelding. Barn som er født i 2005 eller senere skal ikke levere egen skattemelding. Dersom foreldrene bor sammen er forhåndsutfyllt beløp ført med en halvpart på hver av foreldrene. En står fritt til å velge en annen fordeling, noe som kan være lønnsomt dersom den ene ektefellen har lav lønnsinntekt.

Dersom foreldrene ikke bor sammen, skattelegges inntekten i skattemeldingen til den av foreldrene som barnet registrert bosatt sammen med i folkeregisteret.

Post 2.6 Bidrag, livrenter, barnepensjon mv.

2.6.1 Mottatte skattepliktige underholdsbidrag

Har du fått regelmessig underholdsbidrag fra tidligere eller fraseparert ektefelle er det skattepliktig. Beløpet er forhåndsutfyllt ved utbetaling fra offentlig kontor. Bidrag som utbetales direkte fra tidligere eller frasepart ektefelle, må du selv føre opp i skattemeldingen.

Dersom underholdsbidrag er utbetalt som et engangsbeløp, og altså ikke som et regelmessig bidrag, er det ikke skattepliktig for mottaker og heller ikke fradragsberettiget for utbetaler.

Mange andre bidrag er ikke skattepliktige, og skal ikke føres i skattemeldingen. Dette gjelder for eksempel barnebidrag og særtilskudd etter barneloven, oppfostringsbidrag etter barnevernloven og bidragsforsknud etter forskotteringsloven.

Har du mottatt uførerenter og/eller livrenter i eller utenfor arbeidsforhold, skal beløpet føres i denne posten.

Post 2.6.2 Annen skattepliktig utbetaling

Her fører du skattepliktige utbetalinger fra livrenter utenfor arbeidsforhold (individuelle livrenter), skattepliktige utbetalinger fra livrenter i arbeidsforhold (kollektive livrenter) opprettet fra og med 1. januar 2007, inntekt av føderåd (kårytelser) utenfor jord- og skogbruk (f.eks. fri bolig og andre naturalytelser), utbetaling fra legater og andre skattepliktige regelmessige stønader. Skattepliktig del av livrenter fra norsk livsforsikringsselskap står i oppgaven fra selskapet.

Også skattepliktig etterlønn og etterpensjon etter dødsfall føres i post 2.6.2. Bare den delen som overstiger 1 ½ ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) på dødsfallstidspunktet, er skattepliktig.

Post 2.6.3 Barnepensjon

Her føres barnepensjon for barn som er 16 år eller yngre (født i 2001 eller senere). Når barnepensjon tas med i din skattemelding, må eventuelt skattetrekk på pensjonen tas med i ditt skatteoppgjør. Overføring av skattetrekket til deg som foreldre skjer normalt av skatteoppkrever/kemner, men det er viktig at du sjekker at dette er med i ditt skatteoppgjør.

Post 2.8 Inntekt av bolig og annen fast eiendom

Skattepliktig inntekt av bolig og/eller annen fast eiendom i Norge og i utlandet føres i henholdsvis post 2.8.2 og 2.8.5. Fordel ved bruk av egen bolig er skattefri.

Post 2.8.1 Andelseiers/ boligsameiers andel av inntekter i boligselskap/ boligsameie

Her føres skattepliktig inntekt av andel i boligselskap/boligsameie. Beløpet er vanligvis ferdigutfyllt og kontrolleres opp mot oppgaven fra boligselskapet eller boligsameiet. Dersom du ikke har mottatt en slik oppgave, bør selskaps/sameiets styre eller forretningsfører kontaktes. Dersom boligen er utleid og skal regnskapsbehandles, skal andelen av inntekten ikke føres i post 2.8.1, men i stedet i skjema «Utleie mv. av fast eiendom» (RF-1189). Dersom beløpet er forhåndsutfyllt, må det i så fall strykes i post 2.8.1. Nettoinntekt (overskudd) fra RF-1189 føres i post 2.8.2, og underskudd i post 3.3.12.

Post 2.8.2 Nettoinntekt ved utleie mv. av fast eiendom utenom næring

Her fører du nettoinntekt (overskudd) ved utleie av fast eiendom, så fremt utleien ikke er næringsinntekt. Beløpet hentes fra skjema «Utleie mv. av fast eiendom» (RF-1189). Underskudd skal føres i post 3.3.12. Skattepliktige leieinntekter i denne posten omfatter blant annet utleie av bolig, tomt og hytter.

Post 2.8.3 Skattepliktig utleieinntekt fra fritidseiendom

I denne posten føres skattepliktige leieinntekter på fritidseiendom som du selv benytter. Egen bruk av fritidseiendom er ikke skattepliktig for eier. Leier du ut slik fritidseiendom som du selv bruker, så er inntil 10.000 kroner av leieinntektene skattefrie. Dersom leieinntektene er høyere, er det skatteplikt for 85 prosent av de inntektene som overstiger 10.000 kroner. Du har da ikke krav på fradrag for utgifter i forbindelse med utleien.

Dersom en ikke bruker fritidsboligen selv, er hele netto leieinntekt skattepliktig. Eiendommen skal da regnskapsbehandles, og inntekten overføres fra skjema «Utleie mv. av fast eiendom» (RF-1189) til post 2.8.2.

Post 2.8.4 Skattepliktig gevinst ved realisasjon (salg mv.) av bolig, tomt og annen fast eiendom

Gevinst ved skattepliktig realisasjon av bolig, tomt og annen fast eiendom føres i denne posten, og nærmere redegjørelse for gevinstberegning gir du i eget vedlegg. Et eventuelt tap føres i post 3.3.6.

Post 2.8.5 Inntekt av fast eiendom i utlandet

Her føres skattepliktig inntekt ved utleie av fast eiendom i utlandet. Fyll ut skjema «Utleie mv. av fast eiendom» (RF-1189). Underskudd føres i post 3.3.12. Gi nærmere opplysninger i eget vedlegg. Skattepliktig gevinst ved salg eller annen realisasjon av fast eiendom i utlandet skal føres i post 3.1.11.

Post 3.1.1 Renteinntekt av bankinnskudd mv.

Denne posten er forhåndsutfyllt med renteinntekter av:

innenlandske bankinnskudd spareinnskudd i norske boligbyggelag innskudd i fast organiserte norske spareforeninger bankinnskudd som forvaltes av vergemålsmyndighetene låne- og spareinnskudd i norske samvirkelag eller forbruksforeninger

Hvis rentebeløpet er feil, eller ikke har kommet med i skattemeldingen, så må det føres i denne posten. Er det flere som har bankinnskudd sammen, så innrapporterer banken renteinntektene bare på en person. I så fall må renteinntektene fordeles i forhold til eierandelene. Renter av utenlandske bankinnskudd føres i post 3.1.11.

Post 3.1.2 Andre renteinntekter

Denne posten omfatter renteinntekter av blant annet:

norske fordringer norske leieboerinnskudd norske pantobligasjoner avkastning av indeksobligasjoner (IO) og banksparing med aksjein-

deksert avkastning (BMA)

Vær oppmerksom på at renteelementet (gevinst) ved innløsning av indeksobligasjoner er skattepliktig, hvis spareordningen gjelder mengdegjeldsbrev eller er i næring. Slik gevinst er ikke forhåndsutfylt, og du må føre den opp selv i denne posten. Gevinsten utgjør differansen mellom mottatt beløp ved innløsningen og det du betalte for obligasjonen inkludert gebyr (tegningsgebyr og eventuelt avbruddsgebyr).

Rentegodtgjørelse ved tilbakebetaling av skatt er ikke skattepliktig, og skal ikke føres opp. Renter av utenlandske fordringer mv. skal du føre i post 3.1.11.

Post 3.1.3 Renter som skal ekstrabeskattes på lån til selskap (RF-1070)

Her føres renteinntekter som skal ekstrabeskattes på lån til selskap. Reglene rammer ikke bare lån fra aksjonærer, men alle personlige skattytere som yter lån til et aksjeselskap, allmennaksjeselskap, likestilt selskap og sammenslutning, tilsvarende utenlandsk selskap og deltakerfastsatt selskap. Ekstrabeskattningen på lån fra person til selskap kommer i tillegg til ordinær skatt på renteinntekter. Det er bare renter etter skatt som overstiger et skjermingsfradrag som skal ekstrabeskattes

Du kan benytte skjemaet RF-1070 for beregning av renteinntekter som skal ekstra beskattes. Beregningen skjer da automatisk når du fyller inn lånesaldo og påløpt rentebeløp for hver måned.

3.1.4 Avkastning fra kapitalforsikring

Denne posten viser hva du i 2016 har hatt i avkastning på sparedelen av kapitalforsikring med garantert avkastning og/eller skattepliktig utbetaling i 2017 fra kapitalforsikring med investeringsvalg uten garantert avkastning (Unit Link-forsikring). Summen blir normalt fylt ut med det som har blitt rapportert inn, så sjekk at alt er riktig.

Post 3.1.5 Skattepliktig utbytte på aksjer mv. (RF-1088)

Denne posten skal være forhåndsutfylt med aksjeutbytte fra norske aksjeselskaper og utenlandske selskaper som er registrert på Oslo Børs, og som du har mottatt «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088) for. Det samme gjelder renter av egenkapitalbevis.

Er utbytteopplysningene i RF-1088 feil, må du rette disse og føre korrekt skattepliktig utbytte i post 3.1.5 i skattemeldingen. Du bør i tillegg ta kontakt med selskapet og gjøre oppmerksom på feilen.

Har du aksjer eller egenkapitalbevis, uten å ha mottatt RF-1088, skal du føre aksjeutbytte/renter i post 3.1.7.

Post 3.1.6 Skattepliktig avkastning av andeler i verdipapirfond

Denne posten viser hva du og dine barn under 17 år har mottatt i skattepliktig avkastning fra andel i verdipapirfond (aksjedel). Summen er normalt fylt ut med det som har blitt rapportert inn, så sjekk at alt er riktig. Hvis beløpet er feil, må du endre det i skattemeldingen.

Du bør også kontakte forvaltningsselskapet for at årsoppgaven skal bli riktig. Hvis du eier andel i verdipapirfond som ikke allerede er utfylt i skattemeldingen, må du fylle ut skjema «Aksjer og fondsandeler» (RF-1059) og post 3.1.7.

Post 3.1.7 Skattepliktig utbytte som ikke er ført i post 3.1.5 eller 3.1.6

I denne posten fører du opp utbytte på norske og utenlandske aksjer eller verdipapirfond som ikke er allerede utfylt i postene 3.1.5 og 3.1.6. Krever du skjermingsfradrag for å redusere skatt på utbytte må du fylle ut «Aksjer og fondsandeler mv» (RF-1059). I post 3.1.7 fører du opp beregnet beløp som står i post 901 i skjema RF-1059. Dersom du ikke krever skjermingsfradrag trenger du ikke levere RF-1059. Du fører beløpet direkte i skattemeldingen.

Hvis utbytte kommer fra utenlandske aksjer eller verdipapirfond, må du også velge «Ja» i post 1.5.6 for inntekt fra utlandet.

Post 3.1.8 Skattepliktig gevinst ved salg av aksjer mv. (RF-1088)

Denne posten skal være forhåndsutfylt med netto aksjegevinst fra norske aksjeselskaper og utenlandske selskaper som er registrert på Oslo Børs, og som du har mottatt «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088) for. Det samme gjelder egenkapitalbevis.

Er beløpet i RF-1088 feil, må du rette dette og føre korrekt skattepliktig gevinst i post 3.1.8 i skattemeldingen. I rettledningen til RF-1088 er det gitt mer informasjon om hvordan skattepliktig gevinst skal beregnes, samt enkelte eksempler på gevinstberegning.

Har du aksjer eller egenkapitalbevis, uten å ha mottatt RF-1088, skal du føre netto aksjegevinst i post 3.1.10.

Post 3.1.9 Skattepliktig gevinst ved salg av andeler i verdipapirfond

Denne posten omfatter skattepliktig gevinst ved innløsning, salg eller annen realisasjon av andeler i verdipapirfond (f.eks. aksjefond, obligasjonsfond, rentefond, kombinasjonsfond mv.). Aksjedelen i verdipapirfondet vil bli beskattet med 29,76 %. Rentedelen av verdipapirfondet vil bli beskattet med 24 %. Har du gevinst i et kombinasjonsfond som inneholder både aksjer og andre finansprodukter/renter vil gevinsten i verdipapirfondet presenteres på to linjer, en linje for gevinst på aksjedel og en på rentedel.

Hvis du eier andel i et verdipapirfond som du

har solgt og dette ikke står i skattemeldingen må du selv føre gevinsten i skattemeldingen. Du må føre opp gevinst på aksjedel for seg og rentedel for seg (pga. forskjellige skattesatser). Ved elektronisk levering finner du dette valget under «legg til poster».

Ved salg av andel i verdipapirfond (kun aksjedel) som ikke står i skattemeldingen, kan du levere «Aksjer og fondsandeler» (RF-1059). Dette skjemaet hjelper deg med å beregne skjermingsfradrag (gjelder kun aksjedel) som reduserer din skattepliktige gevinst. Benytter du deg av skjema RF-1059 føres eventuell gevinst i post 3.1.10 eller tap i post 3.3.10.

Post 3.1.10 Skattepliktig gevinst ved salg av aksjer mv. (RF-1059)

Her føres andre skattepliktige gevinster på aksjer og/eller aksjeandelen i verdipapirfond enn de som skal føres i post 3.1.8 eller 3.1.9. Posten gjelder alle som har:

solgt aksjer/egenkapitalbevis i norske og utenlandske selskaper i løpet av året med gevinst gevinst på aksjeandel i norske og utenlandske verdipapirfond gevinst på obligasjoner

Dersom du har verdipapirfond investert i både aksjer og rentepapirer (kombinasjonsfond) eller fond som kun er investert i rentepapirer skal rentedelen av gevinst i verdipapirfondet føres i post 3.1.9. Salg av aksjer, verdipapirfond mv som du har oppgitt i skjema «Aksjer og fondsandeler mv.» (RF-1059) blir automatisk overført fra skjemaets post 902 til skattemeldingen. For aksjeandelen i verdipapirfond skal du oppgi gevinst i skjema «Aksjer og fondsandeler mv.» (RF-1059) dette blir automatisk overført til skattemeldingen. Rentedelen av gevinst i verdipapirfond som ikke er forhåndsutfylt må du selv føre opp i post 3.1.9 i skattemeldingen.

Du trenger ikke levere RF-1059 ved gevinst på salg av obligasjoner. Gevinsten fører du direkte i post 3.1.10. Beregningen gjør du i et eget vedlegg.

Post 3.1.11 Inntekter fra utlandet

I denne posten føres alle inntekter i utlandet som er skattepliktige i Norge og som ikke skal føres i andre poster. For eksempel gjelder det renter av utenlandske bankinnskudd, ihendehaverobligasjoner og utestående fordringer på utenlandske skyldnere. Her føres også inntekt av utenlandske selskapsandeler som ikke er næringsinntekt. Gevinst ved salg eller annen realisasjon av fast eiendom i utlandet føres her når gevinsten er skattepliktig i Norge.

Skattepliktig leieinntekt av fast eiendom i utlandet føres i post 2.8.5. Skattepliktig arbeidsinntekt føres i post 2.1.1.

Post 3.1.12 Annen inntekt

Denne posten omfatter all annen skattepliktig innenlandsk inntekt som ikke er med i postene foran, blant annet (listen er ikke uttømmende): skattepliktige gevinster (om skattefrie gevinster, se post 1.5.2) og finnerlønn.

gevinst ved salg (realisasjon), bortfall og innløsning av opsjoner utenfor arbeidsforhold og gevinst ved salg (realisasjon) av andre verdipapirvalutagevinster.

gevinst ved salg av bitcoin.

renter av for sent utbetalt lønn, pensjon, feriepenger mv.

renter som du fikk fradrag for i 2016, og som forfalt til betaling i 2017 uten at de ble betalt, se post 3.3.1. Betales rentene senere, skal de trekkes fra det året de blir betalt.

Post 3.1.13 Gevinst andre finansprodukter

Her fører du gevinster i ETN-er, valutalån og/eller warrants som er handlet gjennom Oslo Børs/ Verdipapirsentralen (VPS) eller andre rapporteringspliktige finansinstitusjoner samt gevinster i ETN-er, valutalån og/eller warrants som er handlet utenfor Oslo Børs/Verdipapirsentralen (VPS) (enten i Norge eller utlandet) eller gjennom andre rapporteringspliktige finansinstitusjoner.

Posten skal være forhåndsutfylt for ETN-er (Exchange Traded Notes), warrants og/eller valutalån, handlet gjennom Oslo Børs/ Verdipapirsentralen (VPS) eller gjennom andre rapporteringspliktige finansinstitusjoner.

Post 3.1.14 Skattepliktig avkastning eller kundeutbytte

Denne posten viser hva du har mottatt i skattepliktig avkastning eller kundeutbytte, for eksempel fra Gjensidige. Posten er normalt utfylt med utbytte eller avkastning.

3.2 Fradrag i tilknytning til arbeidsinntekt mv.

Post 3.2.1 Minstefradrag i egen inntekt

Alle som mottar lønn, pensjon og/eller lignende ytelser har krav på minstefradrag, som beregnes automatisk. Minstefradraget gjelder alle utgifter knyttet til jobb eller pensjon, og du har krav på dette standardbeløpet uansett om du har hatt utgifter eller ikke. Dersom de faktiske utgiftene knyttet til arbeid, pensjon og lignende ytelser er høyere enn minstefradraget krever du i stedet fradrag for faktiske utgifter i post 3.2.2.

Post 3.2.2 Faktiske kostnader

Som alternativ til minstefradrag kan du kreve fradrag for de reelle (faktiske) utgiftene du har hatt. Her fører du fradrag for faktiske utgifter til erverv, sikring eller vedlikehold av skattepliktig lønns- eller pensjonsinntekt (kommer i stedet for minstefradrag). Husk å stryke min-

stefradraget.

Eksempler på kostnader som kan trekkes fra i stedet for minstefradraget, er kostnader til:

arbeidsklær (når klesslitasjen er ekstra stor) eller uniform

bruk av hjemmekontor

faglitteratur

flytting ved overtakelse av stilling

vedlikehold/ajourhold av utdanning

Utgiftene du krever fradrag spesifiseres i eget vedlegg. Skattekontoret kan på forespørsel kreve at du dokumenterer/sannsynliggjør kostnadene.

Post 3.2.4 Minstefradrag i ektefelle tillegg

Det gis minstefradrag i ektefelle tillegg, som er ført i post 2.2.4. Minstefradraget utgjør 31 prosent av ektefelle tillegg, men kan ikke overstige 81.200 kroner. Minstefradraget skal heller ikke settes lavere enn 4.000 kroner, med mindre ektefelle tillegg er lavere.

Post 3.2.5 Minstefradrag i barns inntekt

Har du barn som er 12 år eller yngre som har lønnsinntekt oppført i post 2.2.4 gis det et eget minstefradrag. Det skal beregnes eget minstefradrag i lønnsinntekten for hvert slikt barn. Er barns inntekt fordelt mellom foreldrene, beregnes minstefradraget av lønnsinntekten før fordeling, og blir deretter fordelt mellom foreldrene.

Post 3.2.6 Minstefradrag i barnepensjon

Er du 17 år eller eldre (født i 2000 eller tidligere) og mottar barnepensjon, har du krav på et eget minstefradrag i barnepensjonen som er ført i post 2.2.1 og/eller post 2.2.2 i din egen skattemelding. Minstefradraget kommer i tillegg til minstefradrag i eventuell lønnsinntekt. Fradraget beregnes som for annen pensjon.

Hvis det er foreldrene som mottar pensjon for barn som i 2017 er 16 år eller yngre (født i 2001 eller senere), gis et eget minstefradrag beregnet av beløpet i post 2.6.3. Gjelder beløpet flere barn, gis det minstefradrag i barnepensjonen for hvert av dem. Minstefradraget beregnes av hele barnepensjonen uavhengig av hvordan ektefellene har fordelt den mellom seg i skattemeldingen. Minstefradraget fordeles deretter mellom ektefellene i samme forhold som barnepensjonen er fordelt mellom dem.

Post 3.2.7 Merkostnader til kost og losji mv. ved opphold utenfor hjemmet

Her får du fradrag for merutgifter til kost og losji på reise i tjenesten/virksomheten. Vær oppmerksom på at du på forespørsel må kunne dokumentere/sannsynliggjøre dine kostnader. Hvis du ikke kan dokumentere utgiftene til kost, kan du kreve fradrag etter satser.

Hvis du kan sannsynliggjøre at du har bodd

på hotell på utenlandsreise, får du fradrag etter kostsatsen som gjelder for dette landet etter særavtale for reiser utenlands for statens regning. Statens satser for kostgodtgjørelse reduseres med 25 prosent fra og med det 29. døgnet ved lengre sammenhengende opphold på samme oppdragssted. Dersom du ikke kan sannsynliggjøre å ha bodd på hotell, får du fradrag etter pensjonat- eller hybel-/brakkesatsen etter samme regler som gjelder innenlands.

Bor du utenfor hjemmet hele året, beregnes vanligvis antall fraværsdøgn slik:

uten lørdagsfri: 280 dager fri annenhver lørdag: 255 dager fri hver lørdag: 240 dager

Reiser du ikke hjem hver uke, må antallet fraværsdøgn forhøyes tilsvarende.

Du kan kreve fradrag for merkostnader til kost ved besøksreiser til hjemmet, selv om du har fri kost på arbeidssstedet. Fradraget gis med inntil 92 kroner hver vei. Fradraget gjelder når besøksreisen ikke medfører overnatting, men varer i seks timer eller mer, og du faktisk har kjøpt mat underveis som ikke er dekket av arbeidsgiver.

Merkostnader til losji

Må du på grunn av arbeid bo utenfor hjemmet, får du som regel bare fradrag for merkostnader som du kan dokumentere. Bor du i brakke eller campingvogn som du selv eier, får du fradrag etter en sats på 61 kroner per døgn.

Utgifter til losji som overstiger 10.000 kroner per år er kun fradragsberettiget når dette er betalt via bank eller ved trekk i lønn.

Virkelig hjem i utlandet

Hvis du på grunn av ditt arbeid i Norge må bo utenfor hjemmet ditt i utlandet, og du pendler til hjemmet i utlandet, kan det kreves fradrag for merkostnader til kost, losji og småutgifter i forbindelse med arbeidsoppholdet. Krever du standardfradrag for utenlandsk arbeidstaker (se post 3.3.7), inngår kostnadene der og kan ikke trekkes fra særskilt.

Underskudd på utgiftsgodtgjørelse til kost og/eller losji

Har du underskudd på mottatt utgiftsgodtgjørelse i lønnet arbeid, kreves fradrag her i post 3.2.7. Underskudd oppstår når godtgjørelsen ikke dekker dine merkostnader til kost og/eller losji. Dersom du ikke kan dokumentere dine samlede merkostnader til kost ved å bo utenfor hjemmet, kan du ved beregningen legge til grunn at kostnaden utgjør 205 kroner per døgn for all slik utbetalt godtgjørelse i året. Er fradraget større må du på forespørsel kunne dokumentere kostnaden for samtlige fraværsdøgn.

Vær oppmerksom på at underskudd på godtgjørelse til kost på tjenestereise uten overnatting skal føres i post 3.2.2, hvis du ikke krever minstefradrag. Krever du minstefradrag, inngår underskuddet der.

Post 3.2.8 Fradrag for reise mellom hjem og fast arbeidssted (arbeidsreiser)

Reisefradraget består av avstandsavdraget pluss (i noen tilfeller) bom/fergefradraget, fratrukket egenandelen. Reisefradraget er 1,56 kroner per kilometer – uansett om du reiser kollektivt, bruker egen bil, sitter på med venner eller må bruke drosje. Satsen reduseres til 0,76 per kilometer for reise over 50.000 kilometer i året inntil 75.000 kilometer. Summen av reisefradraget må reduseres med et bunnfradrag som for 2017 utgjør 22.000 kroner. Du skal bruke det faktiske antall dager du har reist til jobben. Ved fulltidsarbeid regnes normalt 230 arbeidsdager i året. Fravær på grunn av sykdom, yrkesreiser, permisjon og lignende skal trekkes fra hvis det utgjør mer enn 15 arbeidsdager per år.

Det gis fradrag for ferge og bom hvis bruk av egen bil fører til to timer kortere reise- og ventetid daglig, og kostnadene overstiger 3.300 kroner.

Post 3.2.9 Fradrag for reisekostnader ved besøk i hjemmet (besøksreiser)

Bor du på grunn av arbeidet utenfor hjemmet, kan du få fradrag for reisekostnader ved besøk i hjemmet (besøksreiser). Fradraget gis etter de samme regler og satser som ved arbeidsreiser, med ett unntak: Har du brukt fly ved besøksreisen, kan du i stedet for avstandsfradrag (kr 1,56/0,76 per km) kreve fradrag for kostnader til flybillett.

Kostnadene må kunne dokumenteres. Fradraget for besøksreiser er begrenset til den delen av beløpet som overstiger bunnfradraget på 22.000 kroner. Fradrag for besøksreiser og arbeidsreiser ses under ett.

Hvis du på grunn av ditt arbeid i Norge må bo utenfor eget hjem i en annen EØS-stat og pendler til hjemmet i utlandet, kan du kreve fradrag for besøksreiser til hjemmet. Krever du «standardfradrag for utenlandsk arbeidstaker» (se post 3.3.7), inngår kostnadene der og kan ikke trekkes fra særskilt.

Bor du utenfor EØS-området gis det i utgangspunktet kun fradrag for billettutgifter (faktiske utgifter). Dersom du kan dokumentere bruk av egen bil på hele eller deler av strekningen, får du likevel fradrag for bruk av bil etter normale satser (1,56/0,76 per km).

Post 3.2.10 Fradrag for kostnader til pass og stell av barn (foreldrefradrag)

Foreldre som har dokumenterte utgifter til pass og stell (barnehage, dagmamma, skolefritidsordning mv.) av barn som er 11 år eller yngre (født i 2006 eller senere) kan kreve fradrag i denne posten for utgifter på inntil 25.000 kroner for ett barn. Fradragsbeløpet øker med 15.000 kroner per barn utover det første barnet. Det er uten betydning om alle utgiftene knytter seg til kun ett av barna. Det gis fradrag

Hvis du på grunn av ditt arbeid i Norge må bo utenfor hjemmet ditt i utlandet, og du pendler til hjemmet i utlandet, kan det kreves fradrag for merkostnader til kost, losji og småutgifter i forbindelse med arbeidsoppholdet.

for oppholdskostnader, merkjøring til barnehage og lignende innenfor maksimalbeløpene, men ikke utgifter til kost (matpenger).

Det er altså fradrag for ekstra reisekostnader til og fra barnepasser. Bruker du bil, beregnes kostnaden til kr 1,56 per km. Skjer transporten i forbindelse med kjøring til og fra arbeidsstedet, eventuelt i forbindelse med yrkeskjøring, er det bare fradragsrett for ekstrakjøringen (ekstra reiselengde). Brukes rutegående transportmiddel skal kostnadene settes til merkostnadene ved bruk av slikt transportmiddel.

Det er et vilkår for fradragsrett at betaling skjer via bank, med mindre betalingen samlet utgjør mindre enn 10.000 kroner per mottaker i løpet av et kalenderår.

Kontantstøtte reduserer ikke foreldrefradraget. Det gjør imidlertid skattefri stønad til barnetilsyn, som står i oppgaven fra NAV (pensjonsoppgaven). Som egne barn regnes også adoptivbarn, samt fosterbarn som du ikke mottar fosterhjemsgodtgjørelse for.

Ektefeller og samboere med felles barn kan selv velge hvordan de vil fordele fradraget mellom seg. Ved samlivsbrudd er det den av foreldrene som har daglig omsorg som har krav på fradrag.

Post 3.2.11 Fagforeningskontingent

Fradrag for innbetalt fagforeningskontingent inkludert forsikringspremie er maksimalt 3.850 kroner, og er normalt forhåndsutfyllt i denne posten. Har du bare betalt for en del av året, gis det fradrag for en forholdsmessig del av beløpet.

Det gis også fradrag for kontingent til arbeidstakerorganisasjon i annen EØS-stat, forutsatt at vilkårene er oppfylt, og du må selv kreve fradrag.

Post 3.2.12 Fradragsberettiget innbetaling til pensjonsordning i arbeidsforhold - norsk og utenlandsk pensjonsordning

Denne posten omfatter fradragsberettiget innbetaling til pensjonsordning i Norge og i annen EØS-stat.

Post 3.2.13 Særskilt fradrag for sjøfolk

Her fører du sjømannsfradraget, som er 30 prosent av inntekten om bord i post 2.1.2, begrenset til 80.000 kroner. Posten gjelder alle som har hovedbeskjeftigelse om bord på skip i fart og har arbeidet om bord i til sammen minst 130 dager i inntektsåret.

Post 3.2.14 Særskilt fradrag for fiskere og fangstmenn

Fiskerfradraget er 30 prosent av netto arbeidsinntekt fra fisket i post 290 i skjema «Fiske» (RF-1213), begrenset til 150.000 kroner. Posten gjelder alle som i minst 130 dager av inn-

tektsåret har deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten.

Oppfyller du vilkårene for særskilt fradrag for fiskere og fangstfolk og særskilt fradrag for sjøfolk i samme inntektsår, beregnes de særskilte fradragene hver for seg. Samlet fradrag kan likevel ikke overstige 150 000 kroner.

Post 3.2.15 Jordbruksfradrag

Du kan kreve jordbruksfradrag dersom bestemte vilkår er oppfylt, og skjema RF-1177 må da leveres. Det gis et inntektsuavhengig fradrag i alminnelig inntekt på inntil 63.500 kroner per år for jordbruksvirksomhet. For inntekt over 63.500 kroner gis i tillegg et inntektsavhengig fradrag på 38 prosent. Maksimalt samlet fradrag er 166.400 kroner. Fradraget forutsetter positiv alminnelig inntekt og kan kreves både av bruker som har bodd på og drevet jordbruksvirksomhet på driftsenheten over halvparten av inntektsåret.

Post 3.2.16 Særskilt fradrag i reindriftsvirksomhet

Er du reineier og har drevet reindrift mer enn halvparten av inntektsåret, kan du kreve reindriftsfradrag. Du må da levere RF-1177. Er du fritatt for å levere næringsoppgave, skal du ikke levere RF-1177. Du fører i stedet fradraget direkte fra beregningen i skattemeldingen.

Post 3.2.17 Særskilt fradrag for skifterproduksjon i Nord-Troms og Finnmark

Driver du skiferproduksjon i Finnmark eller bestemte kommuner i Nord-Troms, kan du kreve et særskilt fradrag.

Post 3.3.1 Gjeldsrenter

Renteutgifter er fradragsberettiget i alminnelig inntekt, og inkluderer renter betalt på innenlandske og utenlandske lån, banklån, private lån og lån fra arbeidsgiver. Ved private lån, lån i utenlandsk bank og lån fra arbeidsgiver må du selv føre opp fradraget i skattemeldingen.

Du får vanligvis fradrag for alle renter som er påløpt i inntektsåret på dine lån. Det gjelder også etableringsgebyr, som likestilles med renter. Gjeldsrenter er forhåndsutfyllt i denne posten.

Renter som er forfalt, men ikke betalt i 2017, kan du ikke kreve fradrag for (med mindre de inngår i bokføringspliktig virksomhet). Slike misligholdte renter får du først fradrag for det året du betaler dem. For studielån i Lånekassen gis det bare fradrag for renter som er betalt. Husk å føre opp renter av eventuell gjeld til privatpersoner og arbeidsgiver.

Betalte forsinkelsesrenter av gjeldsrenter, og renter og omkostninger ved kredittkjøp, kan du også trekke fra. For kredittkjøp gjelder visse formelle vilkår og begrensninger i fradragets

størrelse.

Forskuddsbetalte renter for 2018 eller senere år kan du ikke føre opp. Det samme gjelder ettergitte renter.

Rentefordelen ved rimelig lån i arbeidsforhold kommer til fradrag i denne posten, i tillegg til de faktiske rentene. Rentebeløpet inkludert rentefordelen vil normalt være forhåndsutfyllt.

Husk å kreve fradrag i denne posten for forsinkelsesrenter (morarenter). I tilfeller der flere har lån sammen og banken innrapporterer beløpet på bare en av låntakerne, må låntakerne selv fordele fradraget etter ansvarsforhold. Ektefeller kan likevel velge en annen fordeling.

Post 3.3.2 Gjeldsrenter - utlandet

Renter på lån i utlandet skal dokumenteres.

Post 3.3.3 Føderådsytelser utenfor jord- og skogbruk o.l.

Føderåd

Her fradragsfører du dine ytelser knyttet til fast eiendom utenfor jord- og skogbruk, det vil si verdien av boret, naturalytelser og eventuelle kontanter som er utbetalt i henhold til avtale om føderåd (kår). Merk at du skal inntektsføre boretten i «Utleie mv. av fast eiendom 2017» (RF-1189). Kostnader til forsikringer og vedlikehold mv. på boligen føres i det samme skjemaet.

Underholdsbidrag

Underholdsbidrag som utbetales regelmessig til fraseparert eller tidligere ektefelle er fradragsberettiget, så fremt det følger av lov eller avtale. Underholdsbidrag betalt gjennom NAV Innkreving står i oppgaven fra NAV. Det er kun fradragsberettigede underholdsbidrag som skal føres i post 3.3.3. Underholdsbidrag betalt som et engangsbeløp er ikke fradragsrettsberettigede. Skattekontoret kan kreve dokumentasjon for bidrag du har betalt direkte til bidragsmottaker.

Vær oppmerksom på at det ikke er fradragsrett for betalt barnebidrag mv., og det er heller ikke skattepliktig for mottakeren.

Fradrag for underholdsbidrag gis det året bidraget er betalt, og skatlegges det året det mottas. Det er et vilkår for fradragsrett at betaling skjer via bank, med mindre betalingen samlet utgjør mindre enn 10.000 kroner per mottaker i løpet av et kalenderår.

Post 3.3.4 Andel av kostnader i boligselskap (borettslag og boligaksjeselskap) og i boligsameie

Beløpet står i oppgaven fra boligselskapet eller boligsameiet. Andelseiere/boligsameiere som ikke har fått oppgave, kan få nødvendige opplysninger fra selskapets/sameiets styre eller regnskapsfører.

Leier du ut bolig i et boligselskap (borettslag

og boligaksjeselskap) eller boligsameie som fører til at boligen skal regnskapsbehandles, skal din andel av selskapets/sameiets kostnader ikke føres her. Eventuelt forhåndsutfylt beløp skal da strykes og føres i «Utleie mv. av fast eiendom» (RF-1189).

Post 3.3.5 Fradragsberettiget innbetaling til individuell pensjonsordning (IPS)

Her får du fradrag for individuell pensjonsparing (IPS), og maksimalt fradrag er 40.000 kroner. Det gis fradrag for premie, innskudd og administrasjonskostnader knyttet til individuell pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning (IPS).

Post 3.3.6 Tap ved salg mv. av bolig, fritidseiendom, tomt og annen fast eiendom

Her fører du tap ved skattepliktig salg mv. av fast eiendom. Vis hvordan du har beregnet tapet i skjema «Salg av bolig, fritidsbolig og tomt» (RF-1318) eller i eget vedlegg til skattemeldingen.

Tap ved salg mv. av eiendom i utlandet føres også i post 3.3.6 når tapet er fradragsberettiget i Norge.

Post 3.3.7 Andre fradrag

Her fører du andre fradrag (husk spesifikasjon og nærmere opplysninger i eget vedlegg). Dette kan for eksempel være:

Gaver til frivillige organisasjoner og tros- og livssynssamfunn. Tilskudd til forskning og yrkesopplæring Utgifter knyttet til aksjehandel Standardfradrag for utenlandske arbeidstakere Valutatap

Husk at for eksempel utgifter til aksjehandel, som PC, bredbånd, telefon, tidsskrifter og så lignende, også kan brukes privat. Det vil si at du ofte ikke kan trekke fra hele kostnaden og må gi et begrunnet anslag i et vedlegg til skattemeldingen.

Post 3.3.8 Tap ved salg av aksjer mv. (RF-1088)

Denne posten skal være forhåndsutfylt med netto aksjetap fra norske aksjeselskaper og utenlandske selskaper som er registrert på Oslo Børs, og som du har mottatt «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088) for. Det samme gjelder egenkapitalbevis.

Er beløpet i RF-1088 feil eller det står «ukjent», må du rette dette og føre korrekt fradragsberettiget tap i post 3.3.8 i skattemeldingen. Har du aksjer eller egenkapitalbevis, uten å ha mottatt RF-1088, skal du føre netto aksjetap i post 3.3.10.

Post 3.3.9 Tap ved salg av andeler i verdipapirfond

Denne posten omfatter fradragsberettiget tap ved innløsning, salg eller annen realisasjon av andeler i verdipapirfond (f.eks. aksjefond, obligasjonsfond, rentefond, kombinasjonsfond). Aksjedelen i verdipapirfondet vil gi et fradrag på 29,76 %. Rentedelen av verdipapirfondet vil gi et fradrag på 24 %.

Har du tap i et kombinasjonsfond som inneholder både aksjer og andre finansprodukter/renter vil tapet i verdipapirfondet presenteres på to linjer, en linje for tap på aksjedel og en på rentedel.

Hvis du eier andel i et verdipapirfond som du har solgt og dette ikke står i skattemeldingen må du selv føre tapet i Skattemeldingen. Du må føre opp tap på aksjedel for seg og rentedel for seg (pga. forskjellige skattesatser). Ved elektronisk levering finner du dette valget under «legg til poster».

Post 3.3.10 Tap ved salg av aksjer mv. (RF-1059)

Her føres andre fradragsberettigede tap på aksjer og/eller aksjeandeler i verdipapirfond enn de som skal føres i post 3.3.8 eller post 3.3.9, bl.a.:

- Aksjer/egenkapitalbevis i norske og utenlandske selskaper som du ikke har mottatt «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088) for
- Andeler i utenlandske verdipapirfond hvor tapet ikke inngår i det forhåndsutfylte beløpet i post 3.3.9
- Obligasjoner

Ved realisasjon av aksjer og/eller verdipapirfond i utenlandske selskaper eller aksjer/egenkapitalbevis i norske selskaper som du ikke har mottatt «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088) for, må du fylle ut og legge ved «Aksjer og fondsandeler mv.» (RF-1059).

Om beregning av fradragsberettiget tap, se rettleiingen RF-1072. Tap på rentedelen i verdipapirfond som ikke er forhåndsutfylt må du føre opp i skattemeldingen post 3.3.9.

For tap ved salg av obligasjoner og andre finansielle instrumenter er det ikke utarbeidet et eget skjema. Beregningen gjør du i eget vedlegg til skattemeldingen.

Post 3.3.11 Framførbart underskudd fra tidligere år

Har du underskudd til fremføring fra tidligere år, skal beløpet være oppgitt på skatteoppgjøret ditt for 2016 som «ubenyttet underskudd», og forhåndsutfylt i post 3.3.11 i skattemeldingen for 2017.

Husk at man må føre opp hele underskuddet hvert år - man kan ikke velge å føre opp deler av underskuddet og «spare» resten til senere år. Vær oppmerksom på at underskudd du ikke selv får brukt opp overføres automatisk til ektefelle.

Post 3.3.12 Underskudd ved utleie av fast eiendom

Her fører du underskudd ved utleie av boligeiendom og annen fast eiendom som skal regnskapsbehandles. Legg ved «Utleie mv. av fast eiendom 2017» (RF-1189).

Post 3.3.13 Tap andre finansprodukter

Denne posten skal være forhåndsutfylt og kan kun benyttes for følgende finansielle instrumenter handlet gjennom Oslo Børs/VPS eller gjennom andre rapporteringspliktige finansinstitusjoner:

- ETN (Exchange Traded Notes)
- Warrants
- Tegningsretter
- Kurstap valutalån

Dersom tapet ikke er forhåndsutfylt må du selv føre opp tapet i denne posten. Tegningsretter fra VPS og kurstap på noen valutalån skal være forhåndsutfylt.

Post 3.5.1 Særfradrag for uførhet

Reglene om særfradrag for uførhet er opphevet fra inntektsåret 2015. Det er gitt overgangsregler for en begrenset gruppe skattytere for inntektsårene 2015, 2016 og 2017.

Post 3.5.3 Særfradrag for lettere nedsatt ervervsevne

Posten gjelder de som har lettere nedsatt ervervsevne og ikke mottar uførepensjon eller andre offentlige stønader. Særfradraget gis etter en samlet økonomisk vurdering, der også ektefelles inntekts- og formuesforhold tas med. Du må sende inn legeattest hvis du ikke har gjort det tidligere. Særfradraget skal ikke overstige 9.180 kroner.

Post 3.5.4 Særfradrag for uvanlig store sykdomskostnader

Har du hatt store sykdomsutgifter i 2017 på grunn av egen eller forsørgt person kan du ha krav på særfradrag. Fra 2012 ble imidlertid ordningen begrenset til eksisterende brukere. Det vil si at det bare er skattytere som fikk slikt særfradrag for inntektsårene 2010 og 2011 (begge årene), som kan kreve fradrag i 2017.

Sykdomsutgifter må på forespørsel kunne dokumenteres/sannsynliggjøres, og må minst utgjøre 9.180 kroner. Det kreves legeattest på at sykdommen er kronisk, men har du tidligere framlagt legeattest, behøver du likevel ikke å legge fram legeattest på nytt.

I 2017 gis det fradrag for 67 prosent av utgiftene. Er fradragsberettigede utgifter 10.000 kroner, er fradragsbeløpet 6.700 kroner.

Post 3.5.5 Særfradrag for enslige forsørgere

Fra og med inntektsåret 2013 skal enslige forsørgere skattlegges i klasse 1. Skattefordelen ved å skattlegges i klasse 2 er erstattet av et særfradrag for enslig forsørger. Særfradraget blir gitt for det antall måneder forsørgeren har mottatt dobbel barnetrygd fra NAV. Er utvidet barnetrygd delt mellom foreldrene, gis et halvt særfradrag. Samlet særfradrag er regnet ut basert på opplysninger fra NAV og er utfyllt i skattemeldingen.

Skattyter kan ikke selv endre beløpet. For å få endret beløpet må du legge frem dokumentasjon fra NAV på antall måneder med hel eller delt utvidet barnetrygd.

Post 3.6 Grunnlag for beregning av kommune-, fylkes- og fellesskatt

Beløpet reduseres med personfradrag. Deretter beregnes 24 prosent kommune-, fylkes- og fellesskatt av nettobeløpet.

For skattytere i Nord-Troms og Finnmark reduseres beløpet både med personfradrag og et særskilt inntektsfradrag. Deretter beregnes 20,5 prosent kommune-, fylkes- og fellesskatt av nettobeløpet.

Post 4.1.1 Bankinnskudd mv.

Her føres alle innenlandske innskudd (inkludert renter) per 1. januar 2018 i:

- bank
- forsikringsselskap
- fast organiserte spareforeninger
- samvirkelag
- borettslag, boligbyggelag og boligaksjeselskap

Post 4.1.3 Kontanter mv.

I tillegg til kontanter i norsk og utenlandsk valuta fører du i post 4.1.3 opp verdien av sjekker, giroutbetalingskort, og/eller bankremitter, som ikke er hevet eller godskrevet konto per 1. januar 2018. For utenlandsk valuta mv. brukes bankenes kjøpskurs.

Har føres bare opp beløp som overstiger fribeløpet på 3.000 kroner. Ektefeller og barn som skattlegges under ett, har ett felles fribeløp. Dette gjelder selv om inntekten fastsettes særskilt. Ektefeller kan fordele fribeløpet etter eget ønske. Skattlegges ektefellene hver for seg, skal de ha hvert sitt fribeløp på 3.000 kroner.

Post 4.1.4 Skattepliktig formue av andeler i verdipapirfond

Har du andeler i norske verdipapirfond per 1. januar 2018, skal denne posten være forhåndsutfyllt med opplysninger som Skatteetaten har mottatt fra forvaltningsselskapene. Verdipapirfond verdsettes til 90 prosent av andelsverdien. Formuesverdien er notert på grunnlag av andelsverdien per 1. januar 2018.

Du må selv føre opp andeler i norske verdipa-

pirfond, som ikke er forhåndsutfyllt. Det gjelder uavhengig av om de er registrert i et verdipapirregister eller ikke.

Post 4.1.6 Utestående fordringer (i Norge)

Oppgi skyldnerens navn, adresse og beløpet du har til gode. Renter fører du i post 3.1.2. Ved usikre fordringer reduseres beløpet skjønnsmessig. Poenget er å komme frem til fordringens reelle verdi. Gi tilleggsopplysninger i eget vedlegg.

Post 4.1.7 Formuesverdi av norske aksjer, egenkapitalbevis, obligasjoner mv. registrert i verdipapirregisteret (VPS)

Aksjer

Har du norske aksjer og egenkapitalbevis registrert i verdipapirregisteret (VPS), er formuesverdien forhåndsutfyllt. Det samme beløp skal framgå av opplysningene i årsoppgaven fra verdipapirregisteret. Formuesverdien av andre norske aksjer skal stå i post 4.1.8. Andeler i norske verdipapirfond finner du i post 4.1.4. Aksjer mv. i utenlandske selskaper skal føres i post 4.6.2.

Verdsettelse

Børsnoterte aksjer verdsettes til 90 prosent av kursverdien per 1. januar 2018. Er selskapet notert på både norsk og utenlandsk børs, brukes den norske kursverdien.

Aksjer i norske ikke-børsnoterte selskaper verdsettes i utgangspunktet til 90 prosent av aksjenes forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi per 1. januar 2017.

Aksjer i nystiftet selskap eller der aksjekapitalen er endret i løpet av året

For nystiftet selskap settes verdien til 90 prosent av summen av aksjenes pålydende og overkurs. Ved overgang fra personlig firma til aksjeselskap benyttes 90 prosent av skattemessig formuesverdi per 1. januar 2018. Når aksjekapitalen er forhøyet eller satt ned ved innbetaling fra eller utbetaling til aksjonærene, legges formuesverdien per 1. januar 2018 til grunn.

Egenkapitalbevis verdsettes til 90 prosent av kursverdien per 1. januar 2018.

Verdi av norske obligasjoner

Ihendehaverobligasjoner og andre obligasjoner registrert i et verdipapirregister er forhåndsutfyllt i denne posten, og verdsettes til kursverdien eller til antatt salgsverdi dersom kursen ikke er notert.

Verdi av norske opsjoner i verdipapirregisteret (VPS)

Børsnoterte opsjoner fastsettes til kursverdi.

Post 4.1.8 Andre verdipapirer, som ikke er registrert i verdipapirregisteret

Formuesverdi på aksjer overført fra RF-1088

Her finner du verdien av norske aksjer oppført i skjemaet «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088), som ikke er registrert i VPS. (Formuesverdien for VPS-registrerte selskaper står ikke i RF-1088, men skal være ført opp i post 4.1.7).

Formuesverdi på verdipapir ikke registrert i verdipapirregisteret (VPS)

For norske obligasjoner som ikke er registrert i et verdipapirregister, fører du andelsverdien per 1. januar 2018. Hvis den ikke er kjent, bruk antatt salgsverdi. Oppgi utsteder, antall obligasjoner og obligasjonens pålydende.

Ikke-børsnoterte norske opsjoner fører du opp med antatte salgsverdier per 1. januar 2018. En opsjon gir eier en rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge en formuesgjenstand på et gitt tidspunkt eller innen en bestemt tidsperiode til en forhåndsbestemt pris.

Her føres også formuesverdien på norske aksjer som ikke står oppført i «Aksjer og egenkapitalbevis» (RF-1088), og som heller ikke er registrert i VPS. Formuesverdien får du fra selskapet.

Opsjoner i arbeidsforhold

Verdien av ubetingede norske opsjoner i arbeidsforhold er skattepliktig formue. Avhenger opsjonens verdi av om en usikker betingelse blir oppfylt, er ikke opsjonen skattepliktig formue.

Post 4.1.9 Innskudd i utenlandske banker

Her føres innskudd i utenlandske banker per 1. januar 2018. Bankens kjøpskurs per 1. januar 2018 skal brukes ved omregningen til norske kroner. Innskuddene spesifiseres i «Bankinnskudd i utlandet» (RF-1231).

Post 4.1.10 Formue andre finansprodukter

Posten gjelder alle som har formue i ETN-er og/eller warrants som er handlet gjennom Oslo Børs/Verdipapirsentralen (VPS) og/eller formue i ETN-er og/eller warrants som er handlet utenfor Oslo Børs/Verdipapirsentralen (VPS) enten i Norge eller utlandet. Posten skal være forhåndsutfyllt for ETN-er og warrants handlet gjennom Oslo Børs/VPS.

Hvis beløpet er feil, må du selv endre det i skattemeldingen. Der formue ikke er forhåndsutfyllt må du selv føre opp beløpet i denne posten.

Post 4.2 Innbo og annet løsøre

Privat innbo og annet løsøre skal oppgis enten det befinner seg i Norge eller i utlandet.

Post 4.2.3 Innbo og annet løsøre enn motor-

kjøretøy, campingvogn og båt med salgsv verdi 50.000 kroner eller høyere

Her fører du antatt salgsv verdi på privat innbo og løsøre som overstiger et fribeløp på 100.000 kroner. Fribeløpet er felles for ektefeller og barn som skattlegges under ett, selv om inntekten fastsettes særskilt. Fribeløpet kan fordeles mellom ektefellene etter eget ønske. Antatt salgsv verdi for privat innbo og løsøre som er forsikret beregnes med utgangspunkt i forsikringsverdien (gjenanskaffelsesverdien). Formuesverdien av slikt innbo og løsøre verdsettes i forhold til forsikringssummen slik:

- Av de første 1.000.000 kroner av forsikringssummen settes formuesverdien til 10 prosent = 100.000 kroner.
- Av de neste 400.000 kroner settes formuesverdien til 20 prosent = 80.000 kroner.
- Av det overskytende regnes 40 prosent.

Hvis forsikringssummen ikke er kjent, for eksempel ved kollektiv hjemforsikring, eller når innbo og løsøre ikke er forsikret, kan du beregne antatt salgsv verdi med utgangspunkt i hva du antar det vil koste å anskaffe innboet/løsøret som nytt.

Båt som ikke er særskilt forsikret, og som heller ikke inngår i en ordinær innbo- og løsøreforsikring, verdsettes til antatt salgsv verdi. Er båten særskilt forsikret, settes antatt salgsv verdi til 75 prosent av forsikringssummen.

Post 4.2.4 Fritidsbåter med salgsv verdi 50.000 kroner eller høyere

Fritidsbåter med antatt salgsv verdi 50.000 kroner eller høyere skal føres her. Oppgi merke, type og antatt salgsv verdi. Er båten forsikret, settes verdien i utgangspunktet til 75 prosent av forsikringssummen.

Post 4.2.5 Motorkjøretøy

Biler, motorsykler, snøscootere og andre motorkjøretøyer verdsettes med utgangspunkt i kjøretøyets listepri s og registreringsår.

Listepri s finnes på skatteetaten.no/listepri s. Kjøretøy som er 30 år eller eldre verdsettes til antatt salgsv verdi.

Post 4.2.6 Campingvogn

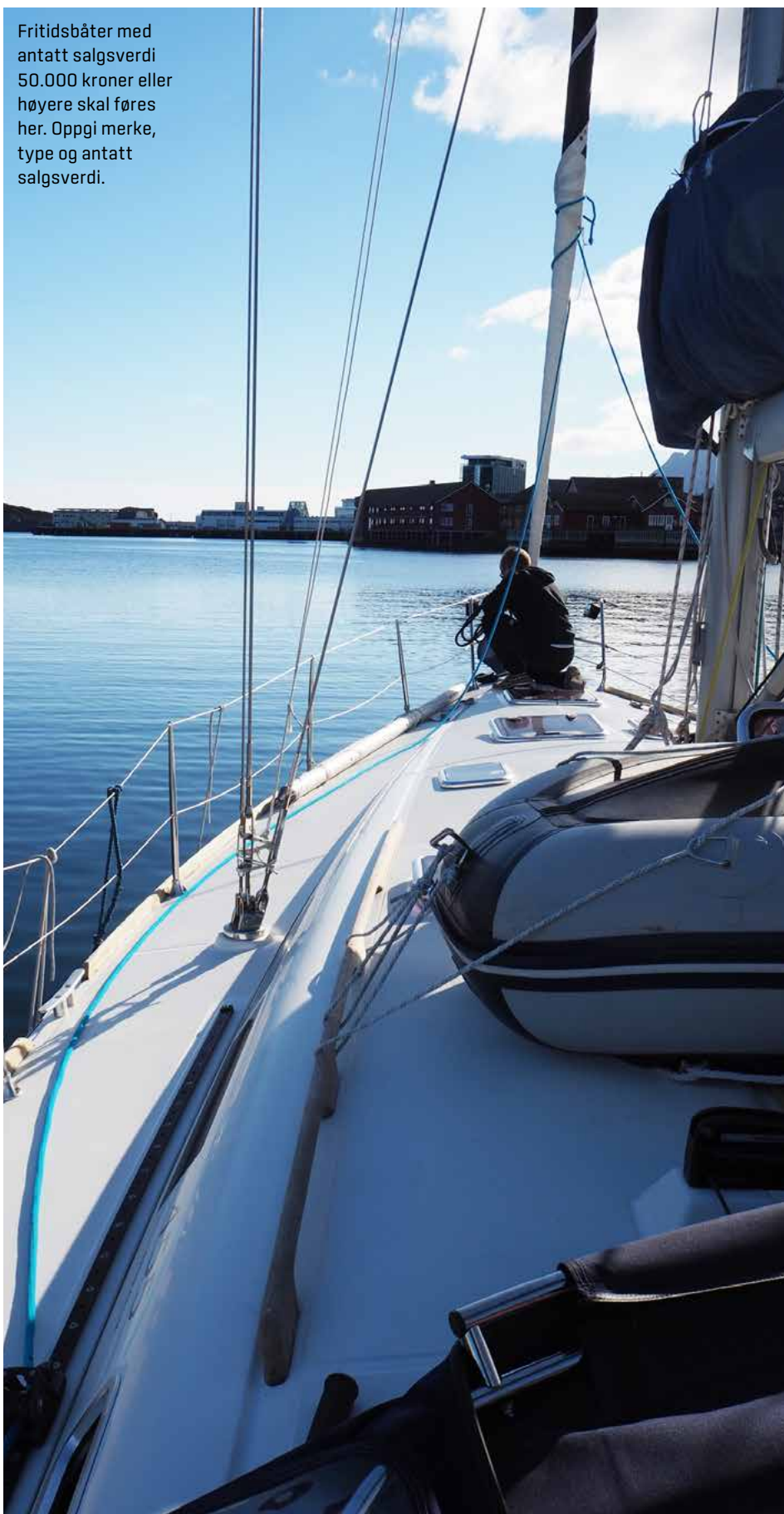
Campingvogn verdsettes med utgangspunkt i campingvognens listepri s som ny på samme måte som motorkjøretøy.

Post 4.3.2 Bolig

Her føres formuesv verdi for egen bolig, utleiebolig, pendlerbolig, flerboligbygg og boliger i boligselskap. Formuesverdien fastsettes årlig med utgangspunkt i beregninger fra Statistisk sentralbyrå. Ved verdsettelsen tas det hensyn til boligtype, byggeår, areal (P-ROM/BOA) og geografisk beliggenhet.

Primærbolig verdsettes til 25 prosent av beregnet markedsv verdi. Verdien skal ikke over-

Fritidsbåter med antatt salgsv verdi 50.000 kroner eller høyere skal føres her. Oppgi merke, type og antatt salgsv verdi.

stige 30 prosent av virkelig verdi. For at en bolig skal kunne verdsettes som primærbolig, må du ha vært bosatt der per 1. januar 2018. I utgangspunktet legges din folkeregistrerte bostedsadresse til grunn.

Du kan kun eie én primærbolig. Unntaksvis kan en bolig verdsettes som primærbolig, selv om du ikke var fast bosatt der per 1. januar 2018. Unntaket gjelder bare hvis du kan sannsynliggjøre/dokumentere at alder og/eller helsemessige årsaker har forhindret deg fra å ha fast bosted i boligen. I den perioden du var forhindret fra å bruke boligen, kan du ikke ha leid ut boligen eller latt andre, herunder nære slektninger, benytte boligen mot at de helt eller delvis dekker driftsutgiftene.

Sekundærboliger er alle andre boliger, og verdsettes til 90 prosent av beregnet markedsverdi. Verdien skal ikke overstige virkelig verdi. Du kan kreve nedsettelse i skattemeldingen eller ved å endre fastsettelsen/klage.

Formuesverdien forhåndsutfylles i skattemeldingen på grunnlag av tidligere innrapporterte opplysninger om boligen, for eksempel ut fra opplysninger gitt i skjema RF-1282 «Opplysninger for å fastsette formuesverdi på boligeiendommer». Sjekk at forhåndsutfylte opplysninger om boligen er korrekte og rett eventuelle feil i skattemeldingen. Er boligens formuesverdi ikke forhåndsutfylt, må du i skattemeldingen gi opplysninger om boligtype, byggeår og areal. Hvis det mangler opplysninger eller opplysningene ikke er korrekte, må du foreta rettelsene i skattemeldingen og levere denne (rettelsene gjøres ikke ved å levere RF-1282).

Selv om det tidligere er innrapportert opplysninger om boligen, må det sendes inn nye opplysninger hvis boligens areal (P-ROM/BOA) i løpet av 2017 er blitt utvidet eller redusert på grunn av tilbygg, rivning, brann mv. Hvis boligens nye areal ikke er lagt til grunn for den forhåndsutfylte formuesverdien, må du oppgi boligens nye areal i feltet for arealopplysninger.

Fritidseiendommer (herunder fritidsboliger i fritidsboligselskap), våningshus, boliger i utlandet og på Svalbard og annen fast eiendom verdsettes etter andre regler, se postene 4.3.3, 4.3.5 og 4.6.1.

Post 4.3.3 Fritidseiendom

Her føres formuesverdien på fritidseiendommer, som skal holdes uforandret fra 2016 til 2017. Ved førstegangstaksering av nybygde fritidseiendommer skal formuesverdien hverken overstige 30 prosent av eiendommens kostpris inkludert grunn, eller 30 prosent av eiendommens markedsverdi. Når formuesverdien ligger vesentlig over takstnivået for sammenlignbare eiendommer ellers i kommunen, kan den settes ned.

Har du bygd på eller på annen måte påkostet fritidsboligen, må du opplyse om dette i eget vedlegg. Skattekontoret fastsetter da eventuelt ny formuesverdi. Det samme gjelder dersom påkostninger mv. er foretatt tidligere uten å være tatt hensyn til pga. manglende eller ufullstendige opplysninger til skattemyndighetene. Omsetning av eiendommen gir i seg selv ikke grunnlag for økning av formuesverdien.

Hvis du kan dokumentere at formuesverdien overstiger 30 prosent av fritidseiendommens markedsverdi, kan du kreve at formuesverdien settes ned.

Post 4.3.4 Skogverdi

Skogverdien for 2017 er forhåndsutfylt. Har skogverdien endret seg vesentlig i året (for eksempel på grunn av tilkjøp, frasal, fredning, naturskade eller lignende), må du stryke den forhåndsutfylte verdien og levere skjemaet RF-1016 med beregnet ny verdi.

Post 4.3.5 Annen fast eiendom

Her fører du formuesverdien av all annen fast eiendom enn bolig- og fritidseiendom i Norge, for eksempel ubebyggt tomt, jordbrukseiendom, kraftverk og næringseiendom. Formuesverdien av annen fast eiendom skal ikke økes for inntektsåret 2017, og skal ikke overstige 80 prosent av markedsverdien.

Hvis formuesverdien ikke er forhåndsutfylt, eller den er forhåndsutfylt i feil post (husk da å stryke den feilaktige posten), må du føre beløpet i en av følgende poster:

4.3.5 Norsk næringseiendom (RF-1098)

4.3.5 Tomt

4.3.5 Annen fast eiendom med

skattepliktig avkastning

4.3.5 Annen fast eiendom uten

skattepliktig avkastning

4.3.5 Gårdsbruk

Leverer du skattemeldingen på papir, angir du postbetegnelsen på en av postene nevnt ovenfor og fører beløpet under «Beløp som ikke er forhåndsutfylt, føres her:».

Utleid norsk næringseiendom

Formuesverdien av utleid næringseiendom skal beregnes med utgangspunkt i brutto utleieinntekter. Du foretar beregningen på skjemaet RF-1098 og fører formuesverdien i post 4.3.5 «Norsk næringseiendom» (RF-1098). Se nærmere i rettleidingen RF-1099 om hvordan formuesverdien skal beregnes. Formuesverdien settes til 80 prosent av antatt markedsverdi beregnet ut fra kapitalisert utleieverdi, og skal ikke overstige 96 prosent av virkelig markedsverdi.

Ikke-utleid norsk næringseiendom

Formuesverdien for ikke-utleid norsk næringseiendom fastsettes etter en sjablongme-

tode basert på eiendommens beliggenhet, eiendomstype og areal. Formuesverdien settes til 80 prosent av antatt markedsverdi beregnet ut fra kapitalisert utleieverdi. For ikke-utleid næringseiendom benyttes sjablongmessig fastsatt leie. Formuesverdien skal uansett ikke overstige 96 prosent av virkelig markedsverdi.

Du må benytte kalkulator for ikke-utleid næringseiendom på skatteetaten.no for å kunne regne ut formuesverdien. For 2017 er kalkulasjonsfaktoren 0,066. Faktoren gjelder både utleid og ikke-utleid næringseiendom. Formuesverdien for ikke-utleid næringseiendom er forhåndsutfylt i skattemeldingen.

Dersom den forhåndsutfylte formuesverdien er riktig, trenger du ikke levere RF-1098. Er den ikke riktig, må du fylle ut RF-1098 og overføre riktig beløp til skattemeldingen. Er for eksempel opplysningene om areal og eiendomstype i skjemaet fra i fjor ikke lenger riktig, må du gi opplysninger på RF-1098. Du må også fylle ut RF-1098 og overføre beløpet til skattemeldingen hvis eiendommen går fra å være ikke-utleid til å være utleid, og omvendt. Er det ikke forhåndsutfylt noe beløp i skattemeldingen, for eksempel fordi du har kjøpt eiendommen i 2017, må du også fylle ut RF-1098 og overføre formuesverdien til skattemeldingen. Se nærmere informasjon i rettleidingen til RF-1099.

Post 4.4.1 Biler, maskiner, inventar mv.

Her føres biler, inventar o.l. som er driftsmidler i yrket eller næringsvirksomheten. Formuesverdien settes til 90 prosent av den skattemessige nedskrevne verdien dersom det ikke kan påvises at den faktiske verdien er lavere. Biler, innbo og annet løsøre som ikke er driftsmidler, føres i post 4.2.3–4.2.6.

Post 4.4.2 Buskap

Skattedirektoratet har fastsatt normalverdier for de fleste husdyr. Se Skattedirektoratets takseringsregler.

Post 4.4.3 Varelager

Egenproduserte varer verdsettes til tilvirkningsverdien, og innkjøpte varer verdsettes til anskaffelsesverdien.

Post 4.4.4 Skip, fiske- og fangstfartøy mv.

Se Skattedirektoratets takseringsregler.

Post 4.5.1 Premiefond, individuell pensjonsavtale (IPA)

Her fører du innestående beløp (inkludert renter) på premiefond per 1. januar 2018 i tilknytning til individuell pensjonsavtale (IPA), som er skattepliktig formue.

Post 4.5.2 Gjenkjøpsverdi av livsforsikringspoliser

Gjenkjøpsverdien av individuelle livrenteavtaler er i utgangspunktet skattepliktig formue og skal føres i denne posten. Gjenkjøpsverdien av kapitalforsikringsavtaler føres også her.

Gjenkjøpsverdien av individuelle livrenteavtaler og kapitalforsikringsavtaler står i oppgaven fra selskapet.

Post 4.5.3 Formue i borettslag, boligaksjeselskap og boligsameie

Her føres andelseiers andel av annen formue i boligselskapet enn boligens formuesverdi. Også boligsameiers andel av annen formue i boligsameiet utenom boligens formuesverdi, skal føres her. Er du andelseier eller sameier i et boligsameie med flere enn åtte eierseksjoner, finner du beløpet i oppgaven fra boligselskapet eller boligsameiet.

Boligsameiere som ikke har fått oppgave, kan få oppgitt beløpet fra sameiets styre eller regnskapsfører.

Post 4.5.4 Annen skattepliktig formue

I denne posten fører du annen skattepliktig formue i Norge, som ikke skal føres i andre poster i skattemeldingen. Det gjelder for eksempel verdien av jakt-, fiske- og fallrettigheter knyttet til skogbrukseiendommer.

Tomtefeste til bolig- og fritidsformål behandles som varige (stetsevarige) rettigheter. Ved stetsevarige festerettigheter skal du som bortfester (eier) føre opp kapitalisert verdi av framtidig festeavgift her.

Post 4.6.1 Formue i fast eiendom i utlandet

Her fører du formuesverdien av all fast eiendom i utlandet. Oppgi også i hvilket land eiendommen ligger. Reglene om verdsettelse av fast eiendom som nevnt under post 4.3.3 og 4.3.5, gjelder også for eiendommer i utlandet.

Vær oppmerksom på at reglene om verdsettelse av boligeiendommer som beskrevet i pkt. 4.3.2 ikke gjelder for boliger i utlandet. Reglene om verdsettelse av utleid næringseiendom gjelder for eiendommer i utlandet. Formuesverdi på fast eiendom som ikke er skattepliktig i Norge, skal også føres her. Er det ikke fastsatt en formuesverdi på eiendommen tidligere, må du gi opplysninger om eiendommen på eget ark, se post 1.5.6. Opplysningene vil ha betydning for fordelingen av gjeld og gjeldsrenter mellom Norge og utlandet i de tilfeller den faste eiendommen ligger utenfor EØS-området og er fritatt for norsk beskatning etter skatteavtale.

Har du anskaffet eiendom i løpet av 2017, skal du gi opplysninger om eiendommen. Opplys om hva slags eiendom det er (fritidseiendom, tomt mv.), hvilket land den ligger i, når

den ble kjøpt (dato), kjøpesum og salgsverdi hvis det foreligger.

Er eiendommen en utleid næringseiendom, skal du fylle ut skjemaet «Formue av næringseiendom 2017» (RF- 1098) og føre formuesverdien i post 4.6.1.

Post 4.6.2 Annen skattepliktig formue i utlandet

Her fører du all formue i utlandet som er skattepliktig i Norge, og som ikke skal føres i andre poster. Dette gjelder blant annet ihendehaverobligasjoner, utestående fordringer på utenlandske skyldnere, samt utenlandske aksjer, aksjeandeler i verdipapirfond og selskapsandeler. Her føres også verdien av kapitalforsikring i selskaper utenfor Norge.

Børsnoterte aksjer i utenlandske selskaper verdsettes til 90 prosent av kursverdien per 1. januar 2018. Ikke-børsnoterte aksjer i utenlandske selskaper verdsettes til 90 prosent av aksjenes antatte salgsverdi per 1. januar 2018.

Hvis du krever det, og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi, kan du i stedet benytte 90 prosent av aksjenes andel av selskapets skattemessige formuesverdi per 1. januar 2017. Andeler i verdipapirfond som forvaltes av utenlandske selskaper, skal settes til 90 prosent av andelsverdien per 1. januar 2018.

Utenlandske ihendehaverobligasjoner verdsettes til kursen per 1. januar 2018. Er det ikke notert kurs, eller kursen ikke er kjent, verdsetter du obligasjonene til antatt salgsverdi.

Bruk bankenes kjøpskurs per 1. januar 2018 når du omregner til norske kroner.

Post 4.8.1 Innenlandsk gjeld

Her fører du gjeld i Norge, og det gjelder og så gjeld til privatpersoner. Dersom ubetalt restskatt er forfalt til betaling per 31. desember 2017, skal beløpet føres her. Ved stetsevarige festerettigheter, typisk tomtefeste, skal du som fester føre opp den kapitaliserte forpliktelsen til å betale festeavgift.

Post 4.8.1 Gjeld fra næringsoppgave som ikke er forhåndsutfyllt i skattemeldingen

Eksempler på dette vil være leverandørgjeld, forskudd fra kunder, skyldig arbeidsgiver og merverdiavgift, pantegjeld til tidligere eier ved overdragelse av næring, gjeld til ansatte mv.

Post 4.8.2 Gjeld i borettslag, boligaksjeselskap og boligsameie

Her fører du din andel av gjelden. Er du andelseier eller sameier i et boligsameie med flere enn åtte eierseksjoner, finner du beløpet i oppgaven fra boligselskapet eller boligsameiet. Boligsameiere som ikke har fått oppgave, kan

få opplysninger fra sameiets styre eller regnskapsfører.

Post 4.8.3 Utenlandsk gjeld

Her føres gjeld til utenlandske fordringshavere, for eksempel gjeld i utenlandsk bank.

Post 4.9 Nettoformue

Her fremkommer beregningsgrunnlaget for formuesskatten.

Post 5.0 Tilleggsopplysninger

Posten 5.0 er fjernet fra og med 2017. Skal du gi nærmere opplysninger, og redegjøre for endringer i den forhåndsutfylte skattemeldingen, må dette gjøres i eget vedlegg til skattemeldingen. På den måten sikrer du at skattekontoret har fått tilstrekkelig opplysninger.

Beløp som ikke er forhåndsutfyllt

Skal du levere skattemeldingen på papir og det ikke er en egen post i skattemeldingen for beløp som skal oppgis, fører du beløpene i feltet "Beløp som ikke er forhåndsutfyllt føres her". Oppgi nummer på posten. Nye eller endrede fradrag- og gjeldsbeløp fører du opp med minustegn, inntekts- og formuesbeløp uten fortegn. **SB**

For livets faser:

Skattebetalerforen

Sjekklistene er en gjennomgang av relevante momenter tilpasset ulike livssituasjoner, og er nyttige å gå gjennom for å forsikre deg om at du har fått med relevante forhold for din skattemelding.

Ektefeller

Forsørger ektefelle og gift etter 31. oktober 2016

Fordeling av inntekter og kostnader

Ektefeller kan velge i hvilken skattemelding de vil føre renteinntekter, aksjeutbytte, gevinst ved salg av eiendom og andre kapitalinntekter. Det samme gjelder kapitalkostnader som for eksempel gjeldsrenter, tap ved salg av aksjer og eiendom, og særfradrag for store sykdomsutgifter. Normalt sett har ikke slike disposisjoner betydning for skatten, ettersom skattesatsen er 24 prosent på nettoinntekten uansett.

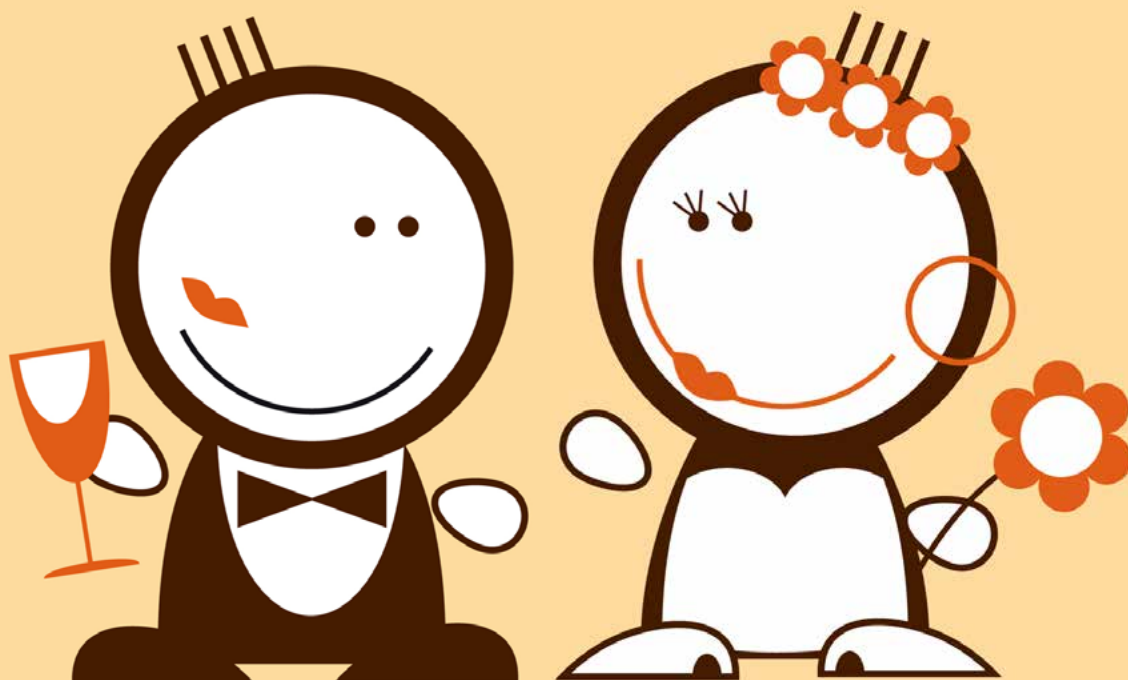
Det finnes imidlertid to tilfeller der det kan ha betydning å flytte på fradragene eller kapitalinntektene. Det er for det første dersom en av ektefellene har så lav inntekt at en ikke får benyttet personfradraget fullt ut. Da lønner det seg å flytte fradragene over til den av dere som har høyest inntekt (eller inntektene motsatt vei). For det andre har det betydning dersom en av ektefellene har så lav beregnet inntektsskatt og trygdeavgift at skattefradraget

for pensjonister ikke kan utnyttes. Det skyldes at skattefradraget ikke kan overstige summen av utlignede inntektsskatter og trygdeavgift. I så fall vil det lønne seg å flytte inntekt og fradrag, slik at beregnet skatt øker.

Felles bedrift

Dersom en av dere er personlig næringsdrivende, og begge ektefellene jobber i denne virksomheten, kan dere fordele inntekten fra virksomheten etter arbeidsinnsats. Da fordeles dere personinntekten – og grunnlaget for eventuell trinnskatt.

Eksempel: Eline er selvstendig næringsdrivende, og driver en nettbutikk hjemmefra. Beregnet personinntekt fra virksomheten er på 710.000 kroner. Hennes mann Jesper er lønsmottaker. Han jobber som saksbehandler, og tjener 450.000 kroner i året. Han hjelper Eline med pakking av varer på kveldstid. Ut fra timelister blir de enige om at 80.000 kroner av inntekten skal tilordnes Jesper. Ektefellenes samlede trinnskatt reduseres dermed med 7.288 kroner.

ingens sjekklister

Samboere

Felles lån

Dersom dere overfor banken hefter med 50 prosent hver, og også betaler i henhold til dette, har dere rett på fradrag med halvparten hver.

I skattemeldingens post 1.3 fører du opp fødselsnummeret til din samboer. Hvis dere har felles gjeld og/eller formue, velger du «Ja» i feltet «Felles formue/gjeld med samboer?». Hvis du ikke lenger er samboer, fjerner du tidligere samboers fødselsnummer.

Har din samboer fått ført opp hele lånet og rentefradraget i sin skattemelding, må han eller hun halvere beløpene i sin skattemelding. Du skal i din skattemelding føre halvparten av renteutgiftene i post 3.3.1 og halve lånesaldoen i post 4.8.1 (dersom du ikke har annen gjeld fører du dette i feltet «Beløp som ikke er forhåndsutfyllt fører du her»).

Salg av bolig etter samlivsbrudd

Hovedregelen ved salg av bolig er at en eventuell gevinst først blir skattefri dersom selger har vært eier i mer enn ett år, og bodd i boligen i minst ett av de to siste årene før salget. I forbindelse med et samlivsbrudd er nok den vanligste situasjonen at én av partene raskt flytter ut.

Imidlertid kan det ta litt tid å få solgt boligen, og etter hovedregelen vil da den utflyttede part måtte skatte av gevinsten. Denne urimeligheten er det heldigvis tatt høyde for når det gjelder ektefeller, slik at den av ektefellene som flytter, vil opparbeide seg botid på lik linje med den som blir boende. Denne regelen gjelder også for samboere som har eller har hatt felles barn.

Andre samboere bør derimot passe på å selge innen ett år fra utflyttingen dersom det ligger an til gevinst ved salget. Gi opplysninger i vedlegg til skattemeldingen om skattefritt salg av tidligere felles bolig.

Samboere med særkullsbarn

Ofte har samboere barn fra tidligere forhold (særkullsbarn). Fra 2013 anses de ikke lenger å være enslige forsørgere, se «Enslige forsørgere».

Barn og ungdom

Boligsparing for ungdom

BSU-fradraget står ikke i den forhåndsutfylte skattemeldingen, ettersom det er et fradrag i selve skatten. Sjekk derfor om du har fått fradraget når skatteavregningen kommer (som regel i juni).

Pendlerfradrag

Hvis du som student i fjor hadde heltidsarbeid på studiestedet i sommerferien, og derfor bodde borte fra hjemmet på grunn av arbeidet, og pendlet hjem i denne perioden, har du krav på pendlerfradrag. Som pendler vil du ha krav på fradrag for merutgifter til kost med 205 kroner per døgn i disse ukene. Se nærmere under «Pendlere» og «Barn og ungdom».

Gaver

Gaver er ikke skattepliktig inntekt, og arveavgiften er fjernet fra 2014. Men: Hvis du samlet sett har mottatt verdier for minst 100.000 kroner i gave i løpet av 2017, må du oppgi dette i post 1.5.3 i skattemeldingen der det står «Opplysninger om personlige forhold mv.». Grunnen til at du må opplyse om dette er for å forklare hva du har levd av, eventuelt hvorfor formuen din har økt.

Private lån

Har foreldre/besteforeldre lånt bort på barn/barnebarn til f.eks. boligkjøp beges en ordinær låneavtale hvor det er rente, avdrag mv., og aller helst tinglyshet (pantobligasjon).

Foreldrene eller besteforeldre som barna eller barnebarna penger, må i beløpet i skattemeldingen der det står

som ikke er forhåndsutfyllt», post 4.1.6. Oppgi barnet/barnebarnets navn og fødselsnummer (11 siffer). Lånebeløpet (fordringen) skal føres som formue. Er det påløpt renter skal dette føres opp som inntekt i post 3.1.1. Det er viktig at dette gjøres hvert år. Barna/barnebarna må på sin side føre opp lånet som gjeld i post 4.8.1, og eventuelle renter i post 3.3.1. Oppgi foreldrenes/besteforeldrenes navn og fødselsnummer (11 siffer).

Har foreldrene/besteforeldrene ettergitt en del av beløpet, må summene justeres tilsvarende.

Fremførbart underskudd

Underskudd oppstår når summen av fradrag overstiger summen av inntekter (negativ inntekt). Underskuddet fremføres til fradrag året etter, og skal være forhåndsutfyllt i skattemeldingens post 3.3.11. Studenter eller andre som har lav inntekt mens de samtidig betaler renter på boliglån, bør sjekke at eventuelt fremførbart underskudd er kommet med i skattemeldingen året etter.

Enslige forsørgere

Sjekk særfradraget

Kontroller at særfradrag for enslige forsørgere er ført opp med korrekt antall måneder. Særfradraget er på 4.317 kroner per måned man har vært alene om omsorgen for barnet/barna, og har mottatt utvidet barnetrygd.

Alders- pensjonister

Skattefradrag

Har du mottatt alders- eller AFP-pensjon som gir rett til skattefradrag bør du kjenne til hvordan fradraget i selve skatten fastsettes, slik at du kan sjekke at beregningene stemmer.

Ektefeller: Fordeling av inntekter og utgifter

Enkelte gifte alders- og AFP-pensjonister kan spare penger på å fordele inntekter og utgifter. I tillegg er det viktig at alders- og AFP-pensjonistektepar med renteinntekter eller -utgifter passer på å få utnyttet skattefradraget sitt når de fyller ut skattemeldingen.

Dødsfall

Enke eller enkemann i uskifte-dødsåret

Hvis ektefellen har gått bort i 2017, og du sitter i uskiftet bo, kan du levere avdødes forhåndsutfylte skattemelding. Marker på skattemeldingen at ektefelle er død, og opplys om at du sitter i uskiftet bo.

Sjekk at oppgaver fra arbeidsgiver, pensjonsutbetalinger, banker mv. har kommet riktig med på skattemeldingen, og gjør eventuelle korrigeringer. Dere skattlegges uansett felles for formue i dødsåret som ektefeller. Dersom ektefelle eller du hadde så liten inntekt at en av dere ikke får gjort nytte av personfradraget, kan det lønne seg å kreve felles skattlegging i klasse 2. Har dere begge to «normal» inntekt i det aktuelle året vil det sjelden være aktuelt.

Vær oppmerksom på at når en skattyter dør blir adressen automatisk fjernet i Folkeregisteret, og det blir derfor ikke sendt ut skattemelding til avdøde i disse tilfellene. Registrer derfor en c/o-adresse hos Folkeregisteret, slik at skattemeldingen blir sendt til denne adressen. Har du ikke registrert c/o-adresse, kan du som gjenlevende ektefelle få tilsendt avdødes skattemelding ved henvendelse til Skatteetaten, eller også få den utlevert ved fysisk oppmøte på et skattekontor.

Samboer gått bort

Hvis gjenlevende samboer overtar hele eller deler av avdøde samboers eiendeler i uskifte skal gjenlevende samboer ha samme skattemessig behandling som om de var gift før dødsfallet, se ovenfor. Det er bare samboere med felles barn, eller som har hatt eller venter barn sammen som kan sitte i uskifte.

Hele formuen (gjenlevende og avdødes formue) ved årets utgang lignes hos gjenlevende samboer, så fremt hele boet etter avdøde er overtatt i uskifte. For dødsåret gis det dobbelt formuesfradrag, og det kan slå gunstig ut.

Eksempel: Gjenlevende samboer har formue, og betaler formuesskatt. Både han og den avdøde samboer eide hver sin halvpart av en belånt, felles bolig. Avdød samboer hadde ingen netto formue. Den gjenlevende samboeren, som sitter i uskifte, ber om å bli lignet under ett med avdøde. I stedet for ett fribeløp på 1,48 millioner kroner blir fribeløpet det doble: 2,96 millioner kroner, og formuesskatten reduseres derfor med 12.580 kroner. **SB**

Fradrag fra A til Y

udgifter til enkel servering af kunder og andre
forretningsforbindelser med maksimalt 468
kroner per person.

Lån i arbeidsforhold (post 3.3.1)

Har du lån fra arbejdsgiver, og har betalt renter - eller er skatlagt for rentefordelen, husk på å kreve rentefradrag. Dette rentefradraget er nemlig ikke forhåndsutfylt.

Minstefradrag (post 3.2.1)

Alle som mottar pensjon og/eller lønn, har krav på minstefradrag. For pensjon utgjør minstefradraget 31 prosent av pensjonsinntekten, minimum 4.000 kroner, og maksimalt 81.200 kroner. For lønn er fradraget 44 prosent av lønnen, minimum 31.800 kroner og maksimalt 94.750 kroner. Minstefradraget kan ikke overstige lønnsinntekten eller pensjonen.

Pendlerfradrag (post 3.2.7/3.2.9)

Dersom du bor utenfor ditt ordinære hjem på grunn av arbeidet kan du ha krav på fradrag for de ekstra kostnadene dette medfører.

Pensjonssparing/forsikring (post 3.3.5/3.3.12)

Har du inngått avtale om egen pensjonssparing (IPS) skal fradragsberettiget innskudd eller premie være forhåndsutfylt i skattemeldingen post 3.3.5. Maksimalt beløp 40.000 kroner. Les mer om egen pensjonssparing under kapittel «Individuell sparing til pensjon - IPS».

Har du betalt en egenandel i pensjonsord-

ningen på jobben (innskudds- eller foretaks-
pensjon) skal fradragsberettiget beløp være
forhåndsutfylt i skattemeldingen post 3.2.12.

Personfradrag (klassefradrag)

Personfradraget er i 2017 på 53.150 kroner i klasse 1 og på 78.300 kroner i klasse 2. Fradraget fremgår ikke av skattemeldingen, men legges inn av skattemyndighetene ved beregningen av skatten. Det fremgår av skattemeldingen og skatteoppgjøret hvilken klasse du er satt i. Skatteklassen står oppgitt rett under fødselsnummeret helt øverst på skattemeldingen.

Sjøfolk og fiskere (post 3.2.13 og 3.2.14)

Det gis et særskilt fradrag til fiskere og sjøfolk på 30 prosent av inntekten. Sjømannsfradraget er maksimalt 80.000 kroner, mens fradraget for fiskere og fangstfolk maksimalt kan utgjøre 150.000 kroner.

Skattefradrag for pensjonsinntekt (skatteoppgjøret)

Det gis skattefradrag for pensjonsinntekt, slik at de som lever av minstepensjon ikke betaler inntektsskatt og trygdeavgift av pensjonen. Skattefradraget omfatter mottakere av alderspensjon, avtalefestet pensjon og tilsvarende pensjoner fra annen EØS-stat. Skattefradraget beregnes individuelt for hver enkel person på bakgrunn av samlet pensjonsinntekt og fremgår i den foreløpige skatteberegningen. Maksimalt skattefradrag er 29.940 kroner i 2017.

Skjermingsfradrag (skjema RF-1088/RF-1059)

Har du utbytte fra norske eller utenlandske aksjer, pass på at skattepliktig beløp reduseres med skjermingsfradraget. Skjermingsfradrag forutsetter at du eide aksiene per 31.12.17.

Frdraget fremgår av RF-1088 for aksjer du har i norske selskaper (og utenlandske selskaper registrert på Oslo børse), men du må selv gjøre utregningen, og fylle inn beløpet i RF-1059 dersom du har mottatt utbytte på aksjer i utenlandske selskaper.

Sponsoring

Det gis fradrag for sponning i den grad det gir reklameverdi, altså er «pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt». Gjelder utbetalingen fra bedriften dels gave uten motytelse, dels betaling for konkrete tjenester/motytelser, er det viktig at dette fremgår av avtalen.

Standardfradrag for utlendinger (post 3.3.7)

De to første årene utlendinger bor i Norge har de krav på et standardfradrag på 10 prosent av brutto lønn, maks. 40.000 kroner. Fradraget kan velges i stedet for en del andre fradrag, for eksempel rentefradrag og pendlerfradrag. Har du krav på et standardfradrag må du rett og slett regne på hva som lønner seg.

Særfradrag for store sykdomsutgifter (post 3.5.4)

Det gis fradrag for merkostnader til sykdom dersom kostnadene skyldes varig sykdom eller svakhet og utgjør minst 9.180 kroner i løpet av året.

Særfradrag på grunn av uførhet

Særfradrag for uførhet er opphevet fra og med inntektsåret 2015. Dette gjelder både særfradrag for sterkt nedsatt ervervsevne (uføregad minst 2/3) og særfradrag for mottaker av løvfestet uførepensjon uten at ervervsevnen var nedsatt med minst 2/3. Det er gitt overgangsregler for visse grupper som skal gjelde for inntektsårene 2015, 2016 og 2017.

Særfradrag for lettere nedsatt ervervsevne

Har du varig lettere nedsatt ervervsevne uten at du mottar uførepensjon eller andre offentlige stønader kan du fortsatt ha krav på særfradrag. Skattemyndighetene vil foreta en vurdering av din og eventuell ektefelles eller samboers økonomi, for å avgjøre om det er grunnlag for å gi fradrag. Særfradrag på grunn av lettere nedsatt ervervsevne utgjør 9.180 kroner per år.

Vær oppmerksom på at fradraget ikke kan gis sammen med særfradrag for store kostnader ved sykdom, og kan heller ikke gis samtidig med særfradrag for uførhet etter overgangs-

reglene. Dette gjelder ikke særfradrag for enslige forsørgere, som gis uavhengig av andre særfradrag.

Særfradrag for lettere nedsatt ervervsevne føres i skattemeldingen post 3.5.3. Du bør i tillegg begrunne kravet i eget vedlegg til skattemeldingen, samt levere legeattest. Reglene om særfradrag for nedsatt ervervsevne finner du i skatteloven § 6-82.

Tap på aksjer (post 3.3.8, 3.3.10)

Tap på aksjer er fradragsberettiget.

Tap på bolig (post 3.3.6)

Kostnader knyttet til kjøp og salg av bolig kan kun føres til fradrag dersom en ikke oppfyller vilkårene til bo- og eiertid for skattefritt salg.

Tap på verdipapirfond (post 3.3.9)

Tap på aksjer er fradragsberettiget.

Underskudd fra tidligere år (post 3.3.11)

Se «Fremførbart underskudd».

Underskudd ved utleie av fast eiendom (post 3.3.12)

Har du underskudd ved utleie av fast eiendom skal beløpet føres til fradrag i post 3.3.12. Regnskapet som viser hvordan du har kommet frem til underskuddet skal spesifiseres i skjema RF-1189 «Utleie mv. av fast eiendom».

Utdanning (post 3.2.2)

Det gis ikke fradrag for utgifter til en grunnutdannelse, men dersom du selv har

måttet dekke kurs eller annen utdanning for å holde vedlike utdanningen for å kunne gjøre din jobb, så er det fradragsrett, men bare dersom du krever fradrag for faktiske kostnader i stedet for minstefradrag. Det samme gjelder utgifter til tilleggsutdanning på grunn av nye kompetansekrav som er nødvendig for å beholde stillingen.

Vedlikehold (post 3.3.6, skjema RF-1189)

Vær oppmerksom på at det er et skille mellom vedlikehold og påkostning. Mer om dette skillet: Kontakt oss eller les på skatt.no.

VPS-gebyr (post 3.3.7)

VPS-gebyr er fradragsberettiget.

Yrkesreiser (post 3.2.2)

Får du ikke kjøregodtgjørelse for bruk av egen bil på yrkesreiser av arbeidsgiver, kan du kreve fradrag for 3,50 kroner per kilometer, men bare dersom du krever fradrag for faktiske kostnader i stedet for minstefradrag. **SB**

Barn og ungdom:

Skattegrep for den yngste generasjonen

Barn og skatt er to ord som egentlig ikke henger sammen, ettersom de fleste enten ikke er skattepliktige eller har enkle forhold. Samtidig finnes det både muligheter og feller.

Barn 16 år eller yngre

Barns inntekt

Barns inntekt er skattepliktig på vanlig måte. Barnet skattlegges sammen med foreldrene til de er 16 år. Fra de er 17 år behandles de i utgangspunktet som andre «voksne» skattebetalere.

Barn som er 16 år eller yngre i inntektsåret, skattlegges som hovedregel under ett med foreldrene for

- formue barnet har
- inntekt av formue som barnet har
- egen arbeidsinntekt når barnet fyller 12 år i inntektsåret eller er yngre
- pensjonsinntekter

Barn 12 år eller yngre

Når barnet er 12 år eller yngre, gis både minstefradrag for lønnsinntekt og minstefradrag for barnepensjon i forsørgerens skattemelding. Disse minstefradragene føres i ulike poster.

I tillegg kan forsørgeren kreve minstefradrag i egen inntekt som føres i en tredje post i skattemeldingen.

Skattefri arbeidsinntekt til barn som er 12 år eller yngre

Barn som ved inntektsårets utgang er 12 år eller yngre, kan ha arbeidsinntekt på inntil 10.000 kroner uten å måtte betale skatt. Beløpsgrensen gjelder samlet arbeidsinntekt i inntektsåret, uavhengig av om inntekten skriver seg fra ulike arbeidsgivere. Hvis beløpsgrensen overstiges, er det overskytende skattepliktig og skattlegges på vanlig måte sammen med forel-

drenes inntekt. Skattefritaket gjelder inntekt av en konkret arbeidsprestasjon, slik at passive honorarer som for eksempel reklamefotografering av spedbarn faller utenfor.

Barnets foreldre bor sammen

Bor barnets foreldre sammen, skal barnets formue og inntekt som hovedregel føres med en halvpart på hver av foreldrene. Dette gjelder uavhengig av om foreldrene er gift eller samboende. Her er det viktig å være oppmerksom på at foreldrene kan kreve en annen fordeling!

Eksempel: Ida og Tor er samboere. De har felles barn som er under 16 år. Barna har egen formue, som er gave fra Idas foreldre. Fordi gaven kom fra Idas foreldre, syntes Ida det var riktig å føre barnas formue hos seg. Ida har ikke så stor gjeld, men det har Tor. Fordi Ida og Tor er samboere, blir de skattlagt hver for seg for egen formue og gjeld. Ida nyter ikke godt av Tors gjeld ved beregningen av grunnlag for formuesskatt, slik som ektefeller gjør. Hvis Ida har formue over fribeløpet, vil hun derfor spare formuesskatt ved å føre barnas formue på Tor. Siden Tor uansett har gjeld, vil heller ikke han bli ekstra beskattet for barnas formue, da det er nettoformuen som legges til grunn ved skatteberegningen.

Husk også at du har krav på eget minstefradrag i hvert av barnas lønnsinntekt og/eller barnepensjon.

Barnets foreldre bor ikke sammen

Når foreldrene ikke bor sammen ved inntektsårets utgang, skal barnets formue og inntekt i utgangspunktet skattlegges hos den av foreldrene som barnet er registrert bosatt sammen med i Folkeregisteret ved inntektsårets utgang. Denne forelderens kan likevel kreve

at barnet skattlegges sammen med den som har hatt omsorgen det meste av året.

Barn uten foreldre/foreldrene fratatt daglig omsorg

Barn skattlegges som selvstendig skattyter (som voksen) når barnet har mistet foreldrene sine eller foreldrene er fratatt foreldreansvaret.

Fordeling av særkullsbarns formue og inntekt

Samboere med barn fra tidligere forhold (særkullsbarn), skatter av barnets formue og inntekt. For ektefeller vil særkullsbarns formue og inntekt automatisk fordeles med en halvpart på hver av ektefellene. Den som ikke er barnets biologiske forelder (og som heller ikke har adoptert barnet), kan kreve at alt blir ført på den andre ektefellen som er barnets mor/far.

Samboere bør overveie nøye hvem av foreldrene barnets inntekt og formue plasseres hos.

Smart fordeling kan føre til spart skatt.

Eksempel: Fredrik og Katrine er skilt. Deres felles barn Maren bor hos moren frem til november, og flytter da til faren Fredrik. I utgangspunktet er det Fredrik som da må skatte av Marens inntekter. Men han kan be om at de føres på Katrine i stedet.

Lønnsinntekt til ungdom mellom 13 til 16 år (født 2001 - 2004)

Barn mellom 13 og 16 år som har egen arbeidsinntekt, må selv levere egen skattemelding for denne inntekten, selv om inntekten er innenfor frikortet. Dette gjelder også inntekt fra foreldrenes bedrift. Annen inntekt og formue føres fortsatt hos foreldrene. For barn av samboere er vanligvis slik inntekt og formue forhåndsutfylt i morens skattemelding.

Minstefradrag for egen lønnsinntekt føres også i egen skattemelding, og forsørgeren skal følgelig også ha minstefradraget på barnepensjonen.

Barn/ungdom 17 år eller eldre **(født i 2000 eller tidligere)**

Ungdom som er 17 år eller eldre i inntektsåret, skal levere egen skattemelding over hele sin formue og inntekt. Dette gjelder også barnepensjon og eventuell skattepliktig understøttelse. Selvstendig fastsetting innebærer at både bruttoinntekter og fradrag føres på deg, og ikke foreldrene. Hvis fradragene er større enn bruttoinntektene, er det ikke anledning til å overføre det overskytende til foreldrene.

Særskilt inntektsfradrag

Ungdom som har både lønnsinntekt og barnepensjon (eventuell skattepliktig understøttelse) har krav på særskilt inntektsfradrag. Fradraget gis i post 3.3.7 i skattemeldingen.

Fradraget settes til det laveste beløp av:

- Lønnsinntekt, redusert med minstefradrag, eller
- Barnepensjon, redusert med minstefradrag

Er beløpet høyere enn personfradraget i 2017 på 53.150 kroner, skal fradraget begrenses til 53.150 kroner.

Fradraget skal bare gis ved beregning av alminnelig inntekt og påvirker ikke grunnlaget for beregning av personinntekt.

Skatteloven setter ingen øvre aldersgrense for hvem som skal ha dette særskilte inntektsfradraget. Vær oppmerksom på at særskilt inntektsfradrag ikke vil være aktuelt for barn som er 16 år eller yngre når skattepliktig barnepensjon o.l. skattlegges hos foreldrene.

Ungdom kan også fremføre underskudd i alminnelig inntekt til senere år.

Eksempel: Kasper har en lønnsinntekt på

| SKATTEMELDINGEN |

35.000 kroner og en barnepensjon på 20.000 kroner. Kasper beregner det særskilte inntektsfradraget slik:

Lønnsinntekt: 35.000 kroner – 31.800 kroner i minstefradrag = 3.200 kroner

Barnepensjon: 20.000 kroner – 6.200 kroner i minstefradrag (20.000 x 31 %) = 13.800 kroner.

Det særskilte inntektsfradraget begrenses til 3.200 kroner.

Frikortgrensen er 55.000 kroner for 2017. Dette betyr at du kan tjene inntil dette beløpet uten å betale skatt. Har du tjent over frikortgrensen, skal du skatte av pengene du har tjent.

Men: Du kan faktisk tjene ganske mye mer før du må betale noe særlig skatt. Det skyldes at minstefradraget i lønn og personfradraget er ganske høyt. Minstefradraget er 44 prosent av lønnsinntekten, men maksimalt 94.750 kroner. Du har uansett krav på minst 31.800 kroner i minstefradrag – så sant du ikke tjente mindre enn det. Personfradraget, som legges inn ved skatteberegningen og ikke er ført opp i skattemeldingen, er på 53.150 kroner. Dermed kan du slippe unna med bare å betale trygdeavgift, som er 8,2 prosent dersom du er 17 år eller eldre, eller 5,1 prosent dersom du er 16 år eller yngre.

Eksempel: Maria (18 år) jobbet i en butikk ved siden av skolen i fjor, og tjente 83.000 kroner. I skattemeldingen får hun minstefradrag på 31.800 kroner – i tillegg til et personfradrag på 53.150 kroner. Hun har ikke andre fradrag, men siden minstefradrag og personfradrag er høyere enn inntekten, skal hun ikke betale inntektsskatt, som er 24 prosent. Hun må imidlertid betale trygdeavgift med 8,2 prosent av hele inntekten – altså totalt 6.806 kroner.

Skattefrie inntekter

Alle, uansett alder, kan i løpet av inntektsåret tjene inntil 1.000 kroner skattefritt fra ulike arbeidsgivere, og 10.000 kroner fra ulike skattefrie foreninger mv. Hvis arbeidet har tilknytning til batalerens hjem eller fritidsbolig, kan du også skattefritt motta 6.000 kroner fra hver slik husstand.

Eksempler på aktuelt arbeid er snømåking, klipping av plen, maling av hus og barnevakt. Skattefrie inntekter skal ikke føres i skattemeldingen, og får derfor heller ikke betydning for frikortet.

Barn som jobber i foreldrenes bedrift

Det er fastsatt egne timesatser når barnet arbeider i foreldrenes bedrift og samtidig går på skole. Barna skattlegges på vanlig måte for lønnsinntekten. Bedriften vil på sin side få fradrag for denne lønnsutgiften.

Størrelsen på lønn til egne barn vurderes i forhold til arbeidsinnsatsen og den betaling som andre i tilsvarende aldersgruppe ville ha fått for samme arbeid. Det bør tas utgangspunkt i timenoteringer og normalsatser per

time, gradert etter alder. Dersom timenoteringer ikke er ført, må omfanget av innsatsen vurderes skønsmessig av skattemyndighetene.

Timesatsen i normaltilfellene finner du på www.skatteetaten.no. Feriepenger er inkludert i satsene. Satsene bør normalt legges til grunn uansett til hvilke tider arbeidet er utført. Kost til forsørgede barn kan ikke ses på som del av lønnen.

Det er gunstig at barna jobber i foreldrenes egen bedrift, ettersom ungdommer fra fylte 13 år kan tjene inntil frikortgrensen på 55.000 kroner uten å betale skatt. I tillegg starter opp-tjening av pensjonsrettigheter fra samme alder. En lønnsinntekt på 55.000 kroner er skattefri, og i tillegg til lønnen får de altså en bonus på 9.955 kroner ettersom pensjonsopptjeningen utgjør 18,1 prosent av lønnsinntekten fra første krone. Foretakets kostnader er begrenset til arbeidsgiveravgiften.

Beregning av trygdeavgift

Trygdeavgift beregnes med en sats på 8,2 prosent. Er du 16 år eller yngre, beregnes trygdeavgiften med en sats på 5,1 prosent. Har du inntekt over frikortet, beregnes trygdeavgift.

Vær imidlertid klar over at avgiften ikke skal overstige 25 prosent av den del av inntekten som overstiger 54.650 kroner.

Eksempel: Dag er 17 år. Han tjener 65.000 kroner. Fordi inntekten overstiger frikortet på 55.000 kroner, skal han betale trygdeavgift med en sats på 8,2 prosent. I utgangspunktet skal Dag betale 5.330 kroner i trygdeavgift (kr 65.000 x 8,2 %). Siden han ikke har så stor inntekt, vil imidlertid begrensingsregelen slå inn. Trygdeavgiften skal ikke overstige 25 prosent av den delen av inntekten som overstiger 54.650 kroner. Dette betyr at trygdeavgiften ikke skal utgjøre mer enn 2.588 kroner ((65.000 – 54.650) x 25 %).

Fradrag

Minstefradrag av lønnsinntekt skal utgjøre 44 prosent av lønnsinntekten, maksimalt 94.750 kroner i 2017. Minstefradraget skal ikke settes lavere enn 31.800 kroner med mindre lønnsinntekten er lavere enn dette. Er lønnsinntekten lavere enn 31.800 kroner, settes minste-fradraget lik lønnsinntekten.

Eksempel: Kari har tjent 29.000 kroner i løpet av året. Minstefradraget utgjør 29.000 kroner. Åge har en lønnsinntekt i løpet av ett år på 44.000 kroner. Minstefradraget utgjør 31.800 kroner.

Minstefradraget beregnet av barnepensjon skal utgjøre 31 prosent, maksimalt 81.200 kroner i 2017. Minstefradraget i pensjonen skal ikke settes lavere enn 4.000 kroner. Er pensjonen lavere enn 4.000 kroner, settes likevel minste-fradraget lik pensjonen.

Eksempel: Marte har en lønnsinntekt på 35.000 kroner og en barnepensjon på 26.000 kroner. Marte har rett på to minste-fradrag som gis i

ulike poster i skattemeldingen. Minste-fradraget beregnet av lønnsinntekten utgjør 31.800, mens minste-fradraget beregnet av barnepensjonen er 8.060 kroner (kr 26.000 x 31 %). I tillegg har hun krav på særskilt inntektsfradrag på 3.200 kroner.

Pendlerfradrag

Hvis du som student i fjor hadde heltidsarbeid på studiestedet, og derfor bodde borte fra hjemmet på grunn av arbeidet, og pendlet hjem i denne perioden, har du krav på pendlerfradrag. Som pendler vil du ha krav på fradrag for merutgifter til kost med 205 kroner per døgn i disse ukene. Fradrag for hjemreiser i samme periode er ikke så aktuelt, ettersom du først får fradrag når reiseutgiftene overstiger 22.000 kroner.

Fradraget gis etter samme regler og satser som ved arbeidsreise, og det vil si 1,56 per km inntil 50.000 km, og 0,76 kr mellom 50.000 og 75.000 km. Hvis det er brukt fly, kan du velge å kreve fradrag for faktiske kostnader til flybil-

lett i stedet for avstandsfradraget. Så lenge du ikke har faktiske utgifter til bolig på hjemstedet er det ikke fradragrett for merutgifter til bolig (losji) på arbeidstedet.

Eksempel: Sunniva studerer i Bergen. Etter avlagt eksamen i slutten av mai jobber hun fulltid i syv uker før hun reiser til hjemstedet på ferie. I løpet de syv ukene er hun tre ganger på besøk hjemme, slik at hun totalt har oppholdt seg 43 dager i Bergen. Fradraget for merutgifter til kost er dermed $43 \times 205 \text{ kroner} = 8.815 \text{ kroner}$, som føres i post 3.2.7. Summen av utgiftene til reisene til hjemstedet, og daglig reise mellom hybelen i Bergen og jobben i Bergen er under 22.000 kroner, slik at hun ikke har noe krav på fradrag for reiseutgifter.

Eksempel: Ida studerer i Oslo, og bor fortsatt hjemme hos foreldrene i Larvik. I fjor sommer hadde hun heltidsjobb i Oslo i hele sommerferien, og var bare hjemme i helgene. Hun kan derfor kreve pendlerfradrag i form av merutgifter til kost med 205 kroner per døgn, og fradraget i skattemeldingen blir for henne 8.200 kroner

(205 x 40 døgn).

Skatten hennes reduseres dermed med 1.968 kroner.

Vær oppmerksom på at når studiene er hovedgrunnen til at du bor borte fra hjemmet, regnes du ikke som pendler, selv om du har deltidsjobb ved siden av studiene. Det vil altså si at pendlerfradraget bare er aktuelt når du som student har heltidsarbeid i feriene.

Engangserstatning til barn og unge

Barn og ungdom som skal skattlegges sammen med foreldre, og som har fått engangserstatning for personskade eller engangserstatning for tap av forsørger utmålt etter skadeserstatningsloven kapittel 3, kan skattlegges særskilt for formue og avkastning av engangserstatningen. Foreldrene må opplyse i eget vedlegg, hva erstatningsbeløpet utgjør og avkastningen av erstatningsbeløpet. Særskilt fastsetting for barnets formue og avkastning av engangser-

statningen blir da gjennomført, dersom dette gir lavere skatt enn ved skattlegging sammen med foreldrene. Den eventuelle formuen og avkastningen av barnets engangserstatning vil da bli skilt ut fra foreldrenes fastsetting.

Det er fritak for formuesskatt av erstatningsbeløpet for den som ikke har fylt 22 år i inntektsåret og som har fått engangserstatning for personskade utmålt etter skadeserstatningsloven kapittel 3. Det samme gjelder for engangserstatning for tap av forsørger utmålt etter skadeserstatningsloven kapittel 3. Også utbetalinger fastsatt i henhold til en forsikringsavtale er fritatt for formuesskatt.

Er beløpet forhåndsutfyllt skal dette strykes dersom de ovennevnte vilkårene for fritak for formuesskatt er oppfylt. Slik formue skal ikke tas med i skattemeldingen, hverken hos foreldrene eller hos barnet.

Fra og med det inntektsåret barnet fyller 22 år, gjelder de ordinære formuesskattereglene.

SB

Håndtering av dødsfall:

Skattlegging av avdøde

Når dødsfall inntreffer har man ofte andre ting enn skatt i hodet. Men det skattemessige må like fullt håndteres.

Avdøde er eget skattesubjekt fram til dødsfallet, og skattlegges for sine inntekter frem til dette tidspunktet. Skattlegging av formue og inntekter tidfestet etter dødsfallet skjer enten hos dødsbo, arvinger og/eller gjenlevende ektefelle eller gjenlevende samboer.

Inntekter

Lønn, pensjon, feriepenger og styrehonorarer som er utbetalt eller kunne blitt utbetalt før dødsfallet skal med i skattemeldingen. Avdøde er skattepliktig for slike egne inntekter som tidfestes etter kontantprinsippet, det vil si at avdøde hadde fått eller hadde adgang til å få utbetalingen før dødsfallet.

Annenn inntekt skal tas med dersom avdøde hadde et ubetinget krav på inntekten før dødsfallet. For slike inntekter som tidfestes etter realisasjonsprinsippet, må avdøde ha fått et ubetinget krav på vederlaget før dødsfallet, selv om det ikke er mottatt.

Aksjeutbytte som er besluttet utdelt til avdøde før dødsfallet, er derfor skattepliktig for avdøde. Dersom utbytte er besluttet utdelt etter dødsfallet, er det skattepliktig hos enearving, dødsbo eller gjenlevende ektefelle/samboer.

Renteinntekter skal tas med til beskatning fram til dødsfallet, og gjeldsrenter går til fradrag på samme måten.

Skatteplikt for etterfølgerne

Avdøde kan ikke skattlegges for inntekter hvor tidspunktet for skattlegging (tidfestingen) inntreffer etter dødsdagen. Vær oppmerksom på at nye regler om skattemessig kontinuitet fører til at inntekt og kostnader som er opptjent /pådratt men ikke tidfestet før dødsfallet, likevel kan inntektsføres/fradragsføres hos dødsbo, arvinger og/eller gjenlevende ektefelle eller gjenlevende samboer.

Begravelse

Gravferdsstønad etter folketrygdloven er skattefri. Utgifter til begravelse mv. er ikke fradragsberettiget.

Lønn i døds måneden

Skattepliktig lønn for døds måneden innrapporteres av arbeidsgiver i A-ordningen, sammen med den øvrige lønnen. Det gjelder lønn som både er opptjent og som avdøde hadde fått eller hadde adgang til å få utbetalt før dødsfallet.

Har avdøde krav på lønn for hele lønnsperioden, for eksempel månedslønn, anses lønnen i denne perioden for opptjent av avdøde, selv om dødsfallet finner sted før utløpet av perioden. Er lønnen utbetalt før dødsfallet er denne skattepliktig hos avdøde.

Eksempel: Tor døde 20. september 2017, og fikk lønn for september utbetalt på lønnsdagen 15. september 2017. Lønnen er opptjent av Tor før dødsfallet, og er skattepliktig ettersom lønnen ble utbetalt før dødsfallet.

Skattepliktig lønn for etterfølgerne

Lønn, feriepenger, styrehonorar o.l. (som tidfestes etter kontantprinsippet) som er opptjent av avdøde før dødsfallet, men som først tidfestes etter dødsfallet, er skattepliktig hos enten dødsbo, enearving og/eller gjenlevende ektefelle/samboer i uskifte når dødsfallet har funnet sted 1. januar 2014 eller senere på grunn av nye regler om skattemessig kontinuitet. Inntekt i form av lønn, som er opptjent av avdøde, men som tidfestes etter dødsfallet regnes ikke som personinntekt for etterfølgerne, slik at det ikke skal betales trygdeavgift og trinnskatt.

Lønn i døds måneden er skattepliktig for etterfølgerne.

Eksempel: Kari døde 10. september, og fikk lønn for september utbetalt på lønnsdagen 15. september. Lønnen er opptjent av Kari før dødsfallet, og er skattepliktig kapitalinntekt for sønnen som er enearving.

Etterlønn

I en del arbeidsforhold er det bestemmelser om etterlønn. Etterlønn utbetalt og opptjent etter dødsfallet, er skattefri for et beløp opptil 1,5 ganger grunnbeløpet (G). Grunnbeløpet i folketrygden var frem til 1. mai 92.576 kroner, og fra 1. mai 93.634 kroner i 2017, slik at 1,5 G blir henholdsvis 138.864 kroner og 140.451 kroner. Skattepliktig etterlønn utover 1,5 G for ektefelle, arving eller dødsboet er ikke personinntekt, slik at det ikke skal betales trygdeavgift og trinnskatt. Skattepliktig etterlønn skal innrapporteres.

Skattefri pensjon for døds måneden

Pensjon i døds måneden er av praktiske grunner skattefri.

Etterpensjon

All pensjon utbetalt etter dødsfalls måneden regnes som etterpensjon, og anses som skattefri inntil 1,5 G. Skattepliktig etterpensjon ut over 1,5 G for ektefelle, arving eller dødsboet er ikke personinntekt. Skattepliktig etterpensjon skal innrapporteres.

Fradrag

De samme prinsipper gjelder fradragsrett for kostnader.

Minstefradrag

Avdøde har krav på minstefradrag i skattepliktig lønns- og pensjonsinntekt.

Foreldrefradrag

Var avdøde enslig forsørger, gis foreldrefradrag i avdødes alminnelige inntekt.

Særfradrag for store sykdomsutgifter

Særfradrag for store sykdomsutgifter og særfradrag for lettere nedsatt ervervsevne blir gitt for hele året dersom betingelsene for slike fradrag er oppfylt.

Skattefradrag for pensjonsinntekt

Skattefradrag for pensjonsinntekt reduseres tilsvarende antall måneder i løpet av inntektsåret som avdøde har mottatt pensjon. Døds måneden hvor pensjonen er skattefri regnes ikke med.

Kostnader

Kostnader pådratt og tidfestet før dødsfallet er fradragsberettiget hos avdøde.

Eksempel: Kåre, som hadde en utleieleilighet, hyret inn håndverker til å reparere badet i leiligheten. Etter at håndverkeren var ferdig, men før fakturaen fra håndverkeren var betalt, døde Kåre. Beløpet skal føres til fradrag i leieinntekten, uansett om arvingene har betalt fakturaen.

Kostnader som er pådratt før dødsfallet, men som tidfestes etter dødsfallet er fradragsberettiget for enarving, gjenlevende ektefelle/samboer i uskifte og dødsbo.

Eksempel: Kari har inngått avtale om salg av en utleieleilighet før dødsfallet, men hvor eiendomsretten til leiligheten først går over etter dødsfallet, slik at tapet tidfestes etter dødsfallet. Fradragsretten for tap som tidfestes etter realisasjonsprinsippet blir fradragsberettiget for datteren som er enarving.

Underskudd og andre skatteposisjoner

Avdødes underskudd i dødsåret

For dødsåret kan avdødes underskudd frem til dødsfallet fradras i overskudd i dødsåret for dødsbo, enarving som har overtatt boet udelt eller gjenlevende ektefelle/samboer som overtar i uskifte.

Avdødes fremførbare underskudd

Avdødes fremførbare underskudd både i og utenfor virksomhet fra tidligere år enn dødsåret kan føres til fradrag i avdødes inntekt i dødsåret.

Nye regler om skattemessig kontinuitet medfører at avdødes fremførbare underskudd kan videreføres av dødsbo, gjenlevende ektefelle/samboer i uskifte eller enarving som har overtatt boet udelt, uavhengig av hvordan underskuddet har oppstått. For gjenlevende ektefelle i uskifte gjelder dette også uavhengig av formuesordningen.

Dødsbo som er selvstendig skattesubjekt og enarving som overtar boet udelt overtar avdødes underskudd. Tilsvarende gjelder for

gjenlevende ektefelle/samboer som overtar boet uskiftet.

Arving som ved utlodning fra dødsbo overtar avdødes virksomhet, kan overta avdødes underskudd i den grad dette knytter seg til den overtatte virksomheten. Det er et vilkår at vedkommende overtar ansvaret for avdødes gjeld knyttet til denne virksomheten.

Underskudd som ikke er knyttet til avdødes virksomhet, kan overtas av loddeierne i samme utstrekning som de er loddeiere i boet når de overtar ansvaret for avdødes gjeld.

Eksempel: Avdød far hadde underskudd utenfor næring til framføring, og hans tre barn overtar avdødes gjeld, og får dermed rett til framføring av en tredjedel av underskuddet hver.

Tilbakeføring av underskudd

Drev avdøde virksomhet, anses dødsfallet i seg selv ikke som opphør av virksomhet i forhold til sktl. § 14-7

Virksomheten anses videreført av dødsbo, enarving som overtar boet udelt eller gjenlevende ektefelle/samboer i uskifte. Fortsetter virksomheten etter et skifte, anses virksomheten som videreført av den/de arvinger som

overtar virksomheten.

Selv om virksomheten ikke skal drives videre etter dødsfallet, må det normalt legges til grunn at virksomheten videreføres av enearving, gjenlevende ektefelle eller dødsboet i en avviklingsperiode.

For arvinger er det et vilkår for videreføring av avdødes underskudd i virksomhet at arvingen overtar avdødes gjeld i den overtatte virksomhet. Overtas ikke gjelden, kan arvingen ikke tilbakeføre underskudd i opphørsåret mot boets eller avdødes inntekt i det foregående eller nest foregående år.

Skattlegging av enearving

Er du enearving etter avdøde (og du ikke er gjenlevende ektefelle eller samboer) og du overtar fullt ansvar for avdødes gjeld, oppstår det ikke et dødsbo. Enearving og avdøde skattlegges i dødsåret for sin egen og avdødes samlede inntekt. Betingelsene for skatteplikt vurderes separat for henholdsvis avdøde og arving. Hvis du ikke overtar ansvaret for avdødes gjeld, oppstår et dødsbo som anses som eget skattesubjekt.

Boet skal i disse tilfellene ikke skattlegges sammen med enearvingen.

Personfradrag (klassefradrag)

Enearving og avdøde skattlegges under ett i den klasse arvingen etter vanlige regler har krav på. Arvingen kan imidlertid kreve sin og avdødes inntekt skattlagt hver for seg. Avdøde og arvingen settes da i den klasse de hver for seg etter vanlige regler har krav på. Slik atskilt skattlegging vil normalt gi lavest skatt, fordi de da vil få hvert sitt personfradrag.

Som enearving kan du kreve å få inntektene skattlagt hver for seg, men du formuesbeskattes for den samlede formue. Det vil si at du som enearving bare har krav på eget fribeløp ved beregning av formuesskatten.

Eksempel: Vibeke er skilt, og ved hennes død arver sønnen Fabian alt. Fabian ber om å få skattlagt inntektene for seg, slik at han og moren får hvert sitt personfradrag, og hver sin grense for trinnskatt. Fabian har en bruttoformue på 700.000 kroner, og en gjeld på 1,8 millioner kroner. Han arver 3,1 millioner kroner av sin mor, og får dermed en netto formue på 2 millioner kroner, og må betale formuesskatt med 4.420 kroner (2 millioner kroner – fribeløp 1,48 millioner kroner).

Skattemelding

Enearvingen sender skattemelding for seg selv, og for avdøde. Vær oppmerksom på at når en skattyter dør blir adressen automatisk fjernet i folkeregisteret, og det blir derfor ikke sendt ut skattemelding til avdøde i disse tilfellene. Registrer derfor en c/o-adresse hos folkeregisteret, slik at skattemeldingen blir sendt til denne adressen. Har du ikke registrert c/o-adresse, kan du ved fremleggelse av skifteat-

test ved henvendelse til skattekontoret få den tilsendt, eller utlevert ved fysisk oppmøte på et skattekontor.

Skattestedet

Avdødes inntekt skattlegges i enearvingens bostedskommune (gjelder ikke stedbundet inntekt).

Skattlegging av gjenlevende ektefelle

Er avdøde gift, vil det enten skje et skifte (fordeling av arven) eller så vil den gjenlevende overtar boet udelte (uskifte) – helt eller delvis. Har du som gjenlevende ektefelle overtatt boet i uskifte, oppstår det ikke et dødsbo. Du skattlegges i dødsåret for din egen og avdøde ektefelles samlede inntekt. Betingelsene for skatteplikt vurderes separat for avdøde og gjenlevende ektefelle, men på grunn av reglene om skattens kontinuitet i skatteloven § 9-7 overtar gjenlevende avdødes skatteposisjoner. Hvis det er mest gunstig gjennomføres særskilt fastsetting.

Du er som gjenlevende ektefelle fullt ut skattepliktig for egne inntekter som er opptjent og tidfestet før dødsfallet. Du blir også skattlagt for hele formuen ved årets utgang. Inntekt opptjent og tidfestet etter dødsfallet er fullt ut skattepliktig for gjenlevende ektefelle.

Lønn, feriepenger, styrehonorarer, pensjon og lignende som er opptjent av gjenlevende ektefelle er fullt ut skattepliktig. Dette gjelder selv om slike inntekter er opptjent før, men blir tidfestet etter dødsfallet.

Overtar du som gjenlevende ektefelle bare en del av boet i uskifte, oppstår det et dødsbo for den delen som ikke overtas i uskifte.

Når gjenlevende ektefelle/samboer overtar boet i uskifte, har gjenlevende plikt til å levere skattemelding for avdødes inntekt.

Skattlegging av gjenlevende samboer

Er du gjenlevende samboer, må det først klargjøres hva avdøde eide og hva du som gjenlevende samboer eide. Bare det som tilhørte avdøde, herunder sameieandel, inngår i dødsboet og arves.

For eiendeler, herunder sameieandel, som tilhører gjenlevende innebærer ikke dødsfallet noen skattemessige konsekvenser.

Avdødes inntekt skattlegges lignede på avdøde selv (frem til dødsfallet). Etter dødsfallet skattlegges formue og inntekt på dødsbo, arving eller på gjenlevende samboer. Gjenlevende samboer som overtar eiendeler i uskifte, skattlegges for disse eiendelens vedkommende tilsvarende som gjenlevende ektefelle som sitter i uskifte.

Reglene om skattemessig kontinuitet gjelder også for samboer som overtar i uskifte. Overtar gjenlevende samboer bare en del av boet etter avdøde i uskifte, oppstår det et særskilt dødsbo for den delen som ikke overtas i uskifte, for eksempel avdødes bankinnskudd, aksjer og

næringsseiendom.

Dødsboet skattlegges som eget skattesubjekt så lenge boet står under offentlig eller privat skifte. Formuen utenfor uskifteboet og avkastning av denne skattlegges på dødsboet.

Skattlegging av dødsbo

Dødsbo som ikke er overtatt av gjenlevende ektefelle/samboer i uskifte eller av enearving, er eget skattesubjekt fra dødsfallstidspunktet og frem til opphørstidspunktet.

Dødsbo skattlegges for sin egen og avdødes samlede inntekt og formue i dødsåret. Dette gjelder uavhengig av om det er privat eller offentlig skifte. Betingelsene for skatteplikt vurderes separat for henholdsvis avdøde og dødsbo. For senere år skattlegges boet for sin inntekt. Hvis boet ikke er avsluttet før årsskifte, skattlegges også formuen som inngår i boet.

Ved et offentlig skifte anses boet opphørt når det er sluttet og utloddet. Når boet skiftes privat anses boet opphørt når de arve- og skifterettslige spørsmål, herunder forholdet til kreditorene, er avklart. Som hovedregel må en kunne legge til grunn at boet er opphørt ved arvingenes oppgjørssdato.

Personfradrag, satser mv.

Dødsboet skattlegges sammen med avdøde i dødsåret, og får da den skatteklasse avdøde ville ha hatt krav på. Etter dødsåret skattlegges boet i klasse 0.

Boet må betale trygdeavgift og trinnskatt av avdødes personinntekt, men vil selv bare ha alminnelig inntekt.

Særfradrag for uførhet

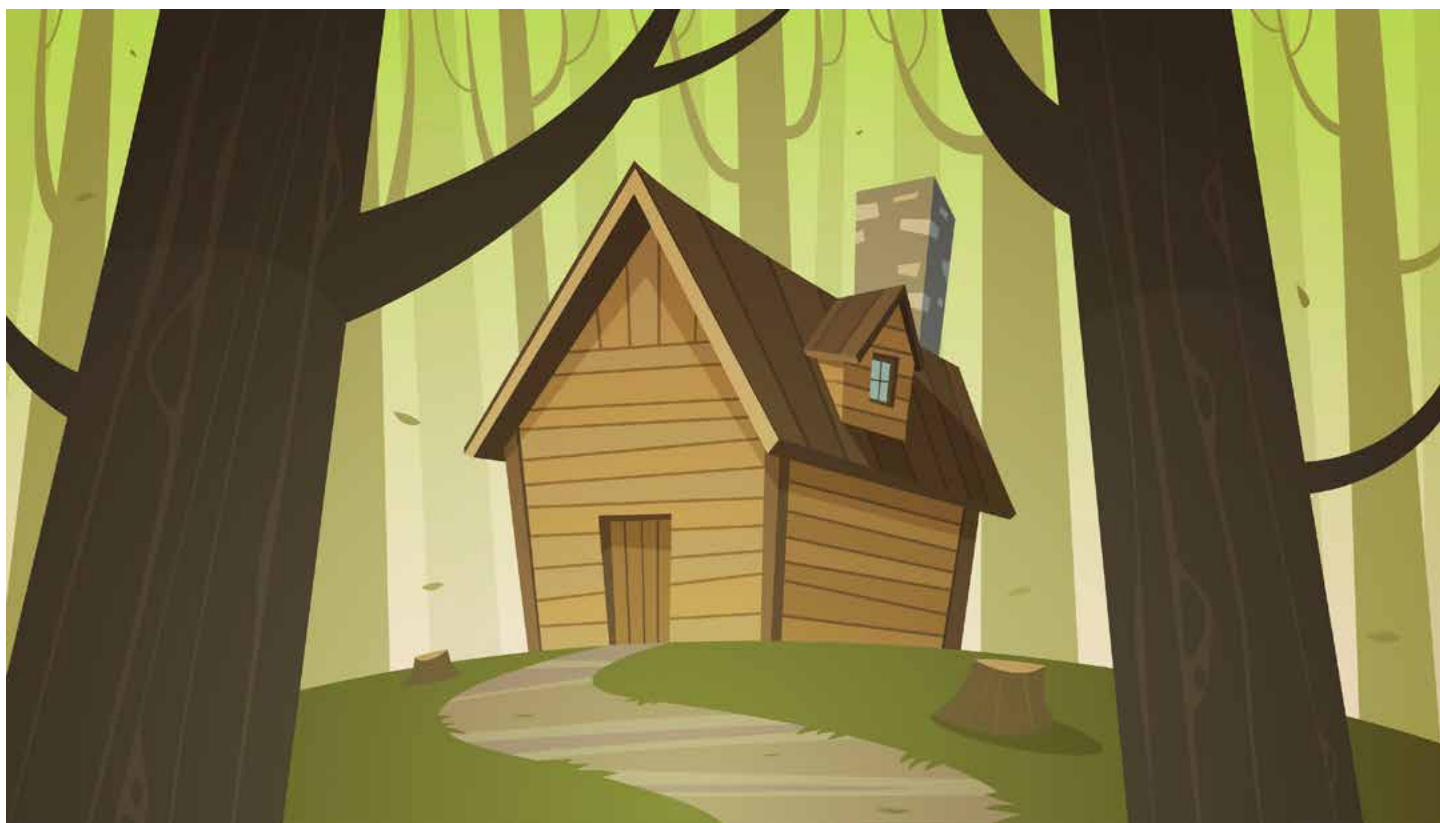
Boet får i dødsåret de særfradrag som avdøde ville ha hatt krav på, men ikke særfradrag i de påfølgende år.

Forhåndsfastsetting av dødsbo

Før oppløsning av et dødsbo skal du leveres skattemelding med opplysninger om inntekt for inneværende skattleggingsperiode. Skattemeldingen skal omfatte opplysninger om inntekt frem til slutningsdagen eller oppløsningsdagen. Du skal bruke «Skattemelding for forhåndsfastsetting» skjema RF-1040. Når dødsboet leverer skattemelding for forhåndsfastsetting i skattleggingsperioden, skal det også leveres skattemelding for formue og inntekt for foregående skattleggingsperiode dersom denne ennå ikke er levert.

Skattested

Dødsboet er skattepliktig for inntekt og formue i den kommune der avdøde ville ha vært skattepliktig etter bosted. Avgjørende er avdødes bosted per 1. november året forut for dødsåret. Unntak gjelder for formue og inntekter som er undergitt stedbunden skattlegging. **SB**

Bruk påskeferien fornuftig:

Har du hytte? Tjen penger på den i påsken!

Det kan være lettjente penger å leie ut hytta noen dager i påsken dersom du ikke skal bruke den selv. Men visste du at det er din egen bruk av hytta som avgjør hvordan inntekten skal skattlegges?

Interessen for hytter har økt kraftig de siste årene – og med en snørrik vinter som i år innebærer det at du kan tjene gode penger, kanskje også skattefrie, hvis du leier ut hytta når du ikke bruker den selv.

Det er nettopp din egen bruk som avgjør hvordan inntektene skal behandles skattemessig.

Bruker hytta selv

Dersom du bruker hytta selv, og leier ut i de periodene du ikke bruker den, vil de gunstigste skattereglene slå inn. Det betyr at 85 prosent av utleieinntekten over 10.000 kroner beskattes som kapitalinntekt (23 prosent i 2018).

Hvis du leier ut en hytte du selv bruker har du ikke krav på fradrag for for eksempel vedlikehold. Nytt for 2018 er at du heller ikke får fradrag for provisjon til utleiebyrå.

Selv om det er noe som trekkes før utbetaling til deg som utleier, inngår dette beløpet i beregning av skattepliktig inntekt.

Eksempel på utleie av hytte du selv bruker:

Leieinntekter	20 000
Gebyr til utleiebyrå	600
Fribeløp	10 000
Skattemessig overskudd	10 000
Skattepliktig inntekt	8 500
Skatt (8 500*23 prosent)	1 955

Skattepliktig inntekt for deg beregnes ut fra bruttoinntekten på 20 000 kroner, selv om du bare får utbetalt 19 400 kroner fra utleiebyrået.

Bruker ikke hytta selv

Dersom du ikke bruker hytta noe selv, vil hytta fremstå som en ren utleiehytte og da vil skatteplikten ramme deg fra første krone.

Fordelen med dette er at du har krav på fradrag for alle utgifter knyttet til utleie. Det kan for eksempel være vedlikehold, utgifter til utleiebyrå, eventuelle kjøreturer for å inspisere hytta og så videre.

For mer informasjon om dette, kontakt oss eller les mer i Skattehåndboken/skatt.no!

SB

ÅRSRAPPORT 2017

Skattebetalerforeningen ble stiftet i 1952, og begynner derfor å nærme seg 70 år. Men det er, heldigvis, ikke på tide å pensjonere seg. Vi er en uavhengig medlemsorganisasjon som bistår og taler på vegne av våre om lag 12.000 medlemmer. I tillegg tar foreningen også opp prinsipielt viktige saker som gavner alle skattebetalere – ikke bare foreningens medlemmer.

Foreningen har etablert et eget advokatkontor, SBF skatteadvokater, som bistår medlemmer med saker som er mer ressurskrevende og som går ut over det som ligger inkludert i medlemskapet. I tillegg har vi etablert et eget rettssikkerhetsfond som kan gi finansiell støtte i saker som angår skattebetalernes rettssikkerhet.

Helt fra starten har vi vært på norske skattebetaleres side. Foreningen jobbet til å begynne med aktivt mot høy marginalsatt, men har de siste årene jobbet i mye større grad med rettssikkerhet for den enkelte skattebetaler. Vi er den eneste uavhengige aktøren i Norge som snakker skattebetaleres sak på den måten, og vi er stolte av vår posisjon som en aktør viktige

samfunnsaktører lytter til før beslutninger tas.

Våre viktigste oppgaver, slik vi ser dem, er å: Påvirke skatte- og avgiftspolitikken. Informere om skatt og skatterelaterte temaer. Bistå enkeltmedlemmer i skattejuridiske spørsmål. Skape avgifts- og skatteengasjement.

Påvirkning

Gjennom direkte kontakt med politikere, aktuelle myndigheter og media skal Skattebetalerforeningen påvirke skatte- og avgiftspolitikken som føres i Norge.

Vi har ved flere anledninger sett at vårt engasjement har vært en nøkkel for å få gjennomslag i prinsipielt viktige skattesaker.

I løpet av året har vi avgitt høringsuttalelser i flere saker:

NOU 2017: 4 Delingsøkonomien Forslag om aksjesparekonto Høring om naturalytelser Beskatning om fondskonto

Vi har også engasjert oss på ulike måter for å få frem negative sider ved tvangsmulkt. I tillegg er dessverre Skatteklagenemnda fortsatt en sak vi ser oss nødt til å holde tak i.

Det har blitt stadig mer viktig for oss å ikke bare snakke om rettssikkerhet og skattepo-

litikk, men også snakke om hvordan skattepengene brukes. Det er et felt som henger tett sammen med skatteinngangen, og bruken av skattepenger er med på å legitimere skattesystemet. Siden høsten 2015 har Skattebetalerforeningen, i samarbeid med Nettavisen, jobbet med «Sløseriprisen». Dette er en pris som deles ut til den offentlige instansen som har sløst mest med skattepenger i løpet av året som gikk. Vi ser dessverre mange gode kandidater hver eneste måned. For 2016 var det Helse Sør-Øst som vant prisen.

Informere

Våre medlemmer informeres gjennom flere forskjellige kanaler. Vi utgir medlemsbladet Skattebetaleren, som kommer fem ganger i året i trykket versjon og i to elektroniske utgaver til bedriftsmedlemmer. Dessuten gir vi ut publikasjonene Skattenytt og Avgiftsnytt, samt Skattehåndboken.

Vår hjemmeside, www.skatt.no, er flittig brukt av både medlemmer og andre, og vi ser at stadig flere velger å oppdatere seg om skatterelaterte temaer på denne måten.

Medlemmer og andre interessenter nås også

INNKALLING TIL ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Skattebetalerforeningen. Generalforsamlingen avholdes torsdag 3. mai 2018 klokken 17.30 i foreningens lokaler i Kongens gate 14, Oslo.

I henhold til vedtektenes § 10 behandles følgende saker:

1. Generalforsamlingen åpnes av styreleder, i dennes fravær av nestleder.
2. Prøvelse av generalforsamlingens lovlighet.
3. Valg av møteleder.
4. Valg av to personer til å undertegne protokollen sammen med møtelederen.
5. Styrets årsberetning.
6. Regnskap med revisors beretning.
7. Kontrollkomiteens rapport.
8. Fastsettelse av kontingent for følgende år. Generalforsamlingen kan gi styret fullmakt til å foreta kontingentfastsettelsen senere samme år.
9. Fastsettelse av godtgjørelse til revisor for det forløpne år og til styrets medlemmer for det kommende år.
10. Valg av styrets leder.
11. Valg av styremedlemmer.
12. Valg av medlemmer til kontrollkomiteen.
13. Valg av medlemmer til valgkomiteen.

gjennom sosiale medier som Facebook, Twitter, LinkedIn og Google – i tråd med utviklingen i samfunnet. En stadig viktigere kanal er nyhetsbrev på e-post, hvor vi ser at mange bruker informasjon fra oss til å holde seg oppdatert på skatterelaterte emner.

De siste årene har vi også arrangert gratis-seminarer for medlemmer flere steder i Norge. Temaene har blant annet vært tips til selvangivelsen, råd om arv, skattetilpasninger og gode råd for ungdom.

Hvert eneste år er det også en rekke personer som tar et av våre mange kurs innenfor regnskap og skatt. Vi holder både vanlige klaseromskurs av kortere varighet, dagskonferanser, en håndfull svært populære utenlandskurs til forskjellige destinasjoner og i tillegg har vi etter hvert opparbeidet et godt tilbud av forskjellige nettkurs. For å lese mer om dette, besøk www.skatt.no/kurs.

Bistå

Det som gir oss i Skattebetalerforeningen ekstra tyngde i skattesaker og i opinionen er at vi har løpende kontakt med medlemmene våre og bistår dere når dere har behov for det. Det

innebærer at vi til enhver tid har «fingeren på pulsen», og vet hvilke temaer som er vanskelige for norske skattebetalere og hvor de møter motstand.

Inkludert i medlemskapet er bistand i skatte spørsmål, og erfaringsmessig benytter omtrent en tredjedel av dere medlemmer dere av dette tilbudet hvert år.

Det er mange spørsmål om fast eiendom, konkrete spørsmål om selvangivelsen og fradrag og spørsmål fra næringsdrivende. I tillegg har det fortsatt vært en del spørsmål om arv og gave, og hvordan man skal foreta generasjonsskifter etter at arveavgiften har forsvunnet.

Fra og med 2013 gjorde vi det mulig å opparbeide seg en tidkonto, slik at dersom du ikke ber om bistand fra oss ett år, så overføres den ubenyttede tiden til neste år. På den måten kan du om få år ha rett til flere timers gratis juridisk bistand dersom det skulle dukke opp et tema hvor du trenger bistand. Vi er fornøyde med denne ordningen, som gir deg som medlem en rimelig «forsikring».

Dersom bistanden du får gjennom medlemskapet ikke er nok, eller du vil møte oss eller

ha skriftlig bistand, kan du også få det hos vårt advokatkontor SBF skatteadvokater. Vi har i løpet av 2016 både håndtert vanlige klagesaker av forskjellig art, bistått medlemmer med selvangivelsen og sågar vært prosessfullmektig i rettssaker.

Skape avgifts- og skatteengasjement

Vi er ofte benyttet som kilder i saker om selvangivelse, arv, skatterådgivning og i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjett. Vår stilling, som faglig sterke eksperter innen skatterelaterte temaer, gjør oss til gode talspersoner på vegne av norske skattebetalere.

At vi er gode fagpersoner er også en god ballast å ha med seg når vi skal forsøke å forfekte et annet, men like viktig syn: At samfunnet bør ha respekt for norske skattebetalere. Dette kan berøre alt fra rettssikkerhet via Skatteetatens service til samfunnets omtale av skattebetalere som jobber mye og legger igjen tilsvarende store beløp til fellesskapet.

Vi skal være en forening som jobber for å skape engasjement rundt skatt, men vi skal være kompromissløst på din side. **SB**

Ekstra bistand fra oss?

Hvert år ber en rekke personer oss om ekstra bistand i forbindelse med selvangivelsen. Våre rådgivere kan gjennomgå selvangivelsen sammen med deg for å være trygge på at du får med deg alt du har krav på og for å gjøre de riktige disposisjonene. Dette inngår ikke i medlemskapet, men mange vil nok ha behov for å være trygge på at alt er i sin skjønneste orden.

Skattemeldingen sendes ut like etter påske og det er selvsagt mulig å få vår bistand i hele april. Samtidig kan det være fornuftig å være tidlig ute, spesielt dersom du vet at spørsmålene dine er komplekse. De som kan møte deg er Jan Bangen, Sigbjørn Sørensen, Rolf Lothe, Joachim K. Johannessen, Kjell Magne Ryland, Bård

Erlend Hansen og Trond Olsen. Vi kan ta imot deg både på dagtid og om ettermiddagen.

For prisoversikt og bestilling av timer, ring oss på **22 97 97 00! SB**

For medlemmer: Skattehåndboken

Skattehåndboken 2017/2018 sendes ut i midten av mars, og blir deretter sendt ut til alle som har forhåndsbestilt boken. Om du ikke har hørt om boken før, så er det vår egen håndbok til personlige skattytere. Den er gratis for medlemmer (ett eksemplar, mot portotillegg), og er ført i pennen av våre egne rådgivere.

Vi legger ut alt stoffet på våre hjemmesider så snart boken er sendt i trykken, og boken er også tilgjengelig i nedlastbar form (gratis) under «Min side».

Vil du ha boken på papir i årene som går fremover (hvert personlig medlem får ett eksemplar mot 85 kroner i porto/ekspedisjon)? Bestill på <http://www.skatt.no/min-side/skattehandboken/SB>

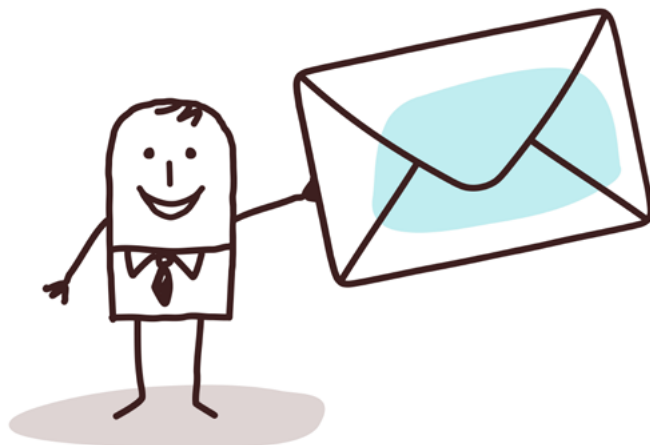
Har du meldt fra om adresseendring?

Vi mener selv vi gir veldig gode råd. Og vi mener det ville vært synd å miste deg som medlem fordi du har flyttet og ikke oppdatert adressen vi har på deg. Det kan skje i disse dager, for nå har vi sendt ut purringer på medlemskapet i foreningen. Dessverre har vi fått en god del brev i retur, noe som kan tyde på at vi har medlemmer som burde meldt fra om at de har flyttet.

Hvordan melder du så fra om

adresseendring? Det kan du gjøre på tre måter. Den ene er å kontakte oss på post@skatt.no, den andre er å ringe på 22979700 og den tredje er ved å gå inn på skatt.no og endre opplysningene på «Min side».

Legger du til epostadressen din vil du også få nyhetsbrev tilsendt (omtrent to ganger hver måned) hvor vi legger ved nyhetssaker, konkrete tips og andre ting vi tror er av interesse for dere. **SB**

Skattebetalerdagene - lønnsomt, nyttig og gratis!

Iløpet av april kommer Skattebetalerforeningen til å avholde gratisseminar flere steder i Norge. Her vil vi gi deg gode råd og tips om skattemeldingen for 2018 samt gjennomgå skattenyheter. Seminaret gir oppdateringstimer.

Programmet er satt opp slik (17.00 til 19.00):

4. april - Stavanger
9. april - Stjørdal
10. april - Trondheim
12. april - Oslo
17. april - Bergen

På programmet står det en gjennomgang av 15 konkrete tips til skattemeldingen, samt en innføring i skattenyheter for 2018. Det skjer mange endringer på skatteområdet i 2018 som får stor betydning for din skattehverdag.

Vi sender ut informasjon om arrangementene i løpet av den kommende tiden. For mer informasjon og påmelding, kontakt oss på post@skatt.no, eller ring oss på 22979700. **SB**

Skatte- og avgiftssatser 2018

Formuesskatt personer

Sats:	0,85 %
Fribeløp enslige/ektepar	1,48 mill./2,96 mill.

Alminnelig inntektsskatt for personer

Fellesskatt til staten	8,55 % [5,05 % Nord-Troms og Finnmark]
Kommune- og fylkesskatt	14,45 %

Skattesatser for selskaper

Alminnelig inntekt	23 %
Formuesskatt	0 %

Trinnskatt

Trinn 1 - innslagspunkt/sats	169.000 / 1,4 %
Trinn 2 - innslagspunkt/sats	237.900 / 3,3 %
Trinn 3 - innslagspunkt/sats	598.050 / 12,4 %
Trinn 4 - innslagspunkt/sats	962.050 / 15,4 %

Trygdeavgift

Lønnsinntekt	8,2 %
Næringsinntekt jordbruk, skogbruk	11,4 %
Næringsinntekt fiske, barnepass:	8,2 %
Annen næringsinntekt	11,4 %
Pensjoner	5,1 %
Nedre grense	54.650 kr

Skattefradrag for alders-/AFP-pensjonister

Maksimalt	29.950 kr
Reduseres med 15,3 % for pensjonsinntekt mellom	193.250 - 290.700 kr
og med 6 % for pensjonsinntekt over	290.700 kr

Enkelte fradragssatser

Personfradrag (klassefradrag) for klasse 1/2:	54.750/78.300 kr
---	------------------

Minstefradrag i lønnsinntekt - sats 45 %:

Nedre grense	31.800 kr
Øvre grense	97.610 kr

Minstefradrag i pensjonsinntekt - sats 31 %:

Nedre grense	4000 kr
Øvre grense	83.000 kr

Foreldrebetaling - dokumenterte utgifter til pass og stell av barn:

Maksimalt fradrag, ett barn	25.000 kr
Deretter 15.000 kroner for ytterligere barn under 12 år	

Særfradrag

Enslig forsørger	4.317 kr pr. mnd
Sykdomsfradraget, faktiske utgifter på minst	9.180 kr (fradrag for 67 % av utgiftene)

Næringskjøring med privat bil - innland:

Under 10 000 km:	3,50 kr per km
Over 10 000 km:	3,50 kr per km
El-bil:	3,50 kr per km

Reiseutgifter hjem/arbeidssted og pendlers besøksreiser:

reiselengde inntil 50 000 km i året	1,56 kr per km
Reiselengde 50.000 - 75.000 km	0,76 kr per km
Bunnfradrag	22.350 kr
Fradrag for overtidsmat	
Daglige fravær fra hjemmet på 12 timer eller mer:	92 kr per dag

Naturalytelser fra arbeidsgiver

Rentefordel ved rimelige lån hos arbeidsgiver

Normrentesats januar - februar 2018:	2,20 %
Normrentesats mars - april 2018:	2,20 %

Firmabil - beregning av skattepliktig fordel

30 % av bilens listepreis opp til	303.900 kr
+ 20 % av listepreis over	303.900 kr
Biler som er eldre enn 3 år per 1. januar 2018 verdsettes til 75 % av listepreis som ny ved fordelsberegningen. For el-biler brukes 60 % av listepreis som ny, for el-biler eldre enn 3 år: 45 %.	

SKATTEBETALER
FORENINGEN

Vi kan
hjelpe deg!

Skattespørsmål?
Ring 22 97 97 10
mellom 12 og 15.

KARINE UGLAND VIRIK

De beste blant oss?

Det er liten grunn til å tro at Stortingets ledelse har bedre vurderingsevne, tar bedre avgjørelser og sløser mindre med pengene enn andre som styrer vår felles pengesekk. Stortingets pengesløsing er (dessverre) bare toppen av isfjellet.

AV KARINE UGLAND VIRIK, ADMINISTRERENDE DIREKTØR SKATTEBETALERFORENINGEN

Milliardsprekken på Stortinget er historien om et byggeprosjekt som på mange måter er til å le av, men som egentlig burde få varselslamper til å lyse hos både oss velgere og alle som styrer pengesekken på våre vegne.

«Varje förslösad skattekrone är en stöld från folket.»

Skattebetalerforeningen og Nettavisen etablerte for to år siden «Sløseriprisen» - en pris som skal deles ut til den offentlige instans som har sløst mest med skattepengene det siste året. En jury bestående av Karine Ugland Virik (Skattebetalerforeningen), Gunnar Stavrum (Nettavisen), Mathilde Fasting (Civita), Sigrun Aasland (Agenda) og Hallgeir Kvadsheim (Luk-susfellen), nominerer årlig kandidatene til prisen. Leserne bestemmer deretter hvem som får den noe tvilsomme æren av å bli vinner.

I 2016 var det Stortinget som vant. Hverken daværende direktør på Stortinget, Ida Børresen, eller Olemic Thommessen, stortingspresident, ville kommentere eller ta imot prisen – til tross for at de står ansvarlige for en milliardsprekk.

Den svenske sosialdemokraten Gustav Möller uttalte i sin tid at hver skattekrone som blir sløst bort er å betrakte som et tyveri fra folket.

Vårt arbeid med Sløseriprisen viser at det fortsatt sløses bort penger i det offentlige – penger som burde vært brukt på helt andre måter.

Kandidatene som ikke har nådd opp de siste årene er mange. Har du kanskje hørt historien

om kommunen som endte opp med å kaste over 30 nye og velfungerende flatskjermt-ver for di de plutselig fant ut at de måtte betale NRK-lisens?

Eller hva med de mye omtalte gulldoene i Nord-Norge, med en kvadratmeterpris på over 300.000 kroner og samlet pris på flere millioner kroner. Problemet er bare at toalettene bare er i bruk under halvparten av året. Resten av året får turister og andre forbigående benytte toaletter på bensinstasjoner eller verre: Bruker utsiden av gulldoen – noe som visstnok blir gjort.

Solbergstårnet langs E6 i Østfold er enda et eksempel. Her skulle Statens vegvesen, Østfold fylkeskommune og kommunene Fredrikstad og Sarpsborg bygge et utsiktstårn og en rasteplass. Prosjektet kostet til slutt 50 millioner kroner. Resultatet er et vinterstengt tårn med få besøkende som har fått et rykte på seg for å være et sted for sextreff. Og utsikten? Den er over flate jorder og en motorvei.

Skolenedleggelse har også vært årsaken til en omfattende pengesløsing. Et grelt eksempel finner vi blant fjorårets kandidater til Sløseriprisen: Kommunestyret gikk inn for å kutte grunnskoler og bestemte seg for å bygge et nytt tilbygg til en av skolene som ble beholdt – slik at man fikk plass til flere elever. Så stod

det nye tilbygget til 20 millioner og på 400 kvadratmeter ferdig. Men kommunen hadde plutselig ingen elever å fylle det med. I løpet av av sommerferien før ferdigstilling hadde det nye kommunestyret omgjort vedtaket om nedleggelse av de to grendeskolene og opprettholdt dagens skolestruktur.

Og da har vi ikke en gang nærmet oss de aller største sløseprosjektene. Fjorårets vinner av Sløseriprisen, Helse Sør-Øst, skulle investere i et nytt røntgensystem. Helseforetaket inngikk en avtale om å betale en halv milliard for et røntgensystem som er forsinket med over tre år – og som nå skal granskes av Riksrevisjonen.

Hvorfor blir det slik?

En god teori er at det er lettere å sløse med andres penger enn med egne. Man har ikke det samme forholdet til penger når det ikke svir i lommeboken hvis du bruker for mye penger. I vårt arbeid med sakene har flere medlemmer i juryen etterlyst nei-mennesker i det offentlige. Altså mennesker som er i stand til å se den sunne fornuften og sette foten ned.

Winston Churchill uttalte i sin tid følgende visdomsord:

«Det ville vært en gjennomgripende politisk reform hvis sunn fornuft kunne spre seg like raskt som dumheten.»

Det kan nok sies å gjelde fortsatt. **SB**

«Det ville vært en gjennomgripende politisk reform hvis sunn fornuft kunne spre seg like raskt som dumheten.»

Kursabonnement gir deg tilgang til alle våre nettkurs og kurs holdt i Norge

Du betaler kr 12 990,- og har da tilgang til alle våre kurs, både klasseromskurs og nettkurs, hele kalenderåret, i hele Norge. Vi må gjøre et lite unntak, og det er for kurs som arrangeres i utlandet.

Ønsker du kun tilgang til nettkurs betaler du kr 9 990,- og har da mulighet til å se alle våre nettkurs hele kalenderåret.

Vi ønsker deg velkommen på kurs!

Hvordan kan Espen ha råd til
landets beste skatteadvokater?

Melder du deg inn i Skattebetalerforeningen får du tilgang til et av Norges beste miljøer på skatterett. Alle medlemmer får 30 minutter med gratis telefonhjelp inkludert i medlemsprisen. Det blir litt som din helt egen skatteavdeling.

Meld deg inn i Skattebetalerforeningen for kun kr 690,- www.skatt.no